ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΔΥΝΑΜ

ΕΩΝ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Για άλλη μία χρονιά παρουσιάζουμε την πλήρη ανάλυση των συσχετισμών των στρατιωτικών δυνάμεων της περιοχής των Βαλκανίων. Ο πόλεμος στη γειτονική μας Βοσνία, παρά τις προσδοκίες συνεχίζει με αμείωτη ένταση και τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές η κατάσταση είναι αρκετά ρευστή για να αποτολμήσουμε προβλέψεις. Ελπίδα όμως όλων μας είναι η καταιγίδα να είναι η τελευταία πριν από την ανατολή της Ειρήνης. Οι εξελίξεις όμως στην περιοχή υπήρξαν πολλές τον τελευταίο χρόνο, αποτέλεσμα κυρίως της παγίωσης της «μεταψυχροπολεμικής» εποχής που για κάποια κράτη της περιοχής σημαίνει δραστική μείωση των στρατιωτικών τους δαπανών. Από την άλλη, η Ελλάδα λόγω της τουρκικής απειλής είναι αναγκασμένη να συνεχίζει την αμυντική της θωράκιση. Η απειλή αυτή έγινε πιο χειροπιαστή για αρκετούς από τους ευρωπαίους εταίρους μας που θεωρούσαν τους ελληνικούς φόβους υπερβολικούς μετά την τουρκική εισβολή στο Ιράκ με το πρόσχημα της δίωξης των Κούρδων μαχητών.

Όπως πάντα η παρουσίασή μας περιέχει τόσο τους πίνακες δυνάμεων και υλικού όσο και την ανάλυση ανά κλάδο και χώρα. Θα πρέπει για μία ακόμη φορά να τονίσουμε ότι στους πίνακες, ιδιαίτερα, παρόλη την προσοχή που δίνουμε σχεδόν μία δεκαετία, τα στοιχεία πρέπει να θεωρούνται ενδεικτικά. Αυξομειώσεις σε αριθμούς δείχνουν ότι για το συγκεκριμένο σημείο υπήρξαν νεότερα στοιχεία. Η πληροφόρηση αυτού του είδους εξακολουθεί να είναι δύσκολη. Ήδη φέτος ύστερα από παρατηρήσεις και συμπληρώσεις οι πίνακες δυνάμεων εμφανίζουν αρκετές αλλαγές.

Σχετικά με την ανάλυση δεν θα μπορούσαμε φυσικά να περιλάβουμε σε ένα μόνο τεύχος όλα όσα θα θέλαμε. Αυτό θα γίνει σε σειρά άρθρων που θα ακολουθήσουν πάντοτε με την υπευθυνότητα της «Π».

ΕΛΛΑΔΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Τη μεγαλύτερη πρόκληση που έχει να αντιμετωπίσει ο Ε.Σ. είναι ο μετασχηματισμός του σε ένα πιο ευέλικτο σχήμα που θα συντίθεται από μικρότερες σε μέγεθος μονάδες, μηχανοκίνητες στο μεγαλύτερο ποσοστό τους. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι η μετάπτωση αυτή πρέπει να γίνει στα πλαίσια της (ελληνικής) στρατιωτικής γραφειοκρατίας και πάντα υπό το πρίσμα της γνωστής απειλής. Μεγάλο μέρος πάντως του απαιτούμενου υλικού προήλθε από τις παραχωρήσεις στα πλαίσια διασποράς στο ΝΑΤΟ ή τη γερμανική βοήθεια (που τυπικά όμως έπαψε να υπάρχει από την αρχή του χρόνου). Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και ανάγκες που είτε υπήρχαν και δεν καλύφθηκαν είτε έχουν δημιουργηθεί τώρα. Όπως επίσης θα πρέπει για μια τουλάχιστον φορά να μην αρκεστούμε σε ημίμετρα και να προχωρήσουμε σε κάποια προγράμματα εκσυγχρονισμού για την πλήρη αξιοποίηση του υλικού που παραλήφθηκε.

Ο τομέας των αρμάτων μάχης έχει ενισχυθεί πέρα από κάθε προσδοκία και κάποια νέα προσθήκη δεν αναμένεται εάν δεν υπάρξουν εξελίξεις στην περιοχή. Η προσοχή θα στραφεί τώρα στην παράλληλη ενίσχυση των αποθεμάτων προηγμένων πυρομαχικών ενώ θα πρέπει να γίνουν και κάποιες ενέργειες για την ομοιογενοποίηση του στόλου.

Οι μεγάλοι αριθμοί των BMP-1 που αποκτήθηκαν, έστω και αν δεν είναι ό,τι καλύτερο μπορούσε κανείς να ζητήσει, έρχονται να καλύψουν ένα μεγάλο κενό στο ελληνικό οπλοστάσιο, αυτό των ΤΟΜΑ. Ακριβώς επειδή οι αριθμοί είναι μεγάλοι, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα υλοποίησης κάποιου προγράμματος εκσυγχρονισμού που θα διατηρήσει το υλικό αυτό αξιόμαχο και μετά το τέλος του αιώνα. Παράλληλα δεν είναι αργά να αρχίσει η έρευνα για το επόμενο ΤΟΜΑ του Ε.Σ.

Εκεί όμως που παρουσιάζονται οι περισσότερες ελλείψεις είναι το πυροβολικό. Η ενίσχυση με μονάδες των 203 χιλ. είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός, αλλά αυτό συνέβη μόνο επειδή στο ΝΑΤΟ τα πυροβόλα αυτά είναι πλεονασματικά και το κύριο όπλο παραμένει το πυροβόλο των 155 χιλ. όπου οι παραλαβές/προσθήκες υπήρξαν ελάχιστες. Το μεγαλύτερο όμως κενό παρουσιάζεται στον Ε.Σ. στον τομέα των ειδικών πυρομαχικών όπως των βομβιδοφόρων βλημάτων (από τα οποία υπάρχουν μόνο δείγματα) και των βλημάτων αυξημένου βεληνεκούς (ER Extended Range) παρόλο που και οι δύο κατηγορίες έχουν εξελιχθεί από την ΠΥΡΚΑΛ. Σύμφωνα όμως με πληροφορίες το θέμα αποτελεί ήδη άμεση προτεραιότητα για το ΓΕΣ. Η ύπαρξη των εκτοξευτών RM-70 και η παραλαβή των MLRS δεν αναμένεται να βελτιώσει αυτή την κατάσταση δεδομένου ότι τα όπλα αυτά δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τα συμβατικά πυροβόλα σε ακρίβεια βολής. Η ανάγκη απόκτησης νέων πυροβόλων ρυμουλκούμενων και αυτοκινούμενων στα 155 χιλ. είναι επιτακτική.

Μια από τις παλιές ελλείψεις που επίσης δεν καλύφθηκε είναι αυτή της αντιαεροπορικής άμυνας και ιδιαίτερα της προστασίας κινουμένων φαλάγγων, δεδομένης της σημαντικής ενίσχυσης των δυνατοτήτων της κύριας απειλής. Οι σχετικές πληροφορίες αναφέρουν ότι και αυτό το θέμα αντιμετωπίζεται σαν άμεσης προτεραιότητας αλλά δεν ξέρουμε πώς επηρεάζει ή πώς σχετίζεται με την παλαιότερη πρόθεση απόκτησης 36 τουλάχιστον συστημάτων SHORADS (Short Range Air Defence Systems).

Η παράδοση των AH-64 αναμένεται να αρχίσει μέσα στο καλοκαίρι και θα ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του χρόνου. Το πρόβλημα που υπάρχει είναι ότι το οπλικό αυτό σύστημα είναι εντελώς νέο για τον Ε.Σ. και ο χρόνος που θα απαιτηθεί για την πλήρη αξιοποίησή του αναμένεται να είναι μεγάλος. Το τελευταίο δεν αναφέρεται φυσικά μόνο σε επίπεδο των μονάδων Αεροπορίας Στρατού, αλλά σε γενικότερο επιχειρησιακό επίπεδο για τον τρόπο και το δόγμα χρήσης του νέου όπλου. Παρόλα τα κάποια φαινομενικά πλεονεκτήματα, η απόφαση της μη απόκτησης των AH-1P υπήρξε μάλλον ατυχής, αφού θα

Η τακτική ετήσια παρουσίαση της ισορροπίας δυνάμεων στην περιοχή των Βαλκανίων παρουσιάζεται κάτω από το πρίσμα σημαντικής αστάθειας και αλλαγών. Η αναφορά μας δίνει το πλαίσιο των πραγμάτων όπως έχουν σήμερα και οριοθετεί τις εξελίξεις που θα έλθουν.

του Φαίδωνα Γ. Καραϊωσηφίδη   Συνεργάστηκε στον τομέα της Κύπρου ο Χ. Γεωργίου

επέτρεπε εκτός από τη διεύρυνση του στόλου των διατιθέμενων επιθετικών ελικοπτέρων και τη χρήση τους για εκπαίδευση προκειμένου η μετάβαση στα σαφώς πολυπλοκότερα Apache να είναι ομαλότερη. Εκκρεμές εξακολουθεί να παραμένει το ζήτημα της συμπλήρωσης των πυρομαχικών AGM-114 που εξακολουθούν να διαγωνίζονται το παλαιότερο μοντέλο «-114F» και το νεότερο «-114K». Άλλη μια «μαύρη τρύπα» αποτελεί ο τομέας των μεταγωγικών ελικοπτέρων. Τα CH-47DG έχουν παραληφθεί αλλά ο αριθμός τους δεν αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες που υπάρχουν, δεδομένου ότι αυτό είναι το κύριο μέσο ενίσχυσης της άμυνας των νησιών σε περίπτωση εχθρικής εισβολής. Υπάρχει έτσι ενδιαφέρον για το διπλασιασμό του στόλου έστω και αν αυτό γίνει με συνδυασμό καινούριων και μεταχειρισμένων αεροσκαφών. Σίγουρα όμως οι μεγαλύτερες ανάγκες εντοπίζονται στον τομέα των μικρότερων μεταγωγικών ελικοπτέρων, όπου τα UH-1H/AB.205 θα χρειαστούν σύντομα αντικατάσταση. Δεδομένου ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει μαζικά, είναι προτιμότερο να υπάρξει σχετικό χρονοδιάγραμμα ώστε η διαδικασία να γίνει σταδιακά.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Το κυριότερο πρόγραμμα γύρω από το οποίο περιστρέφεται το μέλλον της Ε.Π.Α. είναι φυσικά η παραλαβή των 40 F-16C/D Block 50 που βρίσκονται υπό παραγγελία εδώ και μερικά χρόνια. Η άφιξη των αεροσκαφών σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα δεν προβλέπεται πριν από το τέλος του 1996, αν και πιθανότατα τα αεροσκάφη θα παραδοθούν στις ΗΠΑ νωρίτερα, θα χρησιμοποιηθούν όμως για την τελική αξιολόγηση του ολοκληρωμένου συστήματος αυτοπροστασίας ASPIS και θα αρχίσουν να έρχονται στην Ελλάδα ανά τετράδες μέσα στο 1997, χρονιά όμως στην οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν οι παραδόσεις. Τα 40 F-16 θα επιτρέψουν να αρχίσει η διαδικασία ανακατανομής των Μοιρών/Αεροσκαφών που τελικά αναμένεται να οδηγήσει και σε απόσυρση των F-5 αρχικά και των Mirage F.1 αργότερα.

Το άλλο φυσικά σημαντικότατο πρόγραμμα αφορά τον εκσυγχρονισμό των F-4E. Παρόλη την έλλειψη σχετικής πρόσφατης ενημέρωσης είναι επιβεβαιωμένο ότι προς στιγμήν υπήρξε η σκέψη και η διερεύνηση προμήθειας μεταχειρισμένων F-16. Δεν είναι ξεκάθαρο εάν αυτό θα γινόταν με τη διοχέτευση των κονδυλίων που έχουν προϋπολογιστεί για τον εκσυγχρονισμό των F-4 ή η ενέργεια αυτή είχε εξεταστεί ανεξάρτητα. Το πιθανότερο όμως είναι ότι η κατάσταση αποσαφηνίστηκε από μόνη της δεδομένου ότι η Αεροπορία αποσκοπούσε στη δωρεάν παραχώρηση αεροσκαφών από τα αποθέματα της USAF κάτι που η τελευταία δεν φαίνεται να είναι διατεθειμένη να κάνει. Όπως έχουμε γράψει επανειλημμένως η αμερικανική αεροπορία στοχεύει να πουλήσει 400 περίπου F-16A/B Block 10-30 προκειμένου να χρηματοδοτήσει την αγορά 100 περίπου νέων F-16C/D Block 50/52. Τα αεροσκάφη αυτά θα πρέπει υποχρεωτικά να υποστούν πρόγραμμα εκσυγχρονισμού προς όφελος της αμερικανικής βιομηχανίας, κάτι που θα ανεβάσει το τελικό κόστος ανά μονάδα στα 10-12 εκατ. δολάρια. Οι μόνες εξαιρέσεις που έχουν γίνει στο δόγμα αυτό αφορούν το Ισραήλ που όπως είναι γνωστό παρέλαβε 50 αεροσκάφη χωρίς κόστος και πιθανότατα θα ακολουθήσει η Ιορδανία που θα παραλάβει με τους ίδιους όρους 20-40 F-16 σαν «αμοιβή» για την πρόσφατη σύναψη συμφωνίας για το μεσανατολικό. Από τα παραπάνω είναι φανερό ότι το αίτημα της Ελλάδος για τη δωρεάν παραχώρηση F-16 δεν θα μπορούσε να ικανοποιηθεί τη στιγμή ακριβώς που οι ΗΠΑ προωθούν την πώληση των ίδιων αεροσκαφών σε άλλες χώρες (το ότι μέχρι σήμερα η USAF δεν έχει επιτύχει ούτε μια τέτοια πώληση δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε πώς θα επηρεάσει μελλοντικά την κατάσταση). Μια τέτοια παραχώρηση δεν θα μπορούσε εύκολα να «περάσει» και από το κογκρέσο υπό τη νέα συντηρητική σύνθεσή του δεδομένου ότι θα θεωρείτο ότι πλήττει τις πιθανότητες αγοράς επιπλέον καινούριων αεροσκαφών F-16 από την Ελλάδα (εκτός και εάν υπάρξει και στην περίπτωσή μας αμοιβή για κάποια διπλωματική εξέλιξη). Η Λόκχιντ θεωρεί ότι εάν η γραμμή παραγωγής του μαχητικού παραμείνει ανοικτή προς το τέλος του αιώνα, ίσως η χώρα μας να προχωρήσει στην πρόσθετη προμήθεια 20 τουλάχιστον αεροσκαφών. Έτσι το δίλημμα «εκσυγχρονισμός F-4 ή αγορά μεταχειρισμένων F-4» έχει μάλλον λυθεί αυτοδικαίως, αφού το διατιθέμενο ποσό για την πρώτη περίπτωση (έχει αναφερθεί σαν 250 εκατ.) δεν είναι αρκετό για την αγορά ικανού αριθμού των δεύτερων προκειμένου, σε περίπτωση αντικατάστασης να διατηρηθεί η απαιτούμενη οροφή μαχητικών της Ε.Π.Α. Η απόκτηση (αγορά) πάντως μεταχειρισμένων F-16 δεν θα πρέπει να αποκλειστεί.

Εκτός του οπλισμού που θα αναφερθούμε παρακάτω, σημαντικότατη προσθήκη στο ελληνικό οπλοστάσιο και βήμα εκσυγχρονισμού αποτελεί η αγορά του συστήματος LANTIRN (16 πλήρη συστήματα και 8 ατρακτίδια σκόπευσης) που επιτρέπει για πρώτη φορά τη διεξαγωγή αποστολών αέρος-εδάφους καθ' όλο το εικοσιτετράωρο. Σύμφωνα με πληροφορίες υπάρχουν σκέψεις για την αγορά -παρόλο το υψηλό κόστος- επιπλέον ατρακτιδίων ώστε και οι δύο Μοίρες F-16 που θα συγκροτηθούν μελλοντικά με ρόλο κρούσης να έχουν τις σημαντικές δυνατότητες που προσφέρει το σύστημα. Στα πλαίσια της προετοιμασίας για την έλευση των νέων F-16 εξετάζεται και η απόκτηση ενός δεύτερου εξομοιωτού πτήσης. Το σύστημα αναμένεται να έχει σημαντικά υψηλότερες δυνατότητες από το ήδη υπάρχον με σημαντικότερες προσθήκες την απεικόνιση ραντάρ και την εξομοίωση

Αναφορικά με τον εκσυγχρονισμό των F-4, μάλλον σκόπιμα δεν έχει ακόμη αποσαφηνιστεί η τελική πρόθεση στο αν στοχεύει να ενισχύσει τις ικανότητες των αεροσκαφών σε αγώνα αέρος-αέρος ή αέρος-εδάφους. Αν και είναι σχεδόν σίγουρο ότι στόχος είναι το πρώτο, η κατάσταση είναι περισσότερο περίπλοκη. Ένα πρόγραμμα που θα αφορούσε το σύνολο του στόλου -αν κρίνουμε και από το αντίστοιχο τουρκικό που αφορά 56 αεροσκάφη- πιθανότατα θα ξεπερνούσε τα 500 εκατ. δολάρια. Το πιθανότερο είναι ότι όποιο πρόγραμμα υιοθετηθεί θα αφορά το σύνολο των αεροσκαφών στο σκέλος της ανακατασκευής για την επέκταση του ορίου ζωής και άλλων βελτιώσεων αλλά πολύ μικρότερο αριθμό σε ό,τι αφορά την αύξηση των δυνατοτήτων (τοποθέτηση HUD, νέου ραντάρ). Ο αριθμός αυτός προσδιορίζεται σε 20 περίπου αεροπλάνα που θα ενισχύσουν το στόλο με ρόλο αεράμυνας. Η γερμανική πρόταση φαίνεται να προπορεύεται, αν και η τελική ανάθεση θα εξαρτηθεί από άλλους παράγοντες όπως η χρηματοδότηση, οι παρελκόμενες προσφορές και ίσως το θέμα καταλήξει σε άλλη μια «πολιτική απόφαση» στα πλαίσια ενός διαμοιρασμού προμηθειών και αγορών ανάμεσα στην αμερικανική, γερμανική και ισραηλινή πλευρά (κάθε μια από τις οποίες έχει καταθέσει προτάσεις ή βρίσκεται και σε συζητήσεις και για άλλες προμήθειες).

Η χώρα μας είναι γνωστό ότι είχε ζητήσει στο παρελθόν επιπλέον F-4E από τα αμερικανικά πλεονάσματα. Ο τύπος δεν βρίσκεται πλέον σε υπηρεσία πρώτης γραμμής με την USAF και χρησιμοποιείται μόνο από λίγες μονάδες της Εθνοφρουράς. Με περισσότερα από 800 αεροπλάνα σε αποθήκευση δεν θα αποτελούσε πρόβλημα η ικανοποίηση οποιουδήποτε αιτήματος, κάτι που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το ελληνικό ενδιαφέρον έχει μάλλον εξανεμιστεί. Αντίθετα παραμένει έντονο το ενδιαφέρον για την απόκτηση ειδικευμένων αεροσκαφών καταστολής αεράμυνας («Wild Weasel») F-4G. Τα τελευταία όμως βρίσκονται σε ανεπάρκεια, αφού όλα υπηρετούν σε μονάδες πρώτης γραμμής της USAF ή της Εθνοφρουράς και θα συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους μέχρις ότου βρεθεί ο αντικαταστάτης τους πιθανότατα στη μορφή του F-15E(G).

Η ελληνική αεράμυνα περιστρέφεται όλο και περισσότερο γύρω από τα Mirage 2000, τα οποία με την ολοκλήρωση των διαδικασιών βελτίωσης/αποκατάστασης των λειτουργιών του συστήματος ραντάρ, την προσθήκη του συστήματος αυτοπροστασίας ICMS 2000 (που βρίσκεται υπό εξέλιξη) και τον εξοπλισμό τους και με πυραύλους μέσου βεληνεκούς Matra Super 530D ολοκληρώνουν την αξιοποίησή τους στο ρόλο αυτό. Οι ανάλογες τροποποιήσεις έχουν γίνει ήδη στο λογισμικό του εξομοιωτή των αεροσκαφών στην Τανάγρα ώστε να υποβοηθηθεί η εκπαίδευση. Σύμφωνα με πληροφορίες, στις μέχρι στιγμής δοκιμές η απόδοση του ραντάρ και των πυραύλων Super 530D είναι απολύτως ικανοποιητικές προσθέτοντας σημαντικές νέες δυνατότητες στην αντιμετώπιση εχθρικών αεροσκαφών κρούσης, ιδιαίτερα αυτών που θα επιχειρούν προσέγγιση σε πολύ χαμηλό ύψος, νύχτα ή με κακές καιρικές συνθήκες. Παλαιότερες αναφορές για ανάληψη και άλλων ρόλων (προσβολή θαλασσίων στόχων με πυραύλους Exocet), αν και έχουν αναφερθεί επανειλημμένως από δημοσιογραφικές πηγές, δεν έχουν επιβεβαιωθεί.

Η αξιοποίηση των A-7E βρίσκεται πλέον στα τελευταία στάδια συγκροτώντας έτσι με τα παλαιότερα A-7H μια ισχυρότατη δύναμη κρούσης με δυνατότητα πλήγματος σε μεγάλες αποστάσεις. Σημαντικό στοιχείο είναι οι αυξημένες ικανότητες μεταφοράς έξυπνων όπλων που διαθέτουν τα A-7E έναντι των A-7H και φυσικά η δυνατότητα μεταφοράς του ατρακτιδίου FLIR LANA. Το τελευταίο δίνει στα αεροσκάφη σημαντικές ικανότητες διεξαγωγής αγώνα τη νύχτα και με κακές καιρικές συνθήκες. Η απόφαση της διατήρησης τεσσάρων Μοιρών εξοπλισμένων με τον τύπο σημαίνει ότι τα επιπλέον αεροπλάνα που αποκτήθηκαν βάσει της παλαιότερης συμφωνίας με τις ΗΠΑ θα χρησιμοποιηθούν τελικά για την αντικατάσταση απωλειών και σαν πηγή ανταλλακτικών. Σχετικά με το στόλο των A-7 θα πρέπει να αναφερθεί ότι εξετάζονταν απόκτηση ενός ακόμη εξομοιωτή πτήσης από αυτούς που διέθετε το Αμερικανικό Ναυτικό, κάτι που ίσως έχει ήδη πραγματοποιηθεί.

Τα Mirage F.1, αφού «σήκωσαν» το βάρος των αναχαιτίσεων στο Αιγαίο για δύο περίπου δεκαετίες, συνεχίζουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Στα χρόνια αυτά έχουν υποστεί, στη διάρκεια γενικών συντηρήσεων, κάποιες αεροδυναμικές και άλλες βελτιώσεις, αλλά υπό τις παρούσες συνθήκες δεν θα ήταν οικονομικά σκόπιμη η εφαρμογή κάποιου γενικότερου προγράμματος εκσυγχρονισμού. Άλλωστε το μοναδικό τέτοιο πρόγραμμα βρισκόταν σε εξέλιξη στη Νότιο Αφρική με ρωσική βοήθεια. Αν και θεράπευε το βασικό μειονέκτημα του αεροσκάφους, τον αδύναμο κινητήρα με την αντικατάστασή του με άλλον ισχυρότερο τουρμποφάν, ήταν αρκετά φιλόδοξο και σίγουρα δαπανηρό. Μάλλον επίσης έχει εγκαταληφθεί η ιδέα απόκτησης μεταχειρισμένων αεροσκαφών για τη συμπλήρωση των απωλειών. Στο πρόσφατο παρελθόν η ιδέα αυτή είχε εξεταστεί και συνδυαστεί με την προμήθεια μικρού αριθμού διθέσιων επιχειρησιακών εκπαιδευτικών, μια από τις βασικές ελλείψεις του τύπου σε ελληνική υπηρεσία. Ο τύπος, εκτός απροόπτου, αναμένεται να αποσυρθεί πριν από το έτος 2000.

Τα F-5 που προέρχονται από μια ποικιλία πηγών-αποτελούν σήμερα τον παλαιότερο τύπο στην ελληνική αεροπορία, έχοντας συγκεντρώσει πολλές ώρες πτήσης και έχοντας εμφανίσει κατά περιόδους προβλήματα κόπωσης στη δομική κατασκευή (κάτι που δεν περιορίζεται βέβαια μόνο στα ελληνικά αεροσκάφη). Εκτός των επιχειρησιακών καθηκόντων που έχουν τα αεροπλάνα αυτά, χρησιμοποιούνται και σαν εισαγωγικός τύπος στα υπόλοιπα αεροσκάφη της Π.Α. και ιδιαίτερα στα F-16. Η ιδέα όμως της μετατροπής τους σε προωθημένα εκπαιδευτικά (στις γραμμές των καναδικών CF-5) μέσω κάποιου προγράμματος εκσυγχρονισμού δεν κέρδισε ποτέ έδαφος στην Ελλάδα. Ο αριθμός των F-5 σε χρήση με την Π.Α. περιορίζεται και θα συνεχίσει να περιορίζεται συνεχώς και ο τύπος αναμένεται να αποσυρθεί, πιθανότατα μετά την έλευση των νέων F-16.

Στο χώρο των ειδικευμένων αεροσκαφών το ρόλο της τακτικής αναγνώρισης έχουν αναλάβει πλέον

Ε Λ Λ Α Δ Α

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 110.000

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

1 Στρατιά
4 Σώματα Στρατού
1 Ειδική Ανωτέρα Διοίκηση (ΑΣΔΕΝ)

ΣΥΝΘΕΣΗ

1 Τ/Θ Μεραρχία (μετατροπή σε ταξιαρχίες)
1 Μηχανοκίνητη Μεραρχία (μετατροπή σε ταξιαρχίες)
9 Μεραρχίες πεζικού (μετατροπή σε μηχανοκίνητες ταξιαρχίες)
3 ανεξάρτητες Τ/Θ και 2 μηχανοκίνητες ταξιαρχίες (ο αριθμός τους αυξάνεται)
1 Ταξιαρχία Πεζοναυτών
1 Σύνταγμα αλεξιπτωτιστών/1 καταδρομών και 1 αμφιβίων καταδρομών
3 Τάγματα Αεροπορίας Στρατού (το ένα υπό συγκρότηση)

Κατά προσέγγιση η σημερινή κατάσταση αν και υπάρχουν πολλές μονάδες σε μεταβατικό στάδιο. Η αναδιοργάνωση του Σ.Ξ. με τη μετατροπή των μεγάλων σχηματισμών σε μικρότερες, ευέλικτες και αυτόνομες μονάδες συνεχίζεται. Έχει σχεδόν ολοκληρωθεί η συγκρότηση της 71ης Αερομεταφερόμενης Ταξιαρχίας σαν μέρος της Πολυεθνικής Μεραρχίας Νοτίου Πτέρυγας, Δύναμης Ταχείας Επέμβασης του ΝΑΤΟ.

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ (Οροφή CFE: 1.735)

LEOPARD 1A3GR	106	Αναμένεται ο εκσυγχρονισμός τους με ΣΕΠ του επιπέδου «1A5».
LEOPARD 1A5	90	Ίσως είναι 75.
LEOPARD 1V	169	Παραδόθηκαν από την Ολλανδία.
M60A3	312	
M60A1	359	
AMX-30	154	Σε αποθήκευση. Ίσως παραχωρηθούν επιπλέον άρματα στην Κύπρο.
M-48A5/MOLF	400	M48A5 299
M48A3/A2C/A2/A1	400	Έχουν ή αναμένεται να καταστραφούν

Τα οχήματα περισυλλογής είναι 84 M88, 32 Leo ARV, 30 M48 ARV, 8 AMX-30D και 62 M578.
Τα γεφυροφόρα 8 Leo, 30 M48A2, 10 PMP

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ 2	344	
ΛΕΩΝΙΔΑΣ 1	105	
BMP-1	500+	Έχουν παραληφθεί και επιπλέον οχήματα για ανταλλακτικά
M113A1/A2	1850+	Αριθμοί κατά προσέγγιση για τη συνολική «οικογένεια» των M113).
AMX-10P	96	
M8	80	Ίσως έχουν αποσυρθεί

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ (Οροφή συνολικά CFE: 1.878)

M110A2 203 χιλ.	200+	Ο αριθμός που παραλήφθηκε είναι μεγαλύτερος
M107 175 χιλ.	12	
M109A1/A2 155 χιλ.	51/84	Πιθανότατα οι αριθμοί είναι μεγαλύτεροι
M52 105 χιλ.	76	

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ

MLRS 12x228	18+2
RM-70 40x122 χιλ.	150

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

M115 203 χιλ.	68	Αναμένεται να αποθηκευτούν.
M114 155 χιλ.	270+	
M59 155 χιλ.	72	Σε εφεδρεία.
M101 105 χιλ.	450+	Αριθμοί κατά προσέγγιση.
Model 56 105 χιλ.	18	Χρησιμοποιούνται από τις ειδικές δυνάμεις.

Α/Α ΠΥΡΟΒΟΛΑ

M1/L-60 40 χιλ.	200+	
M42 2x40 χιλ.	101	Αυτοκινούμενα. Χρησιμοποιούνται σε παράκτια άμυνα.
ARTEMIS 30 30 χιλ.	90	Υπό παραλαβή σαν μονάδες πυροβόλων και για τα τρία όπλα.
ZU-23-2 2x23 χιλ.	300	Αριθμός κατά προσέγγιση.
RH-202 2x20 χιλ.	200+	Αριθμός κατά προσέγγιση.
M55 12,7 χιλ.	400-	Αριθμός κατά προσέγγιση.

Α/Α ΠΥΡΑΥΛΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

MIM-23B I-HAWK	42	Υπό εκσυγχρονισμό.
SA-8B «Gecko»	12	
FIM-92RMP «Stinger»	2150	Υπό παραλαβή (476 εκτοξευτές).
FIM-43A «Redeye»	;	Μάλλον έχουν αποσυρθεί.

Α/Τ ΟΠΛΑ

Φορητά αντιαρματικά όπλα LAW, RPG-18 και 90 χιλ. συμπεριλαμβανομένων 1000+ M/EM-67 90 χιλ

M-40A1 107 χιλ. ΠΑΟ	1300+	
Milan	300	
TOW	350	
M901 TUA	150	Αντιαρματικά.
M113 TOW/ITV	12	
Hellfire	480+	Για χρήση στα AH-64A

ΟΛΜΟΙ

M106	132+	Αυτοκινούμενοι
M-19 60 χιλ.		
M-2/M-30 107 χιλ.	700+	
M-1/M-29 81 χιλ.	1000+	

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

AH-64A	20	Η παραλαβή ολοκληρώνεται το 1995
CH-47DG	7+2	
UH-1H/AB-205D/H	120+	Αριθμός κατά προσέγγιση.
AB-206B	15	
AB-212	1	VIP
NH-300	26	Εκπαιδευτικά
C-12C	2	Α/φ VIP
Aero Commander 680	1	Υπό απόσυρση
U-17A	35+	Α/φ

ΕΘΝΟΦΥΛΑΚΗ

Εξοπλισμός που αποσύρεται από μονάδες της πρώτης γραμμής αποτελεί τον εξοπλισμό των μονάδων Εθνοφυλακής και περιλαμβάνει πυροβόλα και φορητά αντιαρματικά όπλα.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 21.000

ΟΡΓΑΝΩΣΗ:

1 Διοίκηση Τακτικής Αεροπορίας
1 Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης
1 Διοίκηση Αεροπορικής Εκπαίδευσης

ΥΛΙΚΟ

ΜΑΧΗΤΙΚΑ (Οροφή CFE 650)

F-16C/D Block 50	40	Υπό παραγγελία με αρχή παραδόσεων στο τέλος του 1996.
F-16C/D Block 30	32/6	
Mirage 2000EGM/BGM	34/4	
F-1CG	28;	
F-4E	65-;	
A-7E/TA-7C	32/4	Επιπλέον 26 α/φη για αξιοποίηση ή ανταλλακτικά
A-7H/TA-7H	44/4;	
NF-5A/B	10/1	Το ένα NF-5A κανιβαλίστηκε.
F-5A/B	50-60	Ο αριθμός που χρησιμοποιείται είναι μικρότερος.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΑ

RF-4E	25

ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΑ

C-130B/H	5/11	Τα δύο «Η» διαθέτουν εξοπλισμό ELINT/SIGINT και ένα χρησιμοποιείται για αεροπυρόσβεση με σύστημα MAFFS.
YS-11A	6;	
Do-28D	4-5	Υπό απόσυρση
Gulfstream I	1	VIP
C-47D	7	
CL-215	12	

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

T-2E	36
T-33A	40+
T-37B/C	32
T-41A	19

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ

G-164 Agrcat	15	Ψεκαστικά
PZL M-18 Dromader	10+	Ψεκαστικά με δευτερεύοντα ρόλο πυρόσβεσης.

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

AB-205	12-	Έρευνα-διάσωση
AB-212	4	Μεταφορές VIP
Bell-47G	4	Ψεκαστικά

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

36 εκτοξευτές πυραύλων Nike-Hercules (υπό απόσυρση)
Συστήματα Skyguard με 44 δίδυμα πυροβόλα Oerlikon των 35 χιλ. και 20 τετραπλούς εκτοξευτές (280 Sparrow RIM-7M)
Φορητοί αντιαεροπορικοί πύραυλοι
Αντιαεροπορικά πυροβόλα M-1 των 40 χιλ., RH-202 των 20 χιλ., ZSU-23-2 των 23 χιλ.
Αντιαεροπορικά πολυβόλα των 12,7 (M55 τετράδυμα, δίδυμα και μονά)
Υπό παραγγελία μονάδες πυροβόλων ARTEMIS 30

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΑΕΡΟΣ

AIM-9P3/P4 (750)/L (300), (εκκρεμεί παραγγελία AIM-9M), 400+ Magic 2, AIM-7F (περιορισμένη χρήση), 80 SUPER 530D, AIM-120 AMRAAM (100 υπό παραγγελία).

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ

1500+ AGM-65A;/B, «έξυπνες βόμβες» Paveway I & II, HOBOS, AGM-88B HARM (52 υπό παραγγελία).

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 19.500

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟΛΟΥ

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ

4 κλάσης «Γλαύκος» των 1100 (1210) τόνων
Διαστάσεις: 54,4x6,2x5,5 μέτρα. Επιδόσεις: 11 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (21,5 σε κατάδυση). Οπλισμός: 8 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 14 τορπίλες (ή νάρκες). Το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού συνεχίζεται αυξάνοντας τις ικανότητες. Αποκαθίστανται επίσης και οι αρχικές ικανότητες επιδόσεων που είχαν υποβιβαστεί με τον καιρό. Μπορούν να βάλλουν πυραύλους «Harpoon» από τους τέσσερις από τορπιλοσωλήνες.

4 κλάσης «Ποσειδών» των 1100 (1285) τόνων
Διαστάσεις: 55,9x6,2x5,5 μέτρα. Επιδόσεις: 11 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (21,5 σε κατάδυση). Οπλισμός: 8 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 14 τορπίλες (ή νάρκες). Τα δύο υποβρύχια 1 κλάσης «Guppy III» και 1 κλάσης «Guppy IIA» έχουν αποσυρθεί.

ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΙΚΑ

4 κλάσης «Charles F. Adams» των 4.825 τόνων
Διαστάσεις: 133,2x14,3x6,4 μέτρα. Επιδόσεις: 30 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 6.000 μίλια με 15 κόμβους, 1.600 μίλια με 30 κόμβους. Οπλισμός: 1 μονός εκτοξευτής (Mk13) πυραύλων με

αναχορηγία 40 βλημάτων από τα οποία 6 είναι τύπου επιφανείας-επιφανείας «Harpoon» και οι υπόλοιποι αντιαεροπορικοί τύπου Standard SM-1MR, 1 οκταπλός εκτοξευτής ASROC Mk16, δύο πυροβόλα των 127 χιλ. (54 cal) Mk42, 4 πολυβόλα των 12,7 χιλ., 2 τριπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32. Υπάρχει πρόγραμμα εκσυγχρονισμού με την τοποθέτηση των σόναρ DE 1191, νέου συστήματος διοίκησης και ελέγχου STACOS κ.ά. Ένα ακόμη σκάφος της ίδια κλάσης χρησιμοποιείται σαν πηγή ανταλλακτικών.

4 κλάσης «Gearing (FRAM I)» των 3.500 τόνων
Διαστάσεις: 119x12,6x5,8 μέτρα. Επιδόσεις: 32,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.800 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: 4 εκτοξευτές πυραύλων επιφανείας-επιφανείας «Harpoon» (D212, D213), 1 οκταπλός εκτοξευτής ASROC Mk16, δύο διπλά πυροβόλα των 127 χιλ. (38 cal) Mk42, 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara (ή ένα Bofors 40/70), 2 πολυβόλα των 12,7 χιλ., 2 τριπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32, βόμβες βυθού, μεταφέρονται και φορητοί αντιαεροπορικοί πύραυλοι (Redeye). Τα D212 Κριεζής και D217 Κουντουριώτης βρισκόντουσαν σε εφεδρία και την τύχη τους ακολούθησαν το 1995 και τα D212 Κανάρης και D215 Τομπάζης.

ΦΡΕΓΑΤΕΣ

1+3 κλάσης «ΥΔΡΑ» των 3.200 τόνων
Διαστάσεις: 117x14,8x4,1 μέτρα. Επιδόσεις: 31 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.100 μίλια με 16 κόμβους. Οπλισμός: 8 εκτοξευτές πυραύλων επιφανείας-επιφανείας «Harpoon», 1 κάθετο σύστημα εκτόξευσης NATO «Sea Sparrow» Mk 48 με 16 βλήματα, ένα πυροβόλο των 127 χιλ. (54 cal) Mk45, 2 CIWS «Phalanx» 20 χιλ. Mk15 Mod12, 2 τριπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32 Mod 5, 1-2 ελικόπτερα. Ένα σκάφος σε υπηρεσία και τρία υπό κατασκευή

5 κλάσης «Ελλη-Kortenaer» των 3.630 τόνων
Διαστάσεις: 130,5x14,6x6,2 μέτρα. Επιδόσεις: 31 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.800 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: 8 εκτοξευτές πυραύλων επιφανείας-επιφανείας «Harpoon», 1 οκταπλός εκτοξευτής NATO «Sea Sparrow» (24 συνολικά βλήματα), δύο πυροβόλα των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara (ένα σε δύο από τα σκάφη), 2 CIWS «Phalanx» 20 χιλ. Mk15 (σε δύο από τα σκάφη), 2 διπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32, 2 ελικόπτερα AB.212ASW.

3 κλάσης «Knox» των 3.877 τόνων
Διαστάσεις: 134x14,3x7,8 μέτρα. Επιδόσεις: 27 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.000 μίλια με 22 κόμβους. Οπλισμός: 1 οκταπλός εκτοξευτής ASROC Mk16 με αυτόματη επαναγέμιση (δύο από τους θύλακες εκτοξεύουν πυραύλους επιφανείας-επιφανείας «Harpoon» από τους οποίους μεταφέρονται 8), 1 πυροβόλο των 127 χιλ. (54 cal) Mk42 Mod 9, 1 CIWS «Phalanx» 20 χιλ. Mk15, 2 διπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32, 1 ελικόπτερο.

ΚΟΡΒΕΤΕΣ

5 κλάσης «Θέτις» των 732 τόνων
Διαστάσεις: 70x8,2x2,7 μέτρα
Επιδόσεις: 19,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.760 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: Ένα διπλό Bofors 40 χιλ. (cal 70), ένας τετραπλός εκτοξευτής ανθυποβρυχιακών ρουκετών Bofors των 375 χιλ., 4 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ., βόμβες βυθού.

ΕΛΑΦΡΑ ΣΚΑΦΗ

2 περιπολικά ανοικτής θαλάσσης κλάσης «Osprey 55» των 555 τόνων
Διαστάσεις: 54,8x10,5x2,6 μέτρα. Επιδόσεις: 25 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.800 μίλια με 12 κόμβους, 500 μίλια με 25 κόμβους. Οπλισμός: 1 πυροβόλο των 40 χιλ., 2 Rheinmetall των 20 χιλ., δυνατότητα ναρκοθέτησης. Δυνατότητα μεταφοράς «Harpoon» σε καιρό πολέμου και 25-30 οπλιτών

2 περιπολικά ανοικτής θαλάσσης κλάσης «Πυρπολητής» των 550 τόνων
Διαστάσεις: 56,5x10x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: 24 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.200 μίλια με 15 κόμβους, 500 μίλια με 24 κόμβους. Οπλισμός: 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara, 1 Bofors 40 (cal 70), 2 Rheinmetall των 20 χιλ., δυνατότητα ναρκοθέτησης. Δυνατότητα μεταφοράς «Harpoon» σε καιρό πολέμου και 25-30 οπλιτών.

4 τορπιλοπυραυλάκατοι κλάσης «La Combattante III» των 425 τόνων
Διαστάσεις: 56,2x8x2,1 μέτρα. Επιδόσεις: 36 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.700 μίλια με 15 κόμβους, 700 μίλια με 32 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας MM38 «Exocet», 2 πυροβόλα των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara, 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ Emerson Electric, 2 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών.

6 τορπιλοπυραυλάκατοι κλάσης «La Combattante IIIa» των 429 τόνων
Διαστάσεις: 56,2x8x2,1 μέτρα. Επιδόσεις: 32,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.700 μίλια με 15 κόμβους, 700 μίλια με 32 κόμβους.
Οπλισμός: 6 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας «Penguin Mk 2», 2 πυροβόλα των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara, 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ Emerson Electric, 2 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών.

2 πυραυλάκατοι κλάσης «Tiger, Τύπος S148» των τόνων 265
Διαστάσεις: 47x7x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: 36 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1.600 μίλια με 15 κόμβους, 570 μίλια με 30 κόμβους. Παραδόθηκαν από τη Γερμανία.

4 τορπιλοπυραυλάκατοι κλάσης «La Combattante II» των τόνων 255
Διαστάσεις: 47x7,1x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: 36,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 850 μίλια με 25 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας MM38 «Exocet», 2 διπλά πυροβόλα των 35 χιλ. (90 cal) Oerlikon, 2 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών.

5 τορπιλάκατοι κλάσης «Jaguar» των 190 τόνων
Διαστάσεις: 42,5x7,2x2,4 μέτρα. Επιδόσεις: 42 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1000 μίλια με 32 κόμβους, 500 μίλια με 40 κόμβους. Οπλισμός: 2 Bofors των 40 χιλ. (cal 70), 4 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών.

4 τορπιλάκατοι κλάσης «Nasty» των 72 τόνων
Διαστάσεις: 24,5x7,5x2,1 μέτρα. Επιδόσεις: 40 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 670 μίλια με 17 κόμβους. Οπλισμός: 1 Bofors των 40 χιλ. (cal 70), 1 Rheinmetall των 20 χιλ., 4 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών.

2 μεγάλα περιπολικά κλάσης «Asheville» των 245 τόνων
Διαστάσεις: 50,1x7,3x2,9 μέτρα. Επιδόσεις: 16 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1.700 μίλια με 16 κόμβους. Οπλισμός: 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (50 cal) Mk34, 1 Bofors 40 (cal 54), 2 διπλά πολυβόλα των 12,7 χιλ.

2 ταχέα περιπολικά κλάσης «Δίοπος Αντωνίου» των 115 τόνων.
Διαστάσεις: 32x5,8x1,6 μέτρα. Επιδόσεις: 30 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1.500 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: 4 βλήματα επιφανείας - επιφανείας SS 12M, 1 πυροβόλο των 20 χιλ. (50 cal) Mk34, 1 πολυβόλο των 12,7 χιλ.

3 παράκτια περιπολικά κλάσης «Δήλος» των 86 τόνων
Διαστάσεις: 29x5x1,7 μέτρα. Επιδόσεις: 27 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1.600 μίλια με 24 κόμβους. Οπλισμός: 2 Rheinmetall των 20 χιλ.

ΑΜΦΙΒΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

1 μεγάλο αποβατικό LSD κλάσης «Ναυκρατούσα» των 9.357 τόνων
Διαστάσεις: 139,6x22x5,5 μέτρα. Επιδόσεις: 15,4 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 8.000 μίλια με 12 κόμβους. Μεταφορική ικανότητα: 18 LCM. Οπλισμός: 12 (δύο τετραπλά και δύο διπλά) πυροβόλα Bofors των 40 χιλ. (60 cal), 8 πυροβόλα Rheinmetall των 20 χιλ., φορητοί αντιαεροπορικοί πύραυλοι (Redeye).

1+4 αποβατικά LST κλάσης «Ιάσων» των 4.400 τόνων
Διαστάσεις: 116x15,3x3,4 μέτρα. Επιδόσεις: 16 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Μεταφορική ικανότητα: 300 στρατιώτες, 4 LCVP. Οπλισμός: 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara, 2 πυροβόλα των 40 χιλ., 2 πυροβόλα Rheinmetall των 20 χιλ.

2 αποβατικά LST κλάσης «Terrebonne Parish» των 5.800 τόνων
Διαστάσεις: 117,1x16,8x5,2 μέτρα. Επιδόσεις: 15 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Μεταφορική ικανότητα: 400 στρατιώτες, 4 LCVP. Οπλισμός: 3 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ. (50 cal) Mk 21, 3 των 20 χιλ.

4 αποβατικά LST κλάσης «Ρόδος» των 4.080 τόνων
Διαστάσεις: 100x15,3x4,3 μέτρα. Επιδόσεις: 11 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 9.500 μίλια με 9 κόμβους. Μεταφορική ικανότητα: 4 LCVP. Οπλισμός: 8 Bofors των 40 χιλ. (60 cal) (δύο διπλά και τέσσερα μονά) 4 Oerlikon των 20 χιλ.

2 αποβατικά LSM κλάσης «Υποπλοίαρχος Γρηγορόπουλος» των 1.095 τόνων
Διαστάσεις: 62,1x10,4x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: 13 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.900 μίλια με 12 κόμβους. Οπλισμός:1 διπλό Bofors των 40 χιλ. (60 cal), 8 Oerlikon των 20 χιλ.

6 αποβατικά LCU κλάσης «Type 520» των 430 τόνων
Διαστάσεις: 40x8,8x2,2 μέτρα. Επιδόσεις: 11 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Μεταφορική ικανότητα: 150 τόνοι. Οπλισμός: 2 Oerlikon των 20 χιλ. Παραδόθηκαν από τη Γερμανία

11 αποβατικά LCM κλάσης «Type 521» των 168 τόνων
Διαστάσεις: 23,6x6,4x1,5 μέτρα
Επιδόσεις: 10,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα
Μεταφορική ικανότητα: 60 τόνοι
Παραδόθηκαν από τη Γερμανία

11 αποβατικά LCM των 56 τόνων
34 LCVP
14 LCP
7 LCA

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΥ

2 παράκτια ναρκοθετικά κλάσης «Αμβρακία» των 1.100 τόνων
Διαστάσεις: 62,1x10,5x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: 12,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 3.000 μίλια με 12 κόμβους. Οπλισμός: 4 διπλά Bofors των 40 χιλ. (60 cal), 6 Oerlikon των 20 χιλ., 100-160 νάρκες

9 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «MSC 294» των 370 τόνων
Διαστάσεις: 43,3x8,5x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: 13 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: ένα διπλό Oerlikon των 20 χιλ.

5 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «Adjutant» των 402 τόνων
Διαστάσεις: 44,2x8,5x2,4 μέτρα. Επιδόσεις: 14 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: ένα Oerlikon των 20 χιλ.

4 ναρκαλιευτικοί άκατοι

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ

2 σκάφη υποστηρίξεως κλάσης «Αξιός» των 3.709 τόνων
Διαστάσεις: 114,3x13,2x4,2 μέτρα. Επιδόσεις: 17κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 3.200 μίλια με 14 κόμβους. Μεταφορική ικανότητα: 1.100 τόνοι. Οπλισμός: 2 διπλά Bofors των 40 χιλ. (70 cal). Υποστηρίζει ταχέα σκάφη

1 εκπαιδευτικό σκάφος κλάσης «Άρις» των 2.630 τόνων
2 πετρελαιοφόρα κλάσης «Patapsco» των 4.335 τόνων
2 πετρελαιοφόρα κλάσης «Ουρανός» των 2100 τόνων
3 πετρελαιοφόρα κλάσης «Ζευς» των 2100 τόνων
2 πλοία συλλογής ηλεκτρονικών πληροφοριών
1 πλοίο μεταφοράς πυρομαχικών των 2.400 τόνων
1 σκάφος πόντισης ανθυποβρυχιακών δικτύων
2 βοηθητικά μεταφορικά
4 σκάφη περισυλλογής τορπιλών
2 σκάφη υποστηρίξεως φάρων
7 υδροφόρα
21 ρυμουλκά
6 πλωτοί γερανοί
1 ευρευνητικό πλοίο των 1400 τόνων
1 ερευνητικό πλοίο των 1.497 τόνων
1 ερευνητικό πλοίο των 840 τόνων
1 ερευνητικό πλοίο των 383 τόνων
1 ερευνητικό πλοίο των 252 τόνων

ΝΑΥΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

5+1 S-70B6
9 AB212ASW
2 AB212ASW/ESM
2 SA 319B «Alouette III»
4-6 P-3B Orion .

ΕΠΑΚΤΙΑ ΑΜΥΝΑ

2+ επάκτιες πυροβολαρχίες βλημάτων EXOCET. Οι μονάδες όμως πυρός μπορεί να είναι περισσότερες των τριών που συνθέτουν συνήθως κάθε πυροβολαρχία.

ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ

Προσωπικό: 4.300 άνδρες και γυναίκες
Στη δύναμή του περιλαμβάνει περίπου 160 σκάφη και τέσσερα ελαφρά αεροσκάφη.

αποκλειστικά τα RF-4E, της αρχικής αγοράς όσο και της γερμανικής παραχώρησης. Οι πληροφορίες σχετικά με τον εξοπλισμό των τελευταίων είναι αντιφατικές. Κάποιες αναφέρουν ότι τα αεροπλάνα είχαν «αποψιλωθεί» από το μεγαλύτερο μέρος του ηλεκτρονικού τους εξοπλισμού πριν παραδοθούν, ενώ άλλες θεωρούν ότι αυτός παραδόθηκε στο μεγαλύτερο μέρος του μαζί με τα αεροπλάνα. Τα παραπάνω αφορούν τόσο τον εξοπλισμό προειδοποίησης ακτινοβολίας ραντάρ (RWR) όσο και κυρίως τον εξοπλισμό SLR (Side Looking Radar) που μετατρέπει το αεροσκάφος σε μια πραγματική πλατφόρμα αναγνώρισης παντός καιρού. Η Λουφτβάφε στη διάρκεια της υπηρεσίας των RF-4E είχε προχωρήσει σε πολλές προσθήκες SLR, τόσο εσωτερικά όσο και σε μορφή ατρακτιδίου, κάποιες από τις οποίες ήταν εξαιρετικά προηγμένες και αποτελεσματικές λύσεις επιτρέποντας στο αεροπλάνο να καλύπτει μεγάλες περιοχές και να μεταδίδει τα στοιχεία σε επίγειους σταθμούς σε πραγματικό χρόνο.

Στον τομέα της εκπαίδευσης παραμένει θεωρητικά η εκκρεμότητα της απόκτησης ή μη των γερμανικών Alpha Jet, η οποία πιθανότατα εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των πιθανών προμηθειών από τη Γερμανία που αναφέραμε πιο πάνω. Σε σχετικό μας άρθρο τον περασμένο Φεβρουάριο είχαμε την ευκαιρία να αναπτύξουμε το σκεπτικό σχετικά με τα αεροσκάφη αυτά σε πιθανή ελληνική υπηρεσία. Αυτό που ίσως προέχει εδώ να τονίσουμε και πάλι είναι ότι το εκπαιδευτικό πλαίσιο που ακολουθείται σήμερα από την Π.Α. ανήκει σε μια άλλη εποχή, ενώ στα εν χρήσει αεροσκάφη (πέραν της παλαιότητος) διευρύνεται συνεχώς το χάσμα της εμπειρίας που παρέχουν σε σχέση με τις απαιτήσεις των σύγχρονων μαχητικών. Όταν τα εισαγωγικά τζετ (F-5) λείψουν, το χάσμα αυτό θα είναι αδύνατο να γεφυρωθεί.

Σχετικά με την αεροπορική εκπαίδευση υπάρχει και μια άλλη πτυχή που αναφέρεται τελευταία όλο και συχνότερα και συνδέει τις εξελίξεις στην Π.Α. με την κατάληξη του διαγωνισμού JPATS της USAF. Η απόκτηση του νικητή αυτού του διαγωνισμού είναι λογική, αφού τα αεροσκάφη προορίζονται και σε αμερικανική υπηρεσία για την αντικατάσταση των T-37, ενώ μπορεί να γίνει (όπως άλλωστε και με τις περισσότερες στρατιωτικές προμήθειες) με κονδύλια FMF.

Οι μεταφορές στηρίζονται αποκλειστικά σχεδόν στα C-130H που έχουν ενισχυθεί από τα C-130B από τα αποθέματα της USAF. Αν και θεωρητικά πιθανό αίτημα για επιπλέον πλεονάζοντα αμερικανικά αεροσκάφη μπορεί να ικανοποιηθεί, η απόκτησή τους δεν λύνει το βασικό πρόβλημα που είναι η αντικατάσταση/ενίσχυση του στόλου των μέσων μεταγωγικών και η απόκτηση ενός μικρότερου αεροσκάφους που να καλύπτει μικρότερες ανάγκες (όπως το CN-235 κατά τα τουρκικά πρότυπα), μια πρόθεση που εμφανίζεται τουλάχιστον μια δεκαετία. Τα αντιοικονομικά YS-11A και τα πεπαλαιωμένα Do-28 δεν μπορούν φυσικά να θεωρηθούν ότι καλύπτουν τις υπάρχουσες ανάγκες. Η στροφή προς ένα μέσο μεταγωγικό θα είναι πλέον επιτακτική καθώς βαδίζουμε προς το τέλος του αιώνα. Αυτό θα μπορούσε να είναι είτε το C-130J, είτε το FLA με σχετικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και στις δύο περιπτώσεις. Αναφορικά με το μικρότερο μεταγωγικό οι θεωρητικές επιλογές είναι ουσιαστικά οι ίδιες που υπήρχαν δέκα χρόνια πριν, όταν η ανάγκη προβλήθηκε για πρώτη φορά. Πρακτικά όμως το CN-235 έχει γίνει αποδεκτό από τις περισσότερες αεροπορίες που είχαν ανάλογες ανάγκες. Μια από τις τελευταίες που θα γίνει στο μέλλον ζωτικής σημασίας για την Π.Α. είναι και η ύπαρξη μιας εναέριας πλατφόρμας ELINT/-COMINT/SIGINT/RINT. Οι παλαιότερες προσπάθειες στον τόμεα αυτόν υπήρξαν μάλλον σποραδικές. Μια τέτοια πλατφόρμα θα μπορούσε να καλύψει και ανάγκες για ένα ιπτάμενο κέντρο διοίκησης και συντονισμού επιχειρήσεων. Η απόκτηση αεροσκάφους εναέριου ανεφοδιασμού αντιμετωπίζονταν αρνητικά μέχρι πρόσφατα, αφού σχετικές μελέτες είχαν δείξει ότι τέτοια συστήματα δεν εντάσσονταν στο τότε ισχύον αμυντικό δόγμα. Η αλλαγή όμως του τελευταίου με τη δημιουργία ενιαίου αμυντικού χώρου με την Κύπρο, αν μη τι άλλο δημιουργεί την απαίτηση επανεξέτασης του ζητήματος. Σήμερα τα A-7E, τα F-4E που παραλήφθηκαν από τα αποθέματα της USAF, και τα F-16 μπορούν να χρησιμοποιήσουν κάποιο από τα υπάρχοντα συστήματα εναέριου ανεφοδιασμού. Τα Μιράζ 2000 θα μπορούσαν να τροποποιηθούν ενώ θα μπορούσε να υπάρξει ανάλογη πρόβλεψη στο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των F-4E.

Έχοντας προχωρήσει η Π.Α. στην υλοποίηση των πλέον επειγόντων αναγκών ενίσχυσης του στόλου των μαχητικών της, προχωρεί τώρα σε έναν τομέα που είχε παραμεληθεί σημαντικά στο παρελθόν, την απόκτηση σύγχρονων όπλων που θα τοποθετηθούν στα αεροσκάφη-φορείς.

Προτεραιότητα φυσικά είχαν τα όπλα αέρος-αέρος, ανάγκες που καλύπτονται από παραγγελίες όπως τα βλήματα Super 530D και AIM-120B AMRAAM, ενώ αναμένονται (αν δεν έχουν ήδη πραγματοποιηθεί) προμήθειες νεοτέρων εκδόσεων του AIM-9. Φυσικά προμήθειες αυτού του είδους, ιδιαίτερα AIM-120, αναμένεται να συνεχιστούν με σταδιακές αγορές τόσο για τα F-16 όσο και για τα εκσυγχρονισμένα F-4E. Ιδιαίτερα παραμελημένος εμφανίζεται ο τομέας όπλων αέρος-εδάφους όπου για δύο τουλάχιστον δεκαετίες, η Π.Α. στηρίζεται ουσιαστικά σε κατευθυνόμενες βόμβες και σε πυραύλους AIM-65A/B. Η αποτελεσματικότητα των πρώτων έχει αποδειχθεί πέραν πάσης αμφιβολίας, σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος τους. Απαιτείται όμως απόκτηση νεότερων μοντέλων. Οι δεύτεροι είναι αμφίβολο ότι έχουν σήμερα οποιαδήποτε πρακτική αξία, αφού η επιχειρησιακή αξιοπιστία τους αναγάγει σε άλλες δεκαετίες, οι επιδόσεις τους είναι ανάξιες λόγου και οι δυνατότητες που προσφέρουν σε ένα σύγχρονο μαχητικό ελάχιστες. Η απόκτηση ενός νεότερου μοντέλου Maverick όπως έκανε η Τουρκία πρέπει να θεωρείται δεδομένη για την πλήρη αξιοποίηση του συνδυασμού F-16/LANTIRN. Η μόνη πρόσφατη προμήθεια όπλου αέρος-εδάφους είναι αυτή των 52 HARM AGM-88B. Όπως όμως αναλύεται σε άλλο άρθρο αυτού του τεύχους και αυτός ο τομέας θα χρειαστεί ενίσχυση μελλοντικά.

Όλες οι πρόσφατες συγκρούσεις απέδειξαν την ανάγκη ύπαρξης στο οπλοστάσιο κάθε σύγχρονης αεροπορίας ενός όπλου μεγάλου βεληνεκούς, υψηλής ακρίβειας που θα μπορεί να πλήττει ισχυρά προστατευμένους στόχους (αεροδρόμια, κέντρα διοίκησης, αποθήκες πυρομαχικών) ενώ το αεροσκάφος-φορέας παραμένει εκτός εμβέλειας της εχθρικής αεράμυνας. Τέτοιο φυσικά όπλο δεν υπήρξε ποτέ στο οπλοστάσιο της ελληνικής αεροπορίας, υπάρχουν όμως ενδείξεις ότι υπάρχει τουλάχιστον ενδιαφέρον για την απόκτησή του.

Τέλος το τέταρτο σκέλος που αφορά τα όπλα αέρος-επιφανείας είναι αυτό των πυραύλων εναντίον σκαφών επιφανείας. Το Ναυτικό, εισήγαγε, όπως θα δούμε παρακάτω το πρώτο τέτοιο όπλο στο Αιγαίο με το συνδυασμό Penguin/S-70B-6 «Aegean Hawk». Ο εξοπλισμός όμως κάποιων μαχητικών (A-7;) με πυραύλους αυτού του είδους θα συμπλήρωνε το πανίσχυρο δίκτυο που έχει σαν άλλα σκέλη τους πυραύλους εναντίον πλοίων που φέρουν τα σκάφη του Π.Ν. και τις παράκτιες πυροβολαρχίες. Το δίκτυο αυτό θα συμπληρωθεί μελλοντικά και με την εγκατάσταση τέτοιων όπλων στα P-3B Orion. Θεωρητικά η επιλογή ενός αεροεκτοξευόμενου όπλου είναι ανοικτή. Δεδομένου όμως ότι ο AGM-86 Harpoon μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς πολυδάπανες και αμφίβολης κατάληξης προσαρμογές από τους περισσότερους τύπους αεροσκαφών που χρησιμοποιεί η Π.Α. (συμπεριλαμβανομένων και των Orion), κάνει το σύστημα σχεδόν αυτόματη επιλογή. Μιας και ο λόγος για ναυτική κρούση (σημαντικότατη μορφή επιχειρήσεων στο περιβάλλον του Αιγαίου), να επισημάνουμε ότι παρόλη την ύπαρξη κάποιας βασικής συνεργασίας Αεροπορίας-Ναυτικού, η σημερινή κατάσταση απέχει πολύ από το να θεωρείται ικανοποιητική. Αν και Μοίρες της Π.Α. (A-7) είναι εντεταλμένες με την προσβολή ναυτικών στόχων στο Αιγαίο, σπάνια εκπαιδεύονται με μονάδες του Ναυτικού για την εξέλιξη νέων τεχνικών που θα κατανικήσουν την εχθρική αεράμυνας, δεδομένου ότι το τελευταίο είναι σε θέση να γνωρίζει τις αδυναμίες της. Το κυριότερο όμως πρόβλημα που εμφανίζεται στη συνεργασία των δύο κλάδων των Ε.Δ. είναι αυτό του επιχειρησιακού ελέγχου. Με απλά δηλαδή λόγια για το ποιος είναι αυτός που ελέγχει τις διαθέσιμες φίλιες δυνάμεις σε ένα δεδομένο θέατρο επιχειρήσεων. Ιδιαίτερα στο θέμα της ναυτικής κρούσης το Ναυτικό επιθυμεί να διαθέτει τη δυνατότητα ελέγχου των διαθέσιμων αεροσκαφών κάτω από ορισμένες καταστάσεις, μια διαδικασία που σήμερα περνά από όλα τα κανάλια της διοικητικής υπαγωγής των μονάδων της Αεροπορίας. Φυσικά αυτό είναι αδιανόητο για την ηγεσία της Π.Α. (όσο και αν επισήμως τέτοιο θέμα ή πρόβλημα δεν υπάρχει). Η δημιουργία μονάδων κατά το πρότυπο του γερμανικού ναυτικού (για κρούση και αναγνώριση) ίσως θεωρηθεί από πολλούς υπερβολική ή εξωπραγματική, αλλά η υιοθέτηση κάποιας ενδιάμεσης κατάστασης ίσως θα έπρεπε να εξεταστεί σοβαρά στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης των Ε.Δ.

Η αντιαεροπορική άμυνα κάτω από την ευθύνη της Π.Α. χωρίζεται σε δύο μέρη. Η πρώτη αφορά την άμυνα των δικών της εγκαταστάσεων από αεροπορικές προσβολές, τομέας ο οποίος καλύπτεται σήμερα από το σύστημα ΒΕΛΟΣ (Skyguard/Sparrow). Εκτός του ότι όμως οι αριθμοί δεν καλύπτουν τις ανάγκες, το σύστημα απαιτεί εκσυγχρονισμό για την αντιμετώπιση νέων απειλών που εμφανίζονται στην περιοχή. Το άλλο σκέλος αφορά το ευρύτερο δίκτυο αεράμυνας στο οποίο εκτός των ραντάρ έγκαιρης προειδοποίησης (που έχουν ενισχυθεί τόσο με εθνικά προγράμματα, όσο και με αυτά του ΝΑΤΟ) και το πυραυλικό σύστημα Nike-Hercules. Αναφορικά με τα ραντάρ, η απόκτηση επιπλέον μεταφερόμενων μονάδων για την κάλυψη των νεκρών τομέων αλλά και για την αναπλήρωση συστημάτων που θα πληγούν σε εχθρικές αποστολές καταστολής φαίνεται ότι υλοποιείται. Η αντικατάσταση όμως του δεύτερου από το σύστημα Patriot φαίνεται ότι έχει εγκαταληφθεί ή η προτεραιότητά του έχει υποβιβαστεί σημαντικά, τόσο για λόγους κόστους όσο και για λόγους που έχουν να κάνουν με την τελική αποτελεσματικότητα του συστήματος. Η τελευταία είχε μάλλον υπερδιογκωθεί μετά τον πόλεμο του Κόλπου.

Γενικότερα σε ό,τι αφορά την Π.Α. είναι πλέον κοινό μυστικό ότι υπάρχουν αρκετά σοβαρά προβλήματα στην προώθηση προγραμμάτων συντήρησης των αεροσκαφών αλλά και εκπαίδευσης, λόγω περικοπών στα κονδύλια που αναμένονται να γίνουν δραστικότερες καθώς οι πιέσεις περιορισμού δαπανών στα πλαίσια του προϋπολογισμού θα γίνονται με το χρόνο ισχυρότερες.

Για το τι πρόκειται να γίνει στο μέλλον δεν μπορεί να υπάρξουν παρά εκτιμήσεις, αφού σήμερα δεν υπάρχουν ελάχιστες ενδείξεις προθέσεων. Η αγορά μελλοντικού μαχητικού (εκτός και αν υπάρξουν απρόοπτες εξελίξεις) «χάνεται» μάλλον στον επόμενο αιώνα, αν και δεν αποκλείεται η απόκτηση μεταχειρισμένων F-16 που θα τη μετατοπίσει ακόμη μακρύτερα. Ποια θα είναι τα υποψήφια μαχητικά τότε, είναι μάλλον αδύνατο να προβλεφθεί, αλλά είναι σίγουρο ότι θα περιλαμβάνει όλα τα μαχητικά «τέταρτης γεννιάς» (Rafale, EF2000) και ίσως και τα διαθέσιμα τότε ρωσικά αεροσκάφη.

ΝΑΥΤΙΚΟ

Τα δύο κύρια ναυπηγικά προγράμματα του Π.Ν., οι φρεγάτες κλάσης «Ύδρα» και τα αποβατικά, προχωρούν με σημαντικές καθυστερήσεις που αναμένονται να γίνουν περισσότερες όσο τα προβλήματα που σχετίζονται με τα ανάδοχα ναυπηγεία δεν επιλύονται. Τον περασμένο Φεβρουάριο παραλήφθηκε και η τρίτη φρεγάτα που είχε αγοραστεί από την Ολλανδία. Το Ολλανδικό Ναυτικό πρόκειται να αποδεσμεύσει και άλλες τρεις φρεγάτες της ίδιας κλάσης προσεχώς, αλλά προς το παρόν δεν έχει υπάρξει ελληνικό ενδιαφέρον. Μάλλον η απουσία του σχετίζεται με την πιθανότητα απόκτησης φρεγατών «Oliver Hazard Perry» από τις ΗΠΑ, ένα παλαιό ελληνικό αίτημα. Η

απόκτηση τέτοιων σκαφών θα αποτελέσει σημαντική εξέλιξη. Στην περίπτωση αυτή, και αν ο διαθέσιμος αριθμός είναι ικανός, θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν τις φρεγάτες κλάσης «Knox» των οποίων ούτε η κατάσταση ούτε οι δυνατότητες είναι συγκρίσιμες με αυτές των «O.H. Perry». Ακρογωνιαίος λίθος του νέου δόγματος που εφαρμόζει το Π.Ν. είναι τα τέσσερα αντιτορπιλικά κλάσης «Charles F. Adams» και οι νέες δυνατότητες που προσφέρουν και οι τελευταίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν άλλο ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Όπως είναι γνωστό, υπάρχει έντονο ελληνικό ενδιαφέρον για τη ναυπήγηση νέων υποβρυχίων, πρόγραμμα που αναμένεται να υλοποιηθεί εάν εξευρεθούν τα απαραίτητα κονδύλια. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί, ότι σε κάθε περίπτωση το όποιο πρόγραμμα δεν αναμένεται να αποδώσει καρπούς πριν από το τέλος του αιώνα. Στο μεταξύ και τα τέσσερα υποβρύχια της κλάσης «Ποσειδών» (209/1200) αναμένεται να υποστούν πρόγραμμα εκσυγχρονισμού ανάλογο με αυτό που υλοποιείται για τα τέσσερα της κλάσης «Γλαύκος» (209/1100).

Επόμενη φυσικά ανάγκη θα προκύψει στον τομέα των ελαφρών σκαφών/πυραυλακάτων με την ανάγκη αντικατάστασης των Combattante II που συμπληρώνουν ήδη 23 χρόνια ζωής ενώ και οι παλαιότερες Combattande III είναι σχεδόν είκοσι ετών.

Σημαντικότατη ενίσχυση του Ναυτικού απορρέει από την παραλαβή των S-70 και ιδιαίτερα από τους πυραύλους Penguin που τα ελικόπτερα αυτά μπορούν να μεταφέρουν. Σε αντίθεση με τον τουρκικό συνδυασμό AB.212 ASW/Sea Skua, τα S-70/Penguin αποτελούν θανάσιμη απειλή για οποιοδήποτε σκάφος και όχι μόνο για πυραυλακάτους. Θα απαιτηθούν όμως επιπλέον πύραυλοι δεδομένου ότι το απόθεμα που υπάρχει είναι μικρό.

Η άλλη εξέλιξη θα προέλθει με την απόκτηση των P-3B. Σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, τα αεροσκάφη αυτά θα αρχίσουν να έρχονται στην Ελλάδα από τον ερχόμενο Φεβρουάριο και ο αριθμός τους τελικά ίσως ανέλθει σε 6. Ίσως υπήρχαν και καλύτερες λύσεις στο πρόβλημα της αντικατάστασης των HU-16, αλλά τα P-3B εμφανίζεται σαν η πιο προσιτή. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες τα αεροπλάνα θα έλθουν στην Ελλάδα σε πλήρη επιχειρησιακή κατάσταση. Αναμένεται να δούμε κατά πόσο θα συμπληρωθεί ο οπλισμός τους με τα απαραίτητα όπλα ώστε να γίνουν και αποτελεσματικά, κάτι που μάλλον θα συμβεί κρίνοντας από τον τρόπο που αντιμετωπίζει τα θέματα αυτά το Ναυτικό. Η προσθήκη για παράδειγμα αεροεκτοξευόμενων πυραύλων (πιθανότατα AGM-84) στο οπλοστάσιο θα ολοκληρώσει την ασπίδα του Αιγαίου που έχει ήδη ενισχυθεί με την απόκτηση των συστοιχιών των MM40.

ΚΥΠΡΟΣ

Η σημαντικότερη εξέλιξη στο χώρο αποτελεί φυσικά η διατύπωση (όσο και αν αυτό δεν έχει ακόμη γίνει με την απαραίτητη λεπτομέρεια) του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Ελλάδας-Κύπρου. Ο στόχος τόσο της ενίσχυσης των ικανοτήτων της Ε.Φ. όσο και την ελληνικής συμβολής είναι διπλός, να δοθεί έμπρακτα το μήνυμα στην Τουρκία, ότι νέες επιθετικές επιχειρήσεις όχι μόνο δεν θα τους επιφέρουν εύκολη νίκη, αλλά αντίθετα θα υποστούν μεγάλες απώλειες, ενώ από την άλλη πλευρά θα αντιμετωπίζουν μια ενιαία άμυνα. Για την Ελλάδα φυσικά νέες τουρκικές ενέργειες στην Κύπρο αποτελούσαν, αποτελούν και θα αποτελούν casus belli (αιτία πολέμου), αλλά για πρώτη φορά η πρόθεση αυτή αδράζεται με κάποιο πιο χειροπιαστό τρόπο.

Τα πρώτα πρακτικά με τη δημιουργία «ναυτικής» και «αεροπορικής» βάσης είναι ασφαλώς προς τη σωστή

ΚΥΠΡΟΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 12.500. Συμπεριλαμβάνονται 2.250 από την Ελλάδα και 450 ΕΛΔΥΚ (950 άνδρες).

ΕΦΕΔΡΕΙΕΣ: 45.000 λαμβάνουν μέρος σε τακτικές ασκήσεις. Εθνοφύλακες 43.000 άνω των 40 ετών. Αριθμός από τους τελευταίους διατηρεί τον οπλισμό στο σπίτι τους και προορίζονται για την άμυνα κατοικημένων περιοχών. Λαμβάνουν μέρος σε τακτικές ασκήσεις.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ:

1 Σώμα Στρατού
1 Τεθωρακισμένη Ταξιαρχία
2 Μεραρχίες Πεζικού
2 Ταξιαρχίες Πεζικού
1 Σύνταγμα Καταδρομέων
1 Σύνταγμα ΕΛΔΥΚ (πρόκειται να γίνει μηχανοκίνητο)
Τάγματα και Λόχοι εθνοφυλακής
Διοίκηση Ναυτικού
Διοίκηση Αεροπορίας

ΜΟΝΑΔΕΣ

2 Επιλαρχίες αρμάτων
3 Επιλαρχίες αναγνωρίσεως
4 Μηχανοκίνητα Τάγματα Πεζικού
15 Τάγματα Πεζικού (συμπεριλαμβάνουν 2 της ΕΛΔΥΚ, τα 4 Τ.Π. είναι μειωμένης επάνδρωσης)
3 Μοίρες Καταδρομών (1 από την Ελλάδα)
8 Μοίρες Πυροβολικού (Μία Α/Κ και μία Ορεινού Π/Β)
Μοίρες Α/Α Π/Β και Μοίρες Προστασίας Αεροδρομίων
1 Τάγμα Α/Τ
Μοίρα Ε/Π
Μοίρα Α/φ

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

AMX-30B2	52	Αναμένεται να προστεθούν ακόμη 100 άρματα Τ-80 ή AMX30

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

BMP-3	43	Υπό παραγγελία με δέσμευση για άλλα 43
EE-9 Cascavel	124	Οχήματα αναγνώρισης
EE-3 Jararaca/MILAN	15	Οχήμ. αναγνώρισης/αντιαρματικά
VAB/VCAC/HOT-2	18	Κυνηγοί αρμάτων
VAB-VCI	27	ΤΟΜΑ με πυροβόλο των 20 χιλ.
AMX/VCI	17	Υποστήριξης πυροβολικού
Λεωνίδας II	76	
Λεωνίδας I	16	ΕΛΔΥΚ
VAB/VTT	99	Δύο χρησιμοποιούνται από την αστυνομία

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

AUF-3 155 χιλ.	12

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

TR 155F1 155 χιλ.	12	
M-56 105 χιλ.	54	
M101 105 χιλ.	18	ΕΛΔΥΚ
M-1944 100 χιλ.	18	
M114A1 75 χιλ	4	Ορεινά Π/Β

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ

M-63 32x128 χιλ.	24	Ρυμουλκούμενα

Α/Α ΠΥΡΟΒΟΛΑ

GDF-005 2X35 χιλ.	24+	
M55 3x20 χιλ.	36	
M1A1 40 χιλ.	20	Σε εφεδρεία
M55 4x12,7	10	
Δίδυμα 12,7	35+	

Α/Α ΠΥΡΑΥΛΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Aspidex4	12	130 πύραυλοι
Atlas (Mistralx2)	12+	
Mistral	18	
SA-7	24;	

Α/Τ ΟΠΛΑ

MILAN	45	Οι 15 επί οχημάτων EE-3
HOT-2	22x4	Οι 18 σε VAB, οι 4 σε Ε/Π Gazelle
AT-3	40	Σε εφεδρεία
M-40 106 χιλ. ΠΑΟ	144	
EM-67 90 χιλ.	216;	
Apilas	1000	
M72 LAW	;	Ανεξακρίβωτος αριθμός
RPG-7	450;	Αριθμός κατά προσέγγιση

ΟΛΜΟΙ

MO-120RT 120 χιλ.	114	
E44 81 χιλ.	180+	
M-19 60 χιλ.	;	Ανεξακρίβωτος αριθμός

ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ

PC-9	2	
BN-2T	1	Ανήκει στην Αστυνομία
Maritime Defender	1	

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

SA-342L Gazelle	4	Με HOT-2
Bell 412SP	1	Ανήκει στην Αστυνομία
AB-206B	3	Με ατρακτίδια πυροβόλων/ καλάθους ρουκετών
Mi-2	2	Πιθανότατα θα πουληθούν

ΕΠΑΚΤΙΕΣ ΣΥΣΤΟΙΧΙΕΣ

3 μονάδες πυρός και 24 βλήματα MM40

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Αριθμεί περίπου 3.700 άνδρες και γυναίκες. Πέρα από το υλικό που σημειώνεται παραπάνω, έχει στη διάθεσή της και τεθωρακισμένα οχήματα Shorland.

ΟΠΛΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΕΦΕΔΡΕΙΑ

Αριθμός παλαιότερων οπλικών συστημάτων της Εθνικής Φρουράς βρίσκεται σε εφεδρεία αν και η διαθεσιμότητά του δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί. Περιλαμβάνει (κατ' εκτίμηση):
Άρματα μάχης (Τ-34/85)
Οχήματα Αναγνώρισης (Marmon Harrington)
ΤΟΜΠ (BTR-50/152)
Ρ/Κ Πυροβόλα (M-1942 76 χιλ., 25 Prd 88 χιλ.)
Α/Α Πυροβόλα (αριθμό M1 40 χιλ. και M55 12,7 χιλ., βρετανικά Α/Α των 3,9 ιντσών)

κατεύθυνση, αφού η Τουρκία όχι μόνο χάνει το «μονοπώλιο» πάνω από τον κυπριακό εναέριο χώρο και την περιβάλλουσα θαλάσσια ζώνη, αλλά κινδυνεύουν πλέον και στόχοι στην τουρκική ενδοχώρα από διευθύνσεις που δεν ήσαν προσβάσιμες στο παρελθόν. Η υποδομή που δημιουργείται δεν είναι αρκετή, αφού οι κύριες εγκαταστάσεις θα αποτελέσουν πρώτους στόχους για την τουρκική αεροπορία και για το λόγο αυτό θα πρέπει να δημιουργηθούν και εναλλακτικές εγκαταστάσεις διασποράς.
Σημαντική είναι επίσης η ανάγκη στενότερης συνεργασίας με τη μορφή ασκήσεων, ανάπτυξης μελλοντικής υποδομής και αγορών/προμηθειών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Κύπρο.
Το άλλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κυπριακή άμυνα είναι αυτό του προσωπικού και ιδιαίτερα του ειδικευμένου που είναι απαραίτητο για να χειριστεί τα προηγμένα οπλικά συστήματα που παραλαμβάνει η Ε.Φ. Η λύση που έχει δοθεί, όπως είναι γνωστό, αφορά την πρόσληψη 5.000 εθελοντών οπλιτών που θα στελεχώσουν τις μονάδες. Δεδομένου δε ότι υπάρχει και η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού και από την Ελλάδα δεν θα υπάρχει πρόβλημα κάλυψης των αναγκών.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Οι χερσαίες δυνάμεις της Ε.Φ. αποτελούν την κύρια αποτρεπτική δύναμη έναντι της τουρκικής απειλής και η ενίσχυση και βελτίωση των μέσων της τα τελευταία χρόνια συνεχίζεται. Η Κύπρος αντιμετωπίζει όπως είναι γνωστό πρόβλημα με την εξεύρεση προμηθειών. Οι περισσότερες χώρες της Δύσης δεν πωλούν στρατιωτικό υλικό συμπαρατασσόμενες στον τομέα αυτό με τις ΗΠΑ. Εξαίρεση αποτελεί η Γαλλία που από τη θέση ισχύος που κατέχει μπορεί να υπαγορεύει όρους σχετικά με το υλικό και το κόστος. Τον τελευταίο χρόνο έγινε μια επιτυχημένη προσπάθεια για τη δημιουργία ανταγωνισμού, όταν η Κύπρος άρχισε να εξετάζει την αγορά ρωσικών οπλικών συστημάτων. Τελευταία υπήρξε και άνοιγμα προς τη Ν. Αφρική που αφαλώς πρέπει να ερευνηθεί περισσότερο.
Η απόδοση και οι ικανότητες του ρωσικού υλικού είναι πέρα από κάθε αμφισβήτηση, αν και πρέπει να παραδεχθούμε ότι και αυτό αντιμετωπίζει προβλήματα όπως κάθε πολύπλοκο οπλικό σύστημα οποιασδήποτε κατασκευής. Γενικά όμως στις περισσότερες περιπτώσεις, ο λόγος κόστους-απόδοσης και κυρίως ικανοτήτων υπερτερεί του «αντίστοιχου» γαλλικού υλικού.Το ερώτημα που πρέπει να απασχολήσει τους υπεύθυνους είναι εάν εξασφαλίζεται η υποστήριξη του υλικού, αν και οι Ρώσοι έχουν κάθε συμφέρον να υπερβούν εαυτούς προς αυτή την κατεύθυνση κάνοντας την Κύπρο περίπτωση παράδειγμα στα πλαίσια της εκστρατείας εμπορικής προώθησης των οπλικών τους συστημάτων.
Παράδειγμα των ανωτέρω αποτελεί η υπό εξέταση ενίσχυση του αρματικού δυναμικού. Αντιμέτωπα βρίσκονται το γαλλικό AMX30B2 (ήδη σε υπηρεσία) και το T-80, αν και τα δύο αυτά άρματα δεν μπορούν να συγκριθούν από πλευράς ικανοτήτων, αφού το ένα αποτελεί μια (αμφίβολη) προσπάθεια βελτίωσης ενός μέτριου προϊόντος της δεκαετίας του '70 και το άλλο είναι η αιχμή της (ομολογουμένως πρωτοπόρας) ρωσικής τεχνολογίας και παράδοσης κατασκευής αρμάτων. Από την άλλη πλευρά και το T-80 (σαν απόγονος των T-62/64/72) φαίνεται να μην έχει ξεπεράσει κάποια προβλήματα. Ίσως μια λύση για να αποφευχθεί η ανάληψη υψηλού ρίσκου θα ήταν η παραχώρηση AMX-30 από τα αποθέματα του ΕΣ (μετά τη γενική τους συντήρηση) ενώ παράλληλα θα προχωρήσει και η αγορά αριθμού T-80.
Σημαντική ενίσχυση αποτελεί και η πρόσφατη προμήθεια 43 BMP-3 με δέσμευση για 43 ακόμη. Για πολλούς το όχημα αυτό ξεφεύγει από το κλασικό δόγμα, εννοώντας πιθανότατα αυτό που ισχύει στη Δύση. Και η κυπριακή όμως άμυνα δεν βασίζεται σε τέτοιο δόγμα, ενώ οι επιχειρησιακές ανάγκες είναι αρκετά ιδιάζουσες.
Σήμερα λόγω ελλείψεως αρμάτων το όχημα Cascavel χρησιμοποιείται στο ρόλο αυτό χωρίς να είναι όμως και κατάλληλο. Το BMP-3 δεν έρχεται να το αντικαταστήσει στο ρόλο αυτό και γι' αυτό τονίζουμε ότι είναι απαραίτητη η συμπλήρωση του αρματικού δυναμικού. Τότε το ρωσικό όχημα με τις μοναδικές ικανότητες που διαθέτει μπορεί να αποτελέσει το ιδανικό συμπλήρωμα των μηχανοκίνητων και τεθωρακισμένων μονάδων. Το αποτέλεσμα σε συνδυασμό με τον υπόλοιπο εξοπλισμό θα κάνει τις μονάδες της Ε.Φ. υπέρτερες των τουρκικών που σήμερα βασίζονται στο κλασικό δόγμα του ΝΑΤΟ. Φυσικά και εδώ ισχύει η προϋπόθεση της επαρκούς υποστήριξης του υλικού.

A/T Οπλα (M-20 89 χιλ. RPG-7 73 χιλ., M-18 57 χιλ., Π/Β 6 Pdr 57 χιλ.)
Όλμοι (71 M-1/M-29 81 χιλ. και 26 M-2/M-30 107 χιλ.)

ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ
Προσωπικό: 320

ΠΕΡΙΠΟΛΙΚΑ
1 κλάσης «ΣΑΛΑΜΙΣ» των 98 τόνων
Διαστάσεις: 32,1x6,5x1,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 30, εμβέλεια 1200 μίλια με 12 κόμβους. Οπλισμός: ένα Breda των 40 χιλ. (70 cal), ένα Rheinmetall 20 χιλ., δύο SIMBAD (MistralXx2). Κατασκευής 1983

2 κλάσης «ΕΥΑΓΟΡΑΣ» των 57 τόνων
Διαστάσεις: 24,6x5,7x1,2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 42, εμβέλεια 600 μίλια με 20 κόμβους. Οπλισμός: ένα Rheinmetall 20 χιλ., δύο πολυβόλα των 12,7 χιλ. Γιουγκοσλαβικές κατασκευές του 1991, υπό τη διοίκηση της Κυπριακής Αστυνομίας

1 κλάσης «ΚΙΝΩΝ»
Οπλισμός 1 πολυβόλο των 12,7 χιλ. και δύο των 7,62 χιλ. Υπό τη διοίκηση της Κυπριακής Αστυνομίας

5 κλάσης «SAB 12» παραδόθηκαν από τη Γερμανία για τη δίωξη λαθρεμπορίου υπό τη διοίκηση της Κυπριακής Αστυνομίας

Αριθμός ημιφουσκωτών MOSTRO και φουσκωτών OLYMPIC οπλισμένων με αυτόματα βομβιδοβόλα AGL 40 χιλ. και πολυβόλα M60E των 7,62 χιλ. για την ΜΥΚ.

ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ
1 BN Maritime Defender υπό τη διοίκηση της Κυπριακής Αστυνομίας

ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ
Αριθμούν περίπου 5.000 στις οποίες περιλαμβάνεται και η τουρκοκυπριακή αστυνομία. Θεωρητικά συγκροτούν μία Ταξιαρχία (7 Τάγματα Π/Ζ και 1 Μοίρα Π/Β).

ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΤΟΧΗΣ
Αριθμούν σύμφωνα με τους τελευταίους υπολογισμούς 30.000 άνδρες συν την ΤΟΥΡΔΙΚ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ
1 Σώμα Στρατού (11ο)
2 Μεραρχίες Πεζικού (28η κι 39η)

ΜΟΝΑΔΕΣ
5 Επιλαρχίες Αρμάτων
2 Μηχανοκίνητα Τ.Π.
24 Τάγματα Πεζικού (2 της ΤΟΥΡΔΙΚ, 7 των δυνάμεων του ψευδοκράτους)
2+ Μοίρες Καταδρομών
10 Μοίρες Πυροβολικού
4 Μοίρες Α/Α Π/Β

ΥΛΙΚΟ
(Το υλικό έχει συμπεριληφθεί και στην αναφορά: Τουρκία - Στρατός Ξηράς)

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

M-48A5-T1/-ST2	290	

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

M113	300+	Μερικά φέρουν αντιαρματικούς πυραύλους. Άλλες πηγές θεωρούν τον αριθμό αυτόν υψηλό

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

M109A1 155 χιλ.	12
M52 105 χιλ.	18

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

M115 203 χιλ.	8	
M114 155 χιλ.	36	
M101 105 χιλ.	126	18 σε τουρκοκυπριακή μονάδα

Α/Α ΠΥΡΟΒΟΛΑ
M1 40 χιλ., GDF-001/3 και RH-202, M55 12,7 χιλ.

Α/Α ΠΥΡΑΥΛΟΙ

FIM-92 «Stinger», FIM-43A «Redeye»	;

Α/Τ ΟΠΛΑ

M40A1 106 χιλ. ΠΑΟ	250
Milan, TOW, COBRA	50-150
M72A2 LAW 66 χιλ.	

ΟΛΜΟΙ

Tosam 120 χιλ.	30
M2/M30 107 χιλ.	102
M1/M29 81 χιλ	175
M19 60 χιλ.	;

ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ

Ελαφρά αεροσκάφη	8

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

UH-1/AB-205	13

ΣΚΑΦΗ
Ακταιωροί: 2
Ταχύπλοα: 2

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΣΤΑΘΜΕΥΟΥΝ ΑΚΟΜΗ
ΒΡΕΤΑΝΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ: 3.900 περίπου άνδρες
2400 του Στρατού Ξηράς 2 Τ.Π., 1 Λόχος Μηχανικού, 1 απόσπασμα ελικοπτέρων Gazelle, Τ/Θ Scorpion, Scimitar, Saon, Fox)
Ναυτικό (2 Ακταιωροί), RAF (1.500 άνδρες, 1 Μοίρα Ε/Π SAR Wessex)

ΔΥΝΑΜΕΙΣ UNFICYP: 1.200 άνδρες από την Αυστρία, τη Μ. Βρετανία, την Αργεντινή κ.ά.

Το πυροβολικό είναι ένας τομέας που χρειάζεται άμεση ενίσχυση όχι μόνο αριθμητικά αλλά και ποιοτικά. Το πρόβλημα επιδεινώνεται με το ότι λείπουν τα βελτιωμένα ειδικά πυρομαχικά (και προωθητικά) αν και σχετικά ανακοινώθηκε πρόσφατα παραγγελία προς την ΠΥΡΚΑΛ. Το γαλλικό αυτοκινούμενο Mk F3 είναι όπλο προηγούμενης γενιάς και επιδόσεις του δεν μπορούν να βελτιωθούν ούτε με τη χρήση ειδικών πυρομαχικών. Το επίσης γαλλικό GTC των 155 χιλ. θα μπορούσε να αποτελέσει μια επιλογή αλλά το ίδιο αποτελεί και η μια ολόκληρη σειρά ρωσικών πυροβόλων αλλά και εξαιρετικών επιδόσεων προϊόντα από τη Ν. Αφρική. Περισσότερα αυτοκινούμενα πυροβόλα είναι απαραίτητα και για την υλοποίηση του προγράμματος μετατροπής των μονάδων Π/Ζ σε μηχανοκίνητες. Η κατάσταση είναι καλύτερη στο χώρο του ρυμουλκούμενου πυροβολικού όπου τα GIAT TR των 155 χιλ. Είναι αξιόλογα όπλα. Και εδώ όμως η επόμενη προμήθεια θα μπορούσε να συνδυαστεί με το χώρο του αυτοκινούμενου πυροβολικού για ομοιογένεια (το νοτιαφρικανικό σύστημα των 155 χιλ. Για παράδειγμα προσφέρεται σε ρυμουλκούμενες και αυτοκινούμενες εκδόσεις, ακόμη και μία που βασίζεται σε πήγμα T-72 που θα μπορούσε να γίνει κάλλιστα T-80). Η αξία των πολλαπλών εκτοξευτών ρουκετών για την παράδοση μεγάλου όγκου πυρός είναι γεγονός πέρα από κάθε αμφιβολία και φυσικά τα διατιθέμενα σε κυπριακή υπηρεσία M-63 είναι εντελώς ανεπαρκή. Ήδη έχει αναφερθεί ενδιαφέρον για την απόκτηση νέου υλικού που επεκτείνεται και μέχρι το σύστημα ρωσικό Splav 300 9A52 «Smerch». Ένα τέτοιο όπλο, αντίστοιχο του MLRS θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για μια ποικιλία ρόλων συμπεριλαμβανομένης και της ταχείας ναρκοθέτησης διόδων.

Η αντιαεροπορική άμυνα, ελλείψει αεροπορικού στοιχείου, παραμένει ο τομέας που απαιτεί ιδιαίτερη μέριμνα. Μέχρι στιγμής το οπλοστάσιο έχει αποκτήσει καλές βάσεις τόσο στην άμυνα στόχων υψηλής αξίας με το συνδυασμό του συστήματος «Οθέλος» (2 πυροβόλα GDF005, 1 μονάδα Aspide και μία μονάδα Atlas) όσο και με τα φορητά αντιαεροπορικά βλήματα που υπάρχουν στο οπλοστάσιο. Εκείνο που φαίνεται να λείπει είναι ένα αυτοκινούμενο σύστημα που θα συνδυάζει πυροβόλα και πυραύλους αλλά και επιπλέον σύγχρονα πυροβόλα που θα συνδυαστούν με κάποιο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης στο πεδίο της μάχης. Κυπριακές δημοσιογραφικές πηγές ανάφεραν ότι υπάρχει πρόθεση για την απόκτηση αντιαεροπορικών πυραύλων μέσου βεληνεκούς κάτι που σίγουρα θα ενίσχυε τη θέση της Ε.Φ. έναντι της δράσης της τουρκικής αεροπορίας. Με την υπάρχουσα κατάσταση τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να προέλθει μόνο από τη Ρωσία.

Το άλλο σημαντικό ζήτημα που εξετάζει η ηγεσία του κυπριακού υπουργείου Άμυνας είναι η απόκτηση νέων ελικοπτέρων αντιαρματικού αγώνα. Δεδομένης της ανυπαρξίας αεροπορικού στοιχείου τέτοια αεροσκάφη θα μπορούσαν να αναλάβουν μέρος του ρόλου εξισορροπώντας την πλάστιγγα των δυνάμεων στο νησί. Με δεδομένη την αδυναμία προμήθειας ενός αμερικανικής κατασκευής συστήματος οι επιλογές περιορίζονται σημαντικά. Απίθανη θα πρέπει επίσης να θεωρείται για πολιτικούς λόγους η διαθεσιμότητα του Eurocopter Tiger (γερμανική συμμετοχή) και σε κάποιο βαθμό το ίδιο ίσως ισχύει και για το A129 Mangusta (λόγω αμερικανικών και βρετανικών υποσυστημάτων). Έτσι, εφόσον οι προδιαγραφές αφορούν ένα καθαρόαιμο επιθετικό ελικόπτερο, οι επιλογές είναι ουσιαστικά μόνο το νοτιοαφρικανικό Rooivalk ή κάποιο από τα ρωσικά Mil Mi-28 και Ka-50. Τα προγράμματα όμως και των δύο τελευταίων φαίνεται να αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα με τις πληροφορίες που υπάρχουν σήμερα. Η άλλη επιλογή θα ήταν η απόκτηση ενός σκάφους υψηλότερων επιδόσεων του Gazelle που θα εξοπλιστεί με τα κατάλληλα όπλα. Τέτοιο ελικόπτερο θα μπορούσε να είναι το Eurocopter AS 565AA/CA, αν και στην περίπτωση αυτή υπάρχουν επίσης ρωσικές επιλογές.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Επανέρχεται κατά καιρούς (από δημοσιογραφικούς κυρίως κύκλους) η πιθανότητα δημιουργίας κυπριακής αεροπορικής δύναμης. Υπάρχουν ακόμη και κάποιοι που φτάνουν στο σημείο να προτείνουν υποψήφια για αγορά αεροσκάφη. Φυσικά τέτοιο θέμα, σύμφωνα με όλες τις μέχρι στιγμής πληροφορίες δεν υπάρχει. Η πιθανότητα είχε εξεταστεί στο παρελθόν, κυρίως σαν μέτρο ενίσχυσης του ηθικού, αφού τα επιχειρησιακά οφέλη ήσαν αμφίβολα και το κόστος συγκρότησης της υψηλότατο. Το κυριότερο από τα πρώτα θα είναι η απασχόληση αριθμού τουρκικών αεροσκαφών για την αντιμετώπισή τους που φυσικά θα αποσπαστούν από άλλα μέτωπα. Αυτό όμως μπορεί να επιτευχθεί και με άλλο τρόπο, έτσι η ιδέα κυπριακής αγοράς φαίνεται ότι έχει μάλλον εγκαταλειφθεί και αντί αυτής προωθείται, στα πλαίσια του ενιαίου αμυντικού δόγματος, η δημιουργία της σχετικής υποδομής ώστε να είναι δυνατές οι επιχειρήσεις αεροσκαφών της Π.Α. από τη Μεγαλόνησο. Αν και σημαντική η εξέλιξη αυτή, όπως έχουμε υποστηρίξει και το παρελθόν θα ήταν ακόμη αποτελεσματικότερη, εάν συνδυάζετο με σειρά άλλων μέτρων με την οικονομική υποστήριξη της Κυπριακή Δημοκρατία. Ένα από αυτά θα μπορούσε να είναι η προμήθεια αεροσκαφών εναέριου ανεφοδιασμού που θα υποβοηθούσαν καίρια τις επιχειρήσεις, ενώ άλλο θα μπορούσε να είναι η συνχρηματοδότηση Μοίρας αεροσκαφών που θα είχε αποκλειστικό ρόλο την κάλυψη της Κύπρου. Σχετικά με τα πρώτα θα μπορούσαν να έχουν διπλό ρόλο, αυτό του εναέριου ανεφοδιασμού και το ρόλο των μεταφορών/υποστήριξης. Οι ανάγκες στον τελευταίο γίνονται τώρα ακόμη υψηλότερες στα πλαίσια του ενιαίου αμυντικού δόγματος και περιλαμβάνουν πλέον όχι μόνο τη μεταφορά ενισχύσεων στην Κύπρο, αλλά και τη συνεχή υποστήριξη των εκεί βάσεων ναυτικού και αεροπορίας. Φυσικά ο υπάρχων στόλος μεταγωγικών της Π.Α. δεν επαρκεί και μια κίνηση προς την απόκτηση πέραν των ιπτάμενων τάνκερ και επιπλέον μεταγωγικών με κυπριακή βοήθεια θα πρέπει να εξεταστεί.

Μια ακόμη πιο ενδιαφέρουσα πρόταση που αξίζει να εξεταστεί περαιτέρω θα μπορούσε να είναι η χρηματοδότηση από μέρους της Κύπρου κάποιου προγράμματος εκσυγχρονισμού αεροσκαφών της Π.Α. Τότε είτε αυτά είτε άλλα που θα μπορούσαν να γίνουν διαθέσιμα λόγω των αυξημένων δυνατοτήτων θα μπορούσαν να διατεθούν για το σκοπό που προαναφέρθηκε.

ΝΑΥΤΙΚΟ

Αναφορικά με την υπάρχουσα δύναμη των περιπολικών και των ακταιωρών η σημαντικότερη εξέλιξη είναι η τοποθέτηση του αντι-αεροπορικού πυραυλικού συστήματος SIMPAD (2xMistral) που ασφαλώς προσφέρει καλύτερη προστασία από τα πολυβόλα που αντικατέστησε. Άλλο σημαντικό στοιχείο είναι η ενίσχυση του εξοπλισμού και οπλισμού της ΜΥΚ δεδομένου ότι ο ρόλος της σε περίπτωση σύγκρουσης θα είναι καθοριστικός.

Φυσικά η αιχμή της κυπριακής άμυνας στο ναυτικό τομέα είναι σήμερα η πυροβολαρχία των MM40 που αποκτήθηκε πέρυσι και ήδη βρίσκεται σε υπηρεσία. Στις νεότερες εκδόσεις του το γαλλικό σύστημα έχει τη δυνατότητα υπερπήδησης εδάφους, προσδίδοντας έτσι σημαντική επιχειρησιακή ευελιξία. Μπορεί δηλαδή να τοποθετηθεί σε σημεία όχι απαραίτητα κοντά στην ακτή και να λαμβάνει στοιχεία από ραντάρ που βρίσκεται σε άλλη τοποθεσία, συμβάλλοντας έτσι στην επιβιωσιμότητα του συστήματος. Την αξία της προσθήκης των Exocet στην κυπριακή άμυνα μπορεί κανείς να τη μετρήσει και με τις αντιδράσεις τρίτων μερών και ιδιαίτερα της Τουρκίας που κατέβαλε στο παρελθόν κάθε δυνατή προσπάθεια μέσω διπλωματικών και άλλων πιέσεων για να την αποτρέψει. Πολλοί πιστεύουν ότι η δυνατότητα που αποκτήθηκε θα πρέπει να ενισχυθεί με επιπλέον μονάδες πυρός.

Η άλλη σημαντική εξέλιξη, όπως και στον τομέα της αεροπορίας και στα πλαίσια του ενιαίου αμυντικού δόγματος, είναι η δημιουργία της απαραίτητης υποδομής που θα δώσει τη δυνατότητα στο ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό να επεκτείνει τις επιχειρήσεις του καλύπτοντας όλη την περιοχή.

Παλαιότερες προτάσεις περιστρέφονταν γύρω από την απόκτηση πυραυλάκατων ακόμη και υποβρυχίων. Το σκεπτικό είναι ανάλογο με αυτό που αναπτύχθηκε παραπάνω στο κεφάλαιο περί αεροπορίας. Το κόστος απόκτησης τέτοιου είδους υλικού είναι τεράστιο και πιθανότατα ξεπερνά τις δυνατότητες ακόμη και της ομολογουμένως εύρωστης κυπριακής οικονομίας. Πυραυλάκατοι θα μπορούσαν να αποκτηθούν ευκολότερα, αλλά τέτοια σκάφη είναι τελικά πλατφόρμες κατευθυνόμενων βλημάτων, ενώ το περιβάλλον που καλούνται να δράσουν δεν έχει καμία σχέση με αυτό που υπάρχει στο Αιγαίο (που αποτελεί το ιδανικό θέατρο επιχειρήσεων για τέτοια σκάφη), τόσο από πλευράς γεωγραφίας όσο και από άποψη επιχειρησιακών συνθηκών (έλλειψη αεροπορικής προστασίας κ.ά.). Μεγάλο μέρος των δυνατοτήτων κρούσης που προσφέρουν, έχουν αποκτηθεί με την προμήθεια των συστοιχιών Exocet που αναφέρθηκε παραπάνω.

Η απόκτηση υποβρυχίων, όσο και αν φαίνεται ελκυστική από επιχειρησιακής πλευράς, παρουσιάζει ανυπέρβλητα προβλήματα και δυσκολίες. Δεν είναι τυχαίο ότι ελάχιστα ναυτικά στον κόσμο χρησιμοποιούν τέτοια σκάφη, αφού το κόστος (απόκτησης-χρήσης) είναι υψηλότατο, οι πηγές προμήθειας λίγες και απρόθυμες να εξάγουν τη σχετική τεχνολογία και η αξιοποίησή τους δύσκολη. Με την τεράστια εμπειρία που υπάρχει στο ελληνικό ναυτικό κάποιοι από αυτούς τους παράγοντες αμβλύνονται αλλά δεν εξαφανίζονται, και εδώ ακριβώς υπάρχει η άλλη διάσταση του θέματος. Η Κύπρος θα μπορούσε δηλαδή να χρηματοδοτήσει εν μέρει το πρόγραμμα ναυπήγησης νέων υποβρυχίων για το Π.Ν. στα πλαίσια του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος, ενώ ανάλογη προσπάθεια θα μπορούσε να γίνει και στην απόκτηση κάποιων σκαφών υποστήριξης και ανεφοδιασμού που θα βοηθήσουν το ελληνικό ναυτικό να επεκτείνει τις δραστηριότητές του στην ανατολική Μεσόγειο.

ΤΟΥΡΚΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Το σημαντικότερο ίσως στοιχείο που αφορά τον τουρκικό στρατό, πέρα από τις πρόσφατες επιχειρήσεις εναντίον των Κούρδων αναφέρεται στη συνεχιζόμενη αναδιοργάνωση σε πιο ευέλικτο σχήμα και μικρότερες μονάδες που φαίνεται ότι εξελίσσεται ταχύτερα από το αντίστοιχο πρόγραμμα του Ε.Σ.

Οι παραδόσεις υλικού, είτε στα πλαίσια διασποράς του ΝΑΤΟ είτε στα πλαίσια της γερμανικής βοήθειας, έχουν σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί αφήνοντας την Τουρκία (αλλά και την Ελλάδα) με τεράστιες ποσότητες οπλικών συστημάτων.

Παρόλη την εξαίρεση που υπάρχει στην οροφή CFE, η Τουρκία διατηρεί υπερβολικές ποσότητες κύριου υλικού και κυρίως αρμάτων μάχης. Εκεί έχει υλοποιηθεί κάποιο πρόγραμμα ομοιογενοποίησης των M60A1/A3 αλλά απέχει από αυτό που είχε αναγγελθεί στο παρελθόν σαν πρόθεση αναβάθμισης όλων των M60A1 σε A3. Ο τύπος μαζί με τα Leo αναμένεται να παραμείνουν σε υπηρεσία, ενώ οποιεσδήποτε μειώσεις θα γίνουν σε βάρος των M48. Σημαντικά προβλήματα αντιμετωπίζει το πρόγραμμα κατασκευής των TOMA AIFV. Μετά τα προβλήματα αξιοπι-

στίας, επιδόσεων και τελικής επιλογής πύργου, ήλθαν τα γενικότερα οικονομικά προβλήματα για κάνουν την κατάσταση ακόμη πιο δύσκολη. Παρόλα αυτά έχουν παραδοθεί περίπου 650 οχήματα μέχρι σήμερα, αλλά αν δεν υπάρξει κάποια άλλη εξέλιξη, το αρχικό χρονοδιάγραμμα αναμένεται να επιμηκυνθεί σημαντικά.

Ενα από τα κύρια στοιχεία του δεκαετούς εξοπλιστικού προγράμματος προέβλεπε την απόκτηση ενός αυτοκινούμενου αντιαεροπορικού συστήματος κάτι που δεν ισχύει πλέον. Παρόλα αυτά η ανάγκη παραμένει και ο τουρκικός στρατός έχει επιδοθεί σε σημαντική προσπάθεια να την καλύψει. Από τις υπάρχουσες πληροφορίες έχει υπάρξει έντονο ενδιαφέρον για την απόκτηση Gepard, αλλά τα γερμανικά οχήματα δεν μπορούν, τουλάχιστον τυπικά, να αποκτηθούν δωρεάν και οι Ολλανδοί έχουν βάλει στα δικά τους υψηλό τίμημα.

Στον τομέα του πυροβολικού η ολοκλήρωση του προγράμματος M44T ενίσχυσε σημαντικά το όπλο, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει πρόγραμμα απόκτησης προηγμένων πυρομαχικών. Εάν το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού επεκταθεί στα M52 και τα M108, τότε το χάσμα θα ανοίξει ακόμη περισσότερο.

Οι αριθμοί των ελικοπτέρων AH-1P σε τουρκική υπηρεσία αναμένεται να αυξηθούν κατακόρυφα, αφού όποιες ποσότητες απελευθερώνονται από τον αμερικανικό στρατό, δεδομένης της απουσίας ελληνικού ενδιαφέροντος μπορούν να καταλήξουν στην Τουρκία. Οι διαθέσιμοι αριθμοί και η ύπαρξη από ετών των AH-1W, έχουν επιτρέψει την ταχύτερη αξιοποίηση του οπλικού αυτού συστήματος. Για τα τελευταία έχει υπάρξει πρόσφατη παραγγελία του σκοπευτικού συστήματος NTS που θα δώσει στα ελικόπτερα πλήρεις δυνατότητες νυχτερινού αγώνα. Η επέκταση όμως της αναβάθμισης αυτής σε όλο το στόλο των AH-1P θα πρέπει να θεωρείται μάλλον απίθανη.

Η παράδοση των 45 ελικοπτέρων S-70 για τα οποία υπήρχε η συμφωνία να παραδοθούν από την αμερικανική γραμμή παραγωγής έχει ολοκληρωθεί, ενισχύοντας τις αερομεταφορικές δυνατότητες του τουρκικού στρατού. Αντίθετα δεν φαίνεται να υπάρχουν θετικές εξελίξεις για την έναρξη παραγωγής στην Τουρκία για τη συμπλήρωση της παραγγελίας με ακόμη 50 ελικόπτερα. Το πρόγραμμα αυτό, αν δεν έχει ακυρωθεί, έχει τουλάχιστον μετατοπιστεί χρονικά.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Η τρίπτυχη αναφορά μας στα τεύχη Μαρτίου, Απριλίου, Μαΐου της ΠΤΗΣΗΣ κάλυψαν λεπτομερώς την εξέλιξη αλλά και τη σημερινή κατάσταση της ΤΗΚ. Έτσι δεν θα επεκταθούμε εδώ περισσότερο στα παραπάνω θέματα. Υπάρχουν όμως πολλές άλλες λεπτομέρειες που αξίζει να αναφέρουμε για την αερο-

ΤΟΥΡΚΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 470.000

ΟΡΓΑΝΩΣΗ υπό αναδιοργάνωση

4 Στρατιές
10 Σώματα Στρατού

ΣΥΝΘΕΣΗ

2 Μηχανοκίνητες Μεραρχίες
2 Μεραρχίες Πεζικού
15 Τ/Θ Ταξιαρχίες
18 Μηχανοκίνητες Ταξιαρχίες
9 Ταξιαρχίες Πεζικού
1 Ταξιαρχία αλεξιπτωτιστών/1 καταδρομών και 1 αμφιβίων καταδρομών
και άλλες μονάδες βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

(Οροφή CFE: 2.795) Υπάρχει η γνωστή εξαίρεση για τις ανατολικές και νότιες περιοχές της χώρας.

LEOPARD 1A4	150	
LEOPARD 1A3	77	
LEOPARD 1A1	170	Ισως ο αριθμός τους 120
M60A3	658	
M60A1	274	
M48A5-ST2	751	
M48A5T1	1566	
M-48A2GA2	250	
M-48A1/2	500-	Το σύνολο των M48 φτάνει τα 3.000

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ (Οροφή CFE 3.120)

AIFV (TOMA)	650	Υπό παραλαβή
AIFV (TOMΠ)	850	Υπό παραλαβή
M113A1/3	2.850+	Αριθμός κατά προσέγγιση.

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

(Οροφή συνολικά CFE: 3.523)

M110/A2 203 χιλ.	220+	
M55 203 χιλ.	81	Σε εφεδρεία
M107 175 χιλ.	36	Ενδέχεται να έχουν μετατραπεί σε M110
M109A1/2 155 χιλ.	72;	
M44T 155 χιλ.	164	Πλήρως εκσυγχρονισμένα
M108 105 χιλ.	72	Επρόκειτο να εκσυγχρονιστούν
M52 105 χιλ.	363	Επρόκειτο να ενταχθούν σε πρόγραμμα εκσυγχρονισμού ανάλογο των M44

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ

MLRS 12x228 χιλ.	36	Τα 24 υπό παραλαβή
LARS-2 36x110 χιλ.	(150)	Αναμενόταν η παραλαβή τους από τη Γερμανία
RA-7040 40x70 χιλ	24+	Τοπικής κατασκευής

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

M115 203 χιλ.	140+	
M114 A1/A2 155 χιλ.	500+	
M59 155 χιλ.	150+	Σε εφεδρεία
M101 105 χιλ.	800+	
M116 76 χιλ.	180	Σε εφεδρεία

Α/Α ΠΥΡΟΒΟΛΑ

L/70 40 χιλ.	260+	Εκσυγχρονισμένα. Σε χρήση και στα τρία όπλα
L/60 40 χιλ.	400	Πιθανότατα υπάρχει πρόγραμμα εκσυγχρονισμού. Σε χρήση και στα τρία όπλα.
M42 40 χιλ.	150+	Αυτοκινούμενα.
GDF-003 35 χιλ.	200+	Παράγονται τοπικά
GAI-DO-01 20 χιλ.	100+	Ο συνολικός αριθμός σε χρήση και στα τρία όπλα φτάνει τα 400.
RH-202 20 χιλ.	;	Αδιευκρίνιστος αριθμός σε υπηρεσία και στα τρία όπλα.
M55 12,7 χιλ.	900	

Α/Α ΠΥΡΑΥΛΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Rapier		Σε χρήση από το Στρατό και την Αεροπορία.
FIM-92RMP «Stinger»	5.170	Υπό παραλαβή.
FIM-43A «Redeye»	;	Υπό απόσυρση.

Α/Τ ΟΠΛΑ

Φορητά αντιαρματικά όπλα 57, 75, 90 χιλ.		
M-40A1 107 χιλ. ΠΑΟ	2.200+	
Milan TOW (επί τροχοφόρων οχημάτων και M113)		
AIFV/TUA	48;	

ΟΛΜΟΙ

AIFV φορείς όλμων	150	
120 χιλ.	500+	Τοπικής κατασκευής και αυτοκινούμενοι
M-106	;	Αυτοκινούμενοι
M-2/M-30 107 χιλ.	1.500+	
M-125	;	Αυτοκινούμενοι
M-1/M-29 81 χιλ.	1.500+	

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΣΤΡΑΤΟΥ

AH-1W	8	Υπάρχουν 2 επιβεβαιωμ. απώλειες.
AH-1P	30+	Ο αριθμός τους αυξάνει συνεχώς
S-70A-28	45+50	Εκκρεμεί η τοπική κατασκευή 50 ε/π
SA 532 Cougar	20	Υπό παραγγελία
UH-1B/D/H	12/40/100	Αριθμοί κατά προσέγγιση
AB-205A	100+	Αριθμοί κατά προσέγγιση
UH-1H	4+	ECM/ELINT
AB-206	20+	Αριθμοί κατά προσέγγιση
Bell 206L-4	20	Υπό παραγγελία
AB-212	2+	Μεταφορές VIP
Bell OH/TH-13	3	Ελικόπτερα εκπαιδευτικά
TH-269C	25	Ελικόπτερα εκπαιδευτικά
R-22	9	Ελικόπτερα εκπαιδευτικά
Citabria 150S	30-	Ελαφρά εκπαιδευτικά α/φη
T-41D	25	Εκπαίδευση
T-42A	5	Επικοινωνίες
Cessna 421 B/C	3/1	Επικοινωνίες
Do.28D2	6	Επικοινωνίες - Μεταφορές
B-200 (C-12)	5	Μεταφορές VIP
U-17	100-	Επικοινωνίες

ΣΤΡΑΤΟΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ

Η ακριβής δύναμη της τουρκικής στρατοχωροφυλακής δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια, αλλά υπολογίζεται ότι ξεπερνά τώρα τις 100.000.
Ανάμεσα στο υλικό που διαθέτει περιλαμβάνονται τεθωρακισμένα οχήματα 150+ Commando V-150, 60+UR-416, 300 BTR-60/-80, 60 Dragoon 300, 12 AB-212 και 11 S-70, ορειβατικά πυροβόλα, όλμοι κ.ά. Υπό παραγγελία βρίσκονται 19 ελικόπτερα Mil Mi-17 .

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 56.000

ΟΡΓΑΝΩΣΗ:

Δύο Διοικήσεις τακτικής αεροπορίας
1 Διοίκηση μεταφορών
1 Διοίκηση αεροπορικής εκπαίδευσης

ΥΛΙΚΟ

ΜΑΧΗΤΙΚΑ (Οροφή CFE 750)

F-16C/D Block 50	68/12	Υπό παραγγελία. Θεωρητικά εκκρεμεί η αγορά 80 ακόμη αεροσκαφών.
F-16C/D Block 40	101/15-	Από την αρχική παραγγελία των 160 έχουν απωλεστεί 11 α/φη
F-16C/D Block 30	35/9-	
F-4E	150-160	Αριθμός κατά προσέγγιση. Η Τουρκία έχει παραλάβει συνολικά 197 F-4E.
NF-5A/B	45-	60 α/φη είχαν αρχικά παραχωρήθηκαν

πορία της γειτονικής χώρας.
Η μελλοντική τουρκική αεροπορία χτίζεται γύρω από το πρόγραμμα των F-16 που προς το παρόν τουλάχιστον προχωρεί σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα που, αφού παρήγαγε 160 αεροσκάφη Block 30/40 μέχρι τον περασμένο Δεκέμβριο, άρχισε τώρα να παραδίδει αεροπλάνα Block 50 κάτι που θα συνεχίσει να κάνει για τα επόμενα τέσσερα τουλάχιστον χρόνια. Το αν θα τηρηθεί πλήρως το αρχικό πρόγραμμα κατασκευής 320 αεροσκαφών σύμφωνα με τις εξαγγελίες της δεκαετίας του '80, δεν είναι ακόμη γνωστό και οι πρώτες ενδείξεις περί αυτού θα υπάρξουν προς το τέλος του 1996 ή τις αρχές του 1997, οπότε θα πρέπει να υπάρξουν παραγγελίες υποσυστημάτων που θα διατηρήσουν ανοικτή τη γραμμή παραγωγής. Οι απόψεις πάντως παρατηρητών του χώρου είναι διχασμένες, αφού άλλοι πιστεύουν ότι η παρούσα οικονομική κατάσταση δεν επιτρέπει τη συνέχιση του αρχικού προγράμματος που έχει ήδη αναθεωρηθεί, ενώ άλλοι θεωρούν ότι η παραγωγή μπορεί να συνεχιστεί σε χαμηλούς ρυθμούς, ιδιαίτερα εάν η αμερικανική γραμμή κλείσει. Το σημαντικό βέβαια αφορά την αξιοποίηση των F-16 που έχουν ήδη παραδοθεί από τα οποία 11 έχουν ήδη απολεστεί. Η πρώτη Μοίρα που χρησιμοποιεί το σύστημα LANTIRN πρέπει να θεωρείται επιχειρησιακή, αν και πλήρης εκμετάλλευση του συστήματος δεν θα γίνει δυνατή πριν από την παράδοση των πρώτων αεροσκαφών Block 50/52. Η τοποθέτηση του συστήματος αυτοπροστασίας στα τουρκικά F-16 φαίνεται ότι είναι πολύ περισσότερο προχωρημένη από ό,τι το σχετικό μας άρθρο τον περασμένο Μάρτιο άφηνε να εννοηθεί. Σύμφωνα με νεότερες και επιβεβαιωμένες πληροφορίες η αξιολόγηση του συστήματος ολοκληρώθηκε τον περασμένο Σεπτέμβριο και ήδη έχει τοποθετηθεί σε 40 περίπου αεροπλάνα. Προς το τέλος του 1995 η τουρκική αεροπορία θα αρχίσει να παραλαμβάνει τους πρώτους AIM-120, AGM-88 και AGM-65D που θα επιτρέψουν την πλήρη επιχειρησιακή αξιοποίηση των μαχητικών.
Το άλλο μεγάλο πρόγραμμα φυσικά είναι αυτό που αφορά τον εκσυγχρονισμό των F-4E. Σχετικά με το τουρκικό πρόγραμμα, αρχικά είχε ανακοινωθεί ότι αφορά 54 αεροπλάνα που θα λάβουν το πλήρες «πακέτο» επέκτασης του ορίου ζωής και τοποθέτησης νέων υποσυστημάτων συμπεριλαμβανομένου ραντάρ/υπολογιστή ελέγχου βολής και στοιχείων αέρος/HUD/αδρανειακού συστήματος ναυτιλίας κ.ά. Το κόστος του προγράμματος είχε προσδιοριστεί σε 500 εκατ. δολάρια κάτι που σήμαινε ότι το κόστος ανά μονάδα έφτανε τα 10 σχεδόν εκατ. δολάρια, ποσό μάλλον υψηλό για οποιουδήποτε είδους εργασίες. Σε άλλη φάση των διαπραγματεύσεων με την ισραηλινή πλευρά είχε διαρρεύσει στον Τύπο ότι οι εκτιμήσεις έφταναν το κόστος υψηλότερα (υπήρξαν αναφορές ακόμη και 900 εκατομμύρια δολάρια). Το τι ακριβώς συμβαίνει δεν έχει ακόμη εκκαθαρίσει,

F-5A/B	40	Αριθμός κατά προσέγγιση.
F-104S	20-	Σε αποθήκευση
F/CF-104D/G/TF-104	;	Σε αποθήκευση

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΑ

RF-4E	39	
RF-5A	15	Δεν χρησιμοποιούνται στον ρόλο

ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΑ

KC-135A	7	7 α/φη έχουν εξασφαλιστεί από τις ΗΠΑ και θα εκσυγχρονιστούν στο επίπεδο «R».
C-130B/E	6/7	Έχουν ζητηθεί επιπλέον C-130 από τις ΗΠΑ.
C-160T	19	
CN-235M	52	Υπό παραλαβή
Gulfstream IV	3	Μεταφορές VIP
Citation II/VII	2/23	Μεταφορές VIP
C-47D		Μικρός αριθμός αεροσκαφών χρησιμοποιείται ακόμη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

T-38A	65+	
T-33A	40-	Υπό απόσυρση
T-37B/C	55-	
SF-260D	40	Βασική εκπαίδευση
T-41A	32	Υπό απόσυρση

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

UH-1H	60-	

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ
72 εκτοξευτές πυραύλων Nike-Hercules.
72 συστήματα Rapier με ραντάρ Blindfire (αποκτήθηκαν συνολικά και κάποια χρησιμοποιούνται από το Στρατό) (επιπλέον 14 μονάδες που είχαν αγοραστεί από τις ΗΠΑ για την προστασία των βάσεων τους στην Τουρκία έχουν παραχωρηθεί στην Τουρκική Αεροπορία).
Φορητοί αντιαεροπορικοί πύραυλοι.
Αντιαεροπορικά πυροβόλα M-1. L60/70 των 40 χιλ., RH-202 των 20 χιλ. Oerlikon των 20 και 35 χιλ.
Αντιαεροπορικά πολυβόλα των 12,7 (M55 τετράδυμα, δίδυμα και μονά).
Μερικά από τα πυροβόλα ελέγχονται από ΚΕΒ Super Fledermaus.

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΑΕΡΟΣ
AIM-9P/L/S, AIM-7E/F, AIM-120 AMRAAM (100 υπό παραγγελία).

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ
AGM-65A/B, 274 AGM-65G, «έξυπνες βόμβες» Paveway I & II, HOBOS, AGM-88 HARM. Πιθανότατα στο τουρκικό οπλοστάσιο υπάρχουν επίσης και πύραυλοι αντι-ραντάρ AGM-45.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 60.000 και 4.000 πεζοναύτες

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟΛΟΥ

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ
2+2 (+2) κλάσης «209/1400» των 1464 (1586) τόνων
Διαστάσεις: 62x6,2x5,5 μέτρα. Επιδόσεις: 15 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (21,5 σε κατάδυση). Οπλισμός: 8 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 14 τορπίλες (ή νάρκες) ή βλήματα «Harpoon». Το πρώτο από τα δύο που βρίσκονται υπό κατασκευή έχει παραδοθεί και το δεύτερο που έχει καθελκυστεί και θα παραδοθεί το 1995. Η κατασκευή των άλλων δύο έχει αρχίσει, ενώ προβλέπονται ακόμη δύο, σύμφωνα με το αρχικό πρόγραμμα ναυπηγήσεων.

6 κλάσης «209/1200» των 980 (1186) τόνων
Διαστάσεις: 54,4x6,2x5,5 μέτρα. Επιδόσεις: 11 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (22 σε κατάδυση). Οπλισμός: 8 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 14 τορπίλες (ή νάρκες).

2 κλάσης «Tang» των 2700 τόνων
Διαστάσεις: 87,4x8,3x5,8 μέτρα. Επιδόσεις: 16 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (16 σε κατάδυση). Οπλισμός: 8 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών.

2 κλάσης «Guppy III» των 1975 (2.450) τόνων
Διαστάσεις: 99,4x8,2x5,2 μέτρα. Επιδόσεις: 17,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (15 σε κατάδυση). Οπλισμός: 10 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 24 τορπίλες (ή νάρκες). Εκπαιδευτικά σκάφη, υπό απόσυρση

3 κλάσης «Guppy IIA» των 1840 (2.440) τόνων
Διαστάσεις: 93,2x8,2x5,2 μέτρα. Επιδόσεις: 17 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (15 σε κατάδυση). Οπλισμός: 10 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 24 τορπίλες (ή νάρκες). Εκπαιδευτικά σκάφη, έχουν μάλλον αποσυρθεί

ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΙΚΑ
Τα 4 κλάσης «Gearing (FRAM I & II)», τα 2 κλάσης «Carpenter (FRAM I)» και το 1 κλάσης «Allen M Sumner (FRAM II)», με την παραλαβή των «Knox» έχουν αποσυρθε. Ισως κάποια παραμείνουν σε εφεδρεία.

ΦΡΕΓΑΤΕΣ
4 κλάσης «Yavuz» των 2784 τόνων.
Διαστάσεις: 110,5x14,2x4,1 μέτρα. Επιδόσεις: 27 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.100 μίλια με 18 κόμβους. Οπλισμός: 8 εκτοξευτές πυραύλων επιφανείας-επιφανείας «Harpoon», 1 οκταπλός εκτοξευτής «Sea Sparrow» Mk 29 (24 συνολικά βλήματα), ένα πυροβόλο των 127 χιλ. (54 cal) Mk45 Mod 1, 3 CIWS «Sea Zenith» 25 χιλ., 2 τριπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32, 1 ελικόπτερο.

2+2 κλάσης «Barbaros» των 3.350 τόνων.
Διαστάσεις: 116,9x14,8x4,3 μέτρα. Επιδόσεις: 32 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.100 μίλια με 18 κόμβους. Οπλισμός: 8 εκτοξευτές πυραύλων επιφανείας-επιφανείας «Harpoon», 1 οκταπλός εκτοξευτής «Sea Sparrow» Mk 29 στα δύο πρώτα σκάφη της κλάσης και υποδομή για 1 κάθετο σύστημα εκτόξευσης «Sea Sparrow» Mk 41 με 16 βλήματα που θα διαθέτουν από κατασκευής το δεύτερο ζεύγος της κλάσης, ένα πυροβόλο των 127 χιλ. (54 cal) Mk45, 3 CIWS «Sea Zenith» 25 χιλ., 2 τριπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32, 1 ελικόπτερο.
Ενα σκάφος αναμενόταν να παραδοθεί τον περασμένο μήνα, ένα βρίσκεται υπό κατασκευή και θα παραδοθεί το 1996, δύο υπό παραγγελία.

8 κλάσης «Knox» των 3.877 τόνων.
Διαστάσεις: 134x14,3x7,8 μέτρα.
Επιδόσεις: 27 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.000 μίλια με 22 κόμβους. Οπλισμός: 1 οκταπλός εκτοξευτής ASROC Mk16 με αυτόματη επαναγέμιση (δύο από τους θύλακες εκτοξεύουν πυραύλους επιφανείας-επιφανείας «Harpoon» από τους οποίους μεταφέρονται 8), 1 πυροβόλο των 127 χιλ. (54 cal) Mk42 Mod 9, 1 CIWS «Phalanx» 20 χιλ. Mk15, 2 διπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ. Mk 32, 1 ελικόπτερο.
Ενα επιπλέον σκάφος έχει παραχωρηθεί για ανταλλακτικά.

2 κλάσης «Koln» των 2.700 τόνων.
Διαστάσεις: 110x11x5,1 μέτρα. Επιδόσεις: 28 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 3.000 μίλια με 18 κόμβους. Οπλισμός: 2 πυροβόλα Creusot Loire των 100 χιλ. (55 cal) Mod 53, 8 πυροβόλα των 40 χιλ. (70 cal) (2 διπλά, δύο μονά), 4 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 2 τετραπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών Bofors των 375 χιλ. Δύο ακόμη φρεγάτες του ιδίου τύπου χρησιμοποιούνται για ανταλλακτικά. Αναμενόταν η απόσυρσή τους.

2 κλάσης «Berk» των 1950 τόνων.
Διαστάσεις: 95x11,8x5,5 μέτρα. Επιδόσεις: 25 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ. (50 cal), 2 τριπλοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλ., 2 πολλαπλοί εκτοξευτές Mk 11 Hedgehog, βόμβες βυθού, ελικοδρόμιο.

ΕΛΑΦΡΑ ΣΚΑΦΗ
2 +3 (+3) πυραυλάκατοι κλάσης «Yildiz» των 436 τόνων.
Διαστάσεις: 58,1x7,6x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: 38 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1.050 μίλια με 30 κόμβους. Οπλισμός: 8 πύραυλοι «Harpoon», 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara, 1 διπλό πυροβόλο των 35 χιλ. (90 cal) Oerlikon. Προηγμένη κλάση «Dogan» με εντελώς διαφορετικά ηλεκτρονικά. Δύο σκάφη υπό κατασκευή, τρία υπό παραγγελία. Ο συνολικός αριθμός σκαφών της κλάσης ίσως να φτάσει τα 8.

8 πυραυλάκατοι κλάσης «Dogan» των 436 τόνων.
Διαστάσεις: 58,1x7,6x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: 38 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1.050 μίλια με 30 κόμβους. Οπλισμός: 8 πύραυλοι «Harpoon», 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (62 cal) OTO Melara, 1 διπλό πυροβόλο των 35 χιλ. (90 cal) Oerlikon.

8 πυραυλάκατοι κλάσης «Kartal» των 190 τόνων.
Διαστάσεις: 42,5x7x2,4 μέτρα. Επιδόσεις: 42 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 500 μίλια με 40 κόμβους. Οπλισμός: 2-4 πύραυλοι «Penguin», 2 πυροβόλα των 40 χιλ. (70 cal). Πρόκειται για τροποποιημένες γερμανικές τορπιλακάτους.

1 ταχύ περιπολικό κλάσης «Girne» των 399 τόνων.
Διαστάσεις: 58,1x7,6x2,8 μέτρα. Επιδόσεις: 36 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.200 μίλια με 16 κόμβους. Οπλισμός: 2 Bofors των 40 χιλ (70 cal), 2 πυροβόλα των 20 χιλ. Oerlikon, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών Mk 20 Mousetrap, βόμβες βυθού. Ανεπιτυχής προσπάθεια δημιουργίας κλάσης ανθυποβρυχιακών σκαφών με βάση τις πυραυλακάτους κλά-

αφού και η IAI δεν έχει προβεί σε σχετικές ανακοινώσεις. Υπάρχει πάντως η πιθανότητα να επιδιώκεται ένα πρόγραμμα γενικής συντήρησης/επέκτασης του ορίου ζωής για μεγαλύτερο αριθμό αεροπλάνων ενώ το «πακέτο» εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης των ικανοτήτων να περιορίζεται σε 54 αεροπλάνα (τρεις Μοίρες των 18 αεροπλάνων) που θα παραμείνουν σε χρήση μακροπρόθεσμα.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση η μελλοντική ΤΗΚ θα περιοριστεί σε δύο μόνο τύπους αεροπλάνων, F-16 και F-4 (σε μικρότερους αριθμούς από αυτούς που χρησιμοποιούνται σήμερα). Το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού F-5 για τη μετατροπή τους σε προωθημένα εκπαιδευτικά και εισαγωγικά αεροπλάνα στους δύο παραπάνω τύπους έχει εγκαταληφθεί για λόγους κόστους και οι αριθμοί των αεροσκαφών αυτών αναμένεται να μειώνονται σταδιακά μέχρι την πλήρη απόσυρσή τους. Για λόγους ομοιογενοποίησης εγκαταλήφθηκε και η απόκτηση A-10A παρόλο που είχαν αρχίσει ακόμη και οι προετοιμασίες υποδοχής των αεροσκαφών και είχε καταρτιστεί και πρόγραμμα εκπαίδευσης χειριστών. Το πρόγραμμα πολεμήθηκε από μερίδα αξιωματικών της ΤΗΚ που θεωρούσε ότι τα αεροσκάφη είναι υπερβολικά ειδικευμένα για τις τουρκικές ανάγκες και το κόστος αξιοποίησής τους ήταν υψηλό και αποτελούσε κίνδυνο για την χρηματοδότηση άλλων προγραμμάτων της αεροπορίας.

Αντίθετα, παρόλο το υψηλό κόστος, η απόκτηση από την τουρκική αεροπορία της ικανότητας ανεφοδιασμού στον αέρα επιδιώχθηκε με ιδιαίτερο ζήλο και τελικά υλοποιήθηκε, όπως φαίνεται από την περσινή ανακοίνωση της παραχώρησης 7 KC-135A από την USAF. Τα αεροπλάνα αυτά που θα παρθούν από αποθήκευση, θα υποστούν πρόγραμμα εκσυγχρονισμού ύψους 300 εκατ. δολαρίων που θα τα φέρει στο επίπεδο «-135R». Οι επιπτώσεις από την απόκτηση των αεροσκαφών αυτών από τη γειτονική χώρα είναι πολλές αλλά ξεπερνούν το σκοπό του παρόντος άρθρου και θα παρουσιαστούν σε εκτεταμένη ανάλυση προσεχώς. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι αυξάνει κατακόρυφα τις διαστάσεις του χώρου μέσα στον οποίο η ΤΗΚ μπορεί να διεξάγει επιχειρήσεις, ενώ και το είδος των τελευταίων διευρύνεται, αφού τα τουρκικά μαχητικά του ιδίου τύπου με τα ελληνικά θα αποκτήσουν υπέρτερες δυνατότητες.

Αναφορικά με αεροσκάφη ειδικών αποστολών. Το ίδιο ερώτημα που τέθηκε παραπάνω σχετικά με τα γερμανικά RF-4E που παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα, ισχύει και για την Τουρκία, εάν δηλαδή διατήρησαν τον ηλεκτρονικό τους εξοπλισμό ή όχι. Για τα τουρκικά πάντως αεροπλάνα (31 από τα 47 που παραδόθηκαν αξιοποιήθηκαν) έχει αναφερθεί ότι υπέστησαν γενική συντήρηση πριν παραδοθούν. Επίσης ανάλογο αίτημα με το ελληνικό για την απόκτηση F-4G έχει υπάρξει για την Τουρκία, αλλά προφανώς ισχύουν οι ίδιοι περιορισμοί για την ικανοποίησή του λόγω των υφισταμένων αναγκών της USAF

σης «Dogan».

1 μεγάλο περιπολικό κλάσης «Asheville» των 245 τόνων.
Διαστάσεις: 50,1x7,3x2,9 μέτρα. Επιδόσεις: 40 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 320 μίλια με 38 κόμβους. Οπλισμός: 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (50 cal) Mk34, 1 Bofors 40 (cal 54), 2 διπλά πολυβόλα των 12,7 χιλ. Το δεύτερο της κλάσης χάθηκε σε έκρηξη και πυρκαγιά το 1985

6 μεγάλα περιπολικά κλάσης «PC 1638» των 477 τόνων.
Διαστάσεις: 53x7x3,1 μέτρα. Επιδόσεις: 19 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 6.000 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: 1 Bofors 40 (cal 60), 2 διπλά πυροβόλα Oerlikon των 20 χιλ., ένας πολλαπλός εκτοξευτής Mk 15 Hedgehog, βόμβες βυθού.

11 περιπολικά «AB 25» των 170 τόνων.
Διαστάσεις: 40,2x6,4x1,7 μέτρα. Επιδόσεις: 22 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα.
Οπλισμός: 1-2 Bofors 40 (cal 60), 1 πυροβόλο Oerlikon των 20 χιλ. στα σκάφη με μονό Bofors, ένας πολλαπλός εκτοξευτής ανθυποβρυχιακών ρουκετών Mk 20 Mousetrap, βόμβες βυθού.

4 περιπολικά κλάσης «PGM 71» των 147 τόνων.
Διαστάσεις: 30,8x6,4x2,1 μέτρα. Επιδόσεις: 18,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: 1 Bofors 40 (cal 60), 2 διπλά πυροβόλα Oerlikon των 20 χιλ., 1 πολυβόλο των 7,62 χιλ., 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών Mk 20 Mousetrap, βόμβες βυθού.

4 παράκτια περιπολικά των 63 τόνων.
Διαστάσεις: 25,3x4,3x1,6 μέτρα. Επιδόσεις: 20 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Οπλισμός: 1 πυροβόλο Oerlikon των 20 χιλ., 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών Mk 20 Mousetrap.

1 παράκτιο περιπολικό των 56 τόνων.
Διαστάσεις: 26,7x4,7x1,7 μέτρα. Επιδόσεις: 19 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Οπλισμός: 2 πυροβόλα Oerlikon των 20 χιλ.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΥ

1 ναρκοθετικό των 1.880 τόνων.
Διαστάσεις: 77x12,6x3,4 μέτρα. Επιδόσεις: 18 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ. Mk 33, 400 νάρκες.

12 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «Adjutant, MSC 268 & MSC 294» των 300 τόνων.
Διαστάσεις: 43x8x2,6 μέτρα. Επιδόσεις: 14 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 2.500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: ένα διπλό Oerlikon των 20 χιλ.

4 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «MCB» των 470 τόνων.
Διαστάσεις: 50x9,2x2,8 μέτρα. Επιδόσεις: 15 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.500 μίλια με 11 κόμβους. Οπλισμός: 1 Bofors των 40 χιλ. (60 cal), 2 πολυβόλα των 12,7 χιλ.

6 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «Vagesack» των 378 τόνων
Διαστάσεις: 47,3x8,6x2,9 μέτρα. Επιδόσεις: 15 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Οπλισμός: ένα διπλό Oerlikon των 20 χιλ.

4 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «Cape» των 235 τόνων.
Διαστάσεις: 34x7,1x2,4 μέτρα. Επιδόσεις: 13 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 900 μίλια με 11 κόμβους. Οπλισμός: 1 πολυβόλο των 12,7 χιλ.

8 ναρκαλιευτικές άκατοι.

ΑΜΦΙΒΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

2 (+1) αποβατικό LST κλάσης «Osman Gazi» των 3773 τόνων.
Διαστάσεις: 105,1x161x4,8 μέτρα. Επιδόσεις: 17 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 4.000 μίλια με 15 κόμβους. Μεταφορική δυνατότητα: 900 στρατιώτες ή 15 άρματα μάχης, 4 LCVP. Οπλισμός: 3 Bofors των 40 χιλ. (60 cal) 2 διπλά πυροβόλα των 35 χιλ. (90 cal) Oerlikon. Το ένα είναι ναυαρχίδα του αποβατικού στόλου. Έχουν και δυνατότητα ναρκοθέτησης, ενώ προβλέπεται η κατασκευή τουλάχιστον ενός ακόμη σκάφους

2 αποβατικά LST κλάσης «Terrebonne Parish» των 5.800 τόνων.
Διαστάσεις: 117,1x16,8x5,2 μέτρα. Επιδόσεις: 15 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Μεταφορική δυνατότητα: 400 στρατιώτες 4 LCVP. Οπλισμός: 3 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ.

2 αποβατικά LST κλάσης «512-1152» των 4.080 τόνων.
Διαστάσεις: 100x15,3x4,3 μέτρα. Επιδόσεις: 11 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Μεταφορική δυνατότητα: 4 LCVP. Οπλισμός: 6 Bofors των 40 χιλ. (60 cal) (δύο διπλά και δύο μονά), δυνατότητα ναρκοθέτησης.

1 αποβατικό LST κλάσης «Cakabey» των 1600 τόνων.
Διαστάσεις: 77,3x12x2,3 μέτρα. Επιδόσεις: 14 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα.
Μεταφορική δυνατότητα: 400 στρατιώτες ή 9 άρματα μάχης, 2 LCVP. Οπλισμός: 2 διπλά Bofors των 40 χιλ. (60 cal), δύο διπλά Oerlikon των 20 χιλ., δυνατότητα ναρκοθέτησης (150). Κατασκευής 1980, έχει ελικοδρόμιο και διπλό ρόλο και σαν ναρκοθετικό.

2 αποβατικά LST κλάσης «Sarucabey» των 2.300 τόνων.
Διαστάσεις: 92x14x2,3 μέτρα. Επιδόσεις: 14 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Μεταφορική δυνατότητα: 600 στρατιώτες ή 11 άρματα μάχης, 2 LCVP. Οπλισμός: 2 Bofors των 40 χιλ. (60 cal), δύο διπλά Oerlikon των 20 χιλ., δυνατότητα ναρκοθέτησης(150). Κατασκευής 1984-85, έχουν ελικοδρόμιο και διπλό ρόλο σαν ναρκοθετικά.

30+ αποβατικά LCT.
Διαστάσεις: 59,6x11,6x1,4 μέτρα. Επιδόσεις: 8,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα. Μεταφορική δυνατότητα: 100 στρατιώτες ή 5 άρματα μάχης. Οπλισμός: 2 Oerlikon των 20 χιλ., 2 πολυβόλα των 12,7 χιλ. Η κατασκευή αυτής της κλάσης ξεκίνησε το 1977 και σποραδικά συνεχίστηκε μέχρι το 1992.

22 LCM των 113 τόνων
40-50 LVCP

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ

Το σκάφος υποστηρίξεως κλάσης «Dixie» μάλλον έχει αποσυρθεί.

2 σκάφη υποστηρίξεως κλάσης «Rhein» των 2.940 τόνων.
Διαστάσεις: 98,2x11,8x4,4 μέτρα. Επιδόσεις: 20,5 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 1.650 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: 2 πυροβόλα Creusot Loire των 100 χιλ. (55 cal), 4 πυροβόλα των 40 χιλ. (60 cal). Υποστηρίζουν υποβρύχια και ταχέα σκάφη.

2 σκάφη υποστηρίξεως κλάσης «Angeln» των 4.190 τόνων.
Διαστάσεις: 90,5x13,3x6,2 μέτρα. Επιδόσεις: 17 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 3.650 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: 2 πυροβόλα των 40 χιλ. (60 cal), 2 πυροβόλα Oerlikon των 20 χιλ. Υποστηρίζουν υποβρύχια και ταχέα σκάφη.

1 πετρελαιοφόρο των 19.350 τόνων
1 πετρελαιοφόρο υποστηρίξεως των 3.800 τόνων
1 πετρελαιοφόρο υποστηρίξεως των 3.500 τόνων
1 πετρελαιοφόρο υποστηρίξεως των 1.840 τόνων
1 πετρελαιοφόρο υποστηρίξεως των 4.4460 τόνων
1 πετρελαιοφόρο υποστηρίξεως των 1.440 τόνων
3 πετρελαιοφόρα λιμένος των 300 τόνων
2 πλωτά συνεργεία των 4.080 τόνων
3 σκάφη διάσωσης υποβρυχίων
3 μεταφορικά των 820 τόνων
1 μεταφορικό πυρομαχικών
2 πλοία στρατωνισμού
36 μικρά μεταφορικά
2 υδροφόρες των 1200 τόνων
2 υδροφόρες των 626 τόνων
6 υδροφόρες των 300 τόνων
5 σκάφη πόντισης ανθυποβυχιακών δικτύων
13 ρυμουλκά
38 βοηθητικά
12 πλωτοί γερανοί και πλωτές δεξαμενές
18 βοηθητικά
5 σκάφη περισυλλογής τορπιλών
2 σκάφη συλλογής πληροφοριών
1 ερευνητικό σκάφος των 1.497 τόνων
1 ερευνητικό σκάφος των 680 τόνων
1 ερευνητικά πλοιάρια των 45 τόνων

ΝΑΥΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

3 AB 204ASW
11 AB 212ASW
3 AB 212ASW/ESM
Τα Grumman S-2E δεν χρησιμοποιούνται σε τακτική βαση.

ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ

Διαθέτει συνολικά 150 περίπου μικρά και μεγάλα περιπολικά.

Στον τομέα των μεταφορών η ΤΗΚ έχει καλύψει το ένα σκέλος των αναγκών της με το πρόγραμμα παραγωγής του CN-235 που συνεχίζεται και με τα υπάρχοντα σχέδια προβλέπει την κατασκευή 52 αεροπλάνων. Τα αεροσκάφη αυτά αντικατέστησαν πλήρως τα C-47 στους ρόλους των ελαφρών τακτικών μεταφορών, μεταφορών VIP, αποστολών ELINT/ECM κ.ά. Ανακουφισαν επίσης και το στόλο των μέσων μεταγωγικών C-130B/E και C.160D(T). Αυτός αναμένεται να ενισχυθεί με επιπλέον C-130 από τα αμερικανικά αποθέματα, αν και απώτερος στόχος της Τουρκίας είναι η απόκτηση FLA, πρόγραμμα στο οποίο η τελευταία μετέχει, σαν συνεργαζόμενο μέρος.
Ενδιαφέρον έχει επίσης αναφερθεί και πάλι για την απόκτηση μιας πλατφόρμας AWACS και εκτός της λύσης τροποποίησης C-130 ή παρομοίου αεροπλάνου, έχει εξεταστεί και η πιθανότητα απόκτησης του ισραηλινού συστήματος Phalcon. Σύμφωνα με πληροφορίες, όπως και στην περίπτωση που προηγήθηκε της αγοράς των KC-135 που ισραηλινό αεροσκάφος τάνκερ χρησιμοποιήθηκε για αξιολόγηση επί τουρκικού εδάφους λαμβάνοντας μέρος σε ασκήσεις, έτσι και και εδώ το σύστημα δοκιμάστηκε ή πρόκειται να δοκιμαστεί σύντομα. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η Μπόινγκ θεωρεί την Τουρκία σαν χώρα για πιθανή εμπορική προώθηση του B767/AWACS, αν και κάτι τέτοιο θα πρέπει να θεωρείται απίθανο αυτόν τον αιώνα. Ενδιαφέρουσα εξέλιξη είναι η - σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις- ακύρωση της προμήθειας των δύο ή τριών αεροσκαφών BN-2A MSSR

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Παρόλες τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει η γειτονική χώρα, τα περισσότερα ναυτικά προγράμματα φαίνεται ότι συνεχίζονται, αφού μεγάλο μέρος των δαπανών έχουν γίνει τα περασμένα χρόνια. Το μέλλον όμως ίσως δεν είναι ευοίωνο. Στον τομέα των υποβρυχίων, το ναυπηγικό πρόγραμμα έχοντας εξελιχθεί στη δεκαετία 1975-1989 με την κατασκευή 6 μονάδων 209/1200 συνεχίζεται τώρα με τα μεγαλύτερα υποβρύχια 209/1200. Τα πρώτα δύο σκάφη (S352 Preveze και S354 Sakarya) έχουν ήδη παραδοθεί ενώ δύο ακόμη έχουν παραγγελθεί και η νέα κλάση αναμένεται να φτάσει τα έξι συνολικά, αν και αυτό δεν θα γίνει παρά στις αρχές του επόμενου αιώνα. Τα νεότερα υποβρύχια έχουν τη δυνατότητα βολής Harpoon ενώ αυτή προστίθεται, σύμφωνα με πληροφορίες και στα πρώτα της παλαιότερης κλάσης που υφίστανται εκσυγχρονισμό. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι η προσθήκη στο τουρκικό οπλοστάσιο νέων υφάλων όπλων. Ετσι μετά την προμήθεια 40 τορπιλών Mk 24 Mod.2 Tigerfish, έχουν παραγγελθεί και τουλάχιστον 10 τορπίλες Mk 48 από τις ΗΠΑ (σε αντικατάσταση των SUT και SST-4) και αναμένονταν και νέα παραγγελία πέρυσι. Τα δύο υποβρύχια κλάσης Tang έχουν διπλό ρόλο, επιχειρησιακό, αλλά και εκπαιδευτικό αντικαθιστώντας τα παλαιότερα Guppy III/IIA.
Η απόσυρση των παλαιότερων σκαφών αφήνει το τουρκικό ναυτικό χωρίς αντιτορπιλικά για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην Τουρκία είχαν προσφερθεί ταυτόχρονα με την Ελλάδα 4-6 αντιτορπιλικά κλάσης «Charles F. Adams, προσφορά που απορρίφθηκε, δείγμα του διαφορετικού δόγματος που ακολουθεί το τουρκικό έναντι του ελληνικού ναυτικού. Το κενό φυσικά ήλθαν να καλύψουν οι 8 φρεγάτες κλάσης «Knox». Κάτι που αξίζει να σημειωθεί σχετικά με τα πλοία αυτά, είναι ότι όπως και στην ελληνική περίπτωση, έτσι και στην τουρκική το σύστημα SQS-18A TACTASS (συρόμενη στοιχειοσειρά υδροφόνων) δεν παραχωρήθηκε μαζί με τα σκάφη. Η Τουρκία, που ενδιαφερόταν για την απόκτηση των νεότερων «Oliver Hazard Perry», είχε από την αρχή εκδηλώσει την έλλειψη ικανοποίησης με τις φρεγάτες αυτής της κλάσης και αναμένεται να τις αντικαταστήσει με τα «O.H. Perry» που ήδη άρχισαν να γίνονται διαθέσιμα. Τον κορμό όμως του τουρκικού στόλου αποτελούν οι φρεγάτες MEKO 200. Η πρώτη της δεύτερης παρτίδας (F244 Barbaros) παραδόθηκε πριν από λίγους μήνες, ενώ η δεύτερη πρόκειται να παραδοθεί το Μάρτιο του 1996. Ταυτόχρονα έχουν παραγγελθεί οι άλλες δύο της κλάσης που φέρουν διαφορετικά ηλεκτρονικά και το σύστημα κάθετης εκτόξευσης Sea Sparrow ενσωματωμένο εξαρχής. Αν και προσωρινά, το πρόγραμμα επηρεάζεται από την τοποθέτηση ολλανδικών εταιριών από την Τουρκία στη «μαύρη λίστα» μετά την ίδρυση στην Ολλανδία εξόριστης κουρδικής κυβέρνησης, δεν φαίνεται να υπάρχει μακροπρόθεσμο πρόβλημα. Από τις γερμανικές φρεγάτες κλάσης «Koln» που είχαν παραδοθεί την προηγούμενη δεκαετία, παραμένουν σε υπηρεσία δύο «κανιβαλίζοντας» τις άλλες δύο για ανταλλακτικά, αλλά οι μέρες τους σε ενεργό υπηρεσία είναι μετρημένες.
Στα ελαφρά σκάφη συνεχίζεται η κατασκευή των πυραυλάκατων κλάσης «Yildiz» που αποτελούν εξέλιξη της κλάσης «Dogan». Μέχρι στιγμής έχουν κατασκευαστεί και παραδοθεί δύο σκάφη, ενώ έχουν παραγγελθεί τα επόμενα τρία. Ίσως όμως η κλάση να φτάσει τελικά τα 8 σκάφη. Σε κάθε περίπτωση αναμένεται να αντικαταστήσουν σταδιακά την κλάση «Kartal» που προέρχεται από την τοποθέτηση Penguin σε γερμανικές τορπιλακάτους. Τα σκάφη κλάσης «Jaguar» αποσύρθηκαν στο σύνολό τους προσφέροντας κάποια ανταλλακτικά στα «Kartal».
Οι ναυπηγήσεις αποβατικών σκαφών συνεχίζονται όχι όμως με τους ρυθμούς των δεκαετιών του '70 και '80. Το σημαντικότερο πρόγραμμα σήμερα είναι αυτό που αφορά την κλάση «Osman Gazi» που αποτελείται ήδη από δύο σκάφη και προβλέπεται και η ναυπήγηση ενός ακόμη. Όλα τα νεότερα τουρκικά αποβατικά έχουν ενσωματωμένη τη δυνατότητα ναρκοθέτησης. Τέλος δεν φαίνεται να υπάρχουν εξελίξεις στον τομέα της ναυπήγησης των έξι ναρκοθυρικών κλάσης «Tripartite», έστω και αν τυπικά έχουν ανταλλαγεί οι σχετικές επιστολές, πιθανότατα λόγω ελλείψεως κονδυλίων.
Η απόκτηση των νέων φρεγατών κλάσης «Knox» δημιούργησε απότομα σημαντικές ανάγκες ανθυποβρυχιακών ελικοπτέρων που πιστεύεται ότι καλύφθηκαν με την προμήθεια 10 SH-2F από τα αποθέματα του αμερικανικού ναυτικού. Δύο ακόμη ελικόπτερα ζητήθηκαν σαν ανταλλακτικά. Αντίθετα όμως με την ανάλογη περίπτωση της Αιγύπτου, αν τελικά η τουρκική προμήθεια υλοποιηθεί, δεν προβλέπεται να περιλαμβάνει αναβάθμιση των αεροσκαφών στο επίπεδο SH-2G. Η Τουρκία είχε εκφράσει την πρόθεση απόκτησης SH-60 στα πλαίσια του προγράμματος κατασκευής του τύπου αυτού ελικοπτέρων κατόπιν αδείας, πρόγραμμα που πιθανόν αναβλήθηκε. Σημαντικό πρόβλημα υπάρχει και με τα αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας όπου τα S-2E έχουν αποσυρθεί ουσιαστικά από υπηρεσία λόγω κόπωσης και μικρός αριθμός διατηρείται σε επιχειρησιακή κατάσταση. Εχοντας απορρίψει τη λύση που ακολούθησε το Π.Ν. με την απόκτηση μεταχειρισμένων Orion, δεδομένου ότι οι τουρκικές φιλοδοξίες αφορούσαν το μοντέλο «C», αναζητάται τώρα κάποια άλλη διέξοδος.

ΑΛΒΑΝΙΑ

Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας θεωρητικά βρίσκονται σε μια περίοδο αναδιοργάνωσης, αλλά σε αντίθεση με άλλες βαλκανικές χώρες όπως η Βουλγαρία και η Ρουμανία όπου η μεταβατική πολιτική περίοδος έχει τερματιστεί και το κράτος λειτουργεί πλέον έστω και με προβλήματα, στη γειτονική μας χώρα

ΑΛΒΑΝΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 35.000+ (περιλαμβάνονται και 5.000 συνοριακοί φρουροί)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ (η παρακάτω σύνθεση μπορεί να θεωρηθεί μόνο ενδεικτική)

4 στρατιωτικές διοικήσεις
1 τεθωρακισμένη ταξιαρχία
11 ταξιαρχίες πεζικού (6 είναι μονάδες εφεδρείας)
3 ανεξάρτητα συντάγματα πυροβολικού
1 σύνταγμα μηχανικού
1-2 συντάγματα δυνάμεων αεράμυνας
6 Μοίρες παράκτιου πυροβολικού

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

T-34/85	70	Ίσως ο αριθμός τους είναι μεγαλύτερος
T-54	30+	
Type 59	30+	Κινεζικής κατασκευής
Type 63	30+	Ελαφρά άρματα κινεζικής κατασκ.

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

BDRM-1	15	
BTR-40/50/152	80+	
Type 531	90	Κινεζικής κατασκευής

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

SU-76 76 χιλ.		Μικροί αριθμοί σε υπηρεσία
SU-100	;	Μικροί αριθμοί σε υπηρεσία

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

M1942 76 χιλ.	
D-44, Type 56 85 χιλ.	55
M1931/7, M1938, Type 60 και M1937 122 χιλ.	400-
Type 59-1 130 χιλ.	
M1937, Type 66 152 χιλ.	70-

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ

Type 63 107 χιλ.	;

ΑΝΤΙΑΡΜΑΤΙΚΑ

Φορητά αντιαρματικά όπλα, πυροβόλα M1942 των 45 χιλ., M1943 των 57 χιλ. D-44 Type 56 των 85 χιλ. Type 86 των 100 χιλ.

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ

Πυροβόλα των 23 χιλ. (ZPU-1, ZSU-23), 37χιλ. (100 M1939), 57 χιλ. (80+ S-60), 85 χιλ. (30 KS-12) και 56 100 χιλ.

ΟΛΜΟΙ

82, 120 και 160 χιλ.

ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΙ ΦΡΟΥΡΟΙ

Αριθμούς 5.000 περίπου άνδρες που ελέγχονται από το υπουργείο Εσωτερικών

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 7.000 (1500 περίπου κληρωτοί)

συνεχίζεται το «χάος» της μετακομμουνιστικής κατάστασης. Δεδομένου δε ότι δεν υπάρχουν κονδύλια και η κατάσταση αυτή είναι δύσκολο να αλλάξει, δεν προβλέπονται και εξελίξεις στον τομέα της άμυνας, εκτός ίσως προς το χειρότερο.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Ούτε και στο στρατό ξηράς υπήρξαν προσθήκες σημαντικού υλικού, αν και πολλαπλές αναφορές μιλούν για έντονη δραστηριότητα στην προμήθεια κάποιων ανταλλακτικών, πυρομαχικών, ελαφρών όπλων και ίσως αντιαρματικών.

Δεδομένης της κατάστασης και αφού η Αλβανία δεν αναφέρει στη ΔΑΣΕ είναι δύσκολο να εκτιμηθούν αριθμοί, πολύ δε περισσότερο η κατάσταση του υλικού. Γενικά δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα όσα είχαν γραφεί στην περσινή ανάλυση δεν ισχύουν πλέον. Έτσι, μεγάλο μέρος του υλικού μάλλον δεν πρέπει να βρίσκεται σε εύχρηστη κατάσταση και υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις ανταλλακτικών και πυρομαχικών. Η σταδιακή αναδιοργάνωση με τη συγχώνευση μονάδων συνεχίζεται, και η οροφή του στρατού όπως και των άλλων κλάδων των Ε.Δ. αναμένεται να πέσει μετά τη μείωση της διάρκειας της θητείας. Θα πρέπει επίσης να αναφέρουμε ότι εκτός της Τουρκίας με την οποία υπάρχει συμφωνία για την εκπαίδευση αξιωματικών και την παροχή στρατιωτικών συμβούλων, τα Τίρανα έχουν προχωρήσει και σε παρόμοιες συμφωνίες και με άλλες μουσουλμανικές χώρες. Έτσι ίσως αυτές αποτελέσουν στο μέλλον πηγές οπλισμού και εξοπλισμού.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Λίγες και ασήμαντες υπήρξαν οι εξελίξεις στην πολεμική αεροπορία της γειτονικής χώρας χωρίς να υπάρξει προσθήκη νέου υλικού. Παρόλα αυτά κάποιες εισαγωγές ανταλλακτικών από βαλκανικές και άλλες χώρες έχουν επιτρέψει στην αεροπορία να διατηρήσει σε εύχρηστη κατάσταση κάποιο ποσοστό αεροσκαφών. Η εκπαίδευση όμως είναι υποτυπώδης, τα ατυχήματα συχνά και οι περισσότεροι χειριστές συμπληρώνουν αριθμό ωρών εν πτήσει που σε οποιαδήποτε χώρα του ΝΑΤΟ δεν θα τους επέτρεπε καν να διατηρήσουν επιχειρησιακό status. Η αεράμυνα στηρίζεται σε δύο Μοίρες Αναχαίτισης, η μία από τις οποίες είναι εξοπλισμένη με F-7 (κινεζικής κατασκευής εξαγωγική έκδοση MiG-21F-13) και η άλλη με F-6 (MiG-19). Δύο Μοίρες Δίωξης-Βομβαρδισμού συγκροτούνται με F-6 και F-5 (MiG-17) αντίστοιχα, αν και η επιχειρησιακή κατάσταση των τελευταίων είναι αμφίβολη. Η παλαιότερη πρόθεση απόκτησης «συγχρόνων μαχητικών αεροσκαφών» δεν ευόδωσε, αν και σε κάποιες επαφές τους Αλβανοί επίσημοι έθεσαν το θέμα σε αμερικανούς επισήμους. Οι τελευταίοι όμως δεν μπόρεσαν να υποσχεθούν τίποτε περισσότερο από κάποια ελικόπτερα.

Η βασική εκπαίδευση βασίζεται σε λίγα CJ-5 (Yak-18) και Yak-11, ενώ η προωθημένη εκπαίδευση εκτελείται με F/FT-2 (MiG-15/UTI). Υπάρχουν ακόμη μερικά επιχειρησιακά εκπαιδευτικά FT-5, FT-6, FT-7. Ακόμη όμως και αν κάποια αεροπλάνα μπορούν θεωρητικά να εκτελέσουν αποστολές, η Αλβανική Αεροπορία πρακτικά δεν διαθέτει κατευθυνόμενα βλήματα αέρος-αέρος, αφού κάποια κινεζικά αντίγραφα του AA-2 που είχαν παραδοθεί με τα F-7 δεν είναι πλέον εύχρηστα. Σε κακή κατάσταση βρίσκονται ακόμη το δίκτυο αεράμυνας που βασίζεται σε υλικό της δεκαετίας του '50 (αν και πρόσφατα τοποθετήθηκε ένα πολιτικό δίκτυο εναέριας κυκλοφορίας που θα μπορούσε να έχει και κάποιες στρατιωτικές εφαρμογές) και οι Μοίρες των αντιαεροπορικών πυραύλων SA-2 που μάλλον υπάρχουν πλέον μόνο κατ' όνομα. Χωρίς ουσιαστικές αλλαγές εμφανίζεται και ο μικρός στόλος των μεταγωγικών, αν και τα κύρια στοιχεία του κάποια Y-5 (An-2) και Il-14M εμφανίζουν εικόνα πλήρους εγκατάληψης σε αεροδρόμιο κοντά στα Τίρανα. Αριθμός αεροσκαφών με πολιτικά νηολόγια δυτικοευρωπαϊκών χωρών έχουν εμφανιστεί σε βάσεις της Αλβανικής Αεροπορίας και κάποια από αυτά συντηρούνται εκεί αλλά ο ρόλος τους δεν έχει διευκρινιστεί.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Ακριβέστερος προσδιορισμός της επιχειρησιακής κατάστασης του Αλβανικού Ναυτικού δεν μπορεί να γίνει λόγω έλλειψης πληροφόρησης και αντιφατικών αναφορών. Γεγονός πάντως είναι η παντελής έλλειψη κονδυλίων ακόμη και για βασικά ανταλλακτικά ώστε κάποια σκάφη να διατηρηθούν ενεργά, ενώ η μείωση της θητείας αποψίλωσε την Υπηρεσία από προσωπικό. Έχοντας πιθανότατα εξαντλήσει τις δυνατότητες «κανιβαλισμού» για αρκετές κλάσεις σκαφών το αλβανικό ναυτικό βασίζεται σε λύσεις

ΥΛΙΚΟ

ΜΑΧΗΤΙΚΑ

F-7/FT-7 (MiG-21F-13)	10;	Αναχ./Επιχειρ. Εκπ.
F-6/FT-6 (MiG-19/S)	50-	Αναχ.η/ΔΒ/Επιχειρ. Εκπ.
F-5/FT-5 (MiG-17)	10-/5+	ΔΒ/Επιχειρ. Εκπ.
F-2 (MiG-15)	10+	Εκπαίδευση/ΔΒ

ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΑ

Li-2	6;	Μεταφορές/Μάλλον έχουν αποσυρθεί
Il-14M	4	Μεταφορές
Y-5 (An-2)	11	Μεταφορές

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

CJ-5 (Yak-18)/Yak-11	≈20	Βασική εκπαίδευση
FT-2 (MiG-15UTI)	15+	Εκπαίδευση

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

Z-5 (Mi-4)	20-	Μεταφορές
AS 350	3	Επικοινωνίες. Χρησιμοποιούνται από τις δυνάμεις ασφαλείας
Bell 222	1	Ελικόπτερο - VIP

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

20 εκτοξευτές CSA-1 (SA-2) που πιθανότατα δεν είναι πλέον επιχειρησιακοί, ενώ πιθανότατα είναι διαθέσιμος και αριθμός φορητών αντιαεροπορικών πυραύλων HN-5 (SA-7).

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΑΕΡΟΣ

Είχαν παραδοθεί κινεζικά αντίγραφα του AA-2 «Atoll» αλλά μάλλον δεν είναι διαθέσιμα εδώ και αρκετά χρόνια.

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ

Δεν είναι γνωστό αν υπάρχουν κατευθυνόμενα όπλα αυτής της κατηγορίας στο αλβανικό οπλοστάσιο.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 2.500 (500 περίπου κληρωτοί) συμπεριλαμβάνονται και 400 άνδρες των δυνάμεων παράκτιας άμυνας.

Κύριες ναυτικές βάσεις στους Αγίους Σαράντα, Χιμάρα, Διράχιο, Βαλόνα, κ.ά.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟΛΟΥ

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ

2 (+1) κλάσης «Whiskey», 1.080 (1.350) τόνων.

Διαστάσεις: 76x6,5x4,9 μέτρα. Επιδόσεις: 18 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (12 σε κατάδυση), εμβέλεια 8.500 μίλια με δέκα κόμβους, βάθος κατάδυσης 150 μέτρα. Οπλισμός: 6 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 12 τορπίλες ή 24 νάρκες. Τέσσερα συνολικά παραδόθηκαν την περίοδο 1960-'61. Δύο παραμένουν σε ενεργό υπηρεσία. Για την επιχειρησιακή τους κατάσταση υπάρχουν αντιφατικές πληροφορίες. Σύμφωνα με κάποιες τα υποβρύχια είναι πλέον άχρηστα και δεν έχουν καν τη δυνατότητα να αποπλεύσουν, πόσο μάλλον να καταδυθούν. Άλλες όμως πηγές αναφέρουν ότι την περίοδο 1993-'94 έγινε μια προσπάθεια επισκευής και αντικατάστασης των μπαταριών τους. Ένα ακόμη σκάφος παραμένει ελλιμενισμένο και χρησιμοποιείται για εκπαίδευση.

ΕΛΑΦΡΑ ΣΚΑΦΗ

2 μεγάλα περιπολικά σκάφη κλάσης «Kronshtadt» των 335 τόνων.

Διαστάσεις: 52x6,5x2,1 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 18 κόμβοι, εμβέλεια 1.400 μίλια με 12 κόμβους. Οπλισμός: 1 πυροβόλο των 3,5 ιντσών, 1 πυροβόλο των 37 χιλ. (63 cal), 3 διπλά πολυβόλα των 12,7, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών, ανθυποβρυχιακές βόμβες ή νάρκες. Πιθανότατα έχουν αποσυρθεί ή ένα μόνο παραμένει σε υπηρεσία

6 ταχέα περιπολικά κλάσης «Shanghai II» των 130 τόνων.

Διαστάσεις: 38,8x5,4x1,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 30 κόμβοι, εμβέλεια 700 μίλια με 16,5 κόμβους. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλα των 37 χιλ. (63 cal), δύο διπλά πυροβόλα των 25 χιλ. (60cal), βόμβες βυθού και νάρκες. Πιθανότατα μόνο ένα ή δύο διατηρούνται σε οριακή επιχειρησιακή κατάσταση με «κανιβαλισμό» ανταλλακτικών από τα υπόλοιπα.

3 (+) παράκτια περιπολικά κλάσης «PO2» των 56 τόνων.

Διαστάσεις: 21,5x3,5x1 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12 κόμβοι.

Οπλισμός: 2 πολυβόλα των 12,7 χιλ. Έντεκα συνολικά σκάφη σοβιετικής κατασκευής παραδόθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1950. Τουλάχιστον τρία παραμένουν σε υπηρεσία σε βοηθητικά καθήκοντα.

29 τορπιλάκατοι (υδροπτέρυγες) κλάσης «Huchuan».

Διαστάσεις: 21,8x6,3x3,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 50 κόμβοι, εμβέλεια 500 μίλια με 30 κόμβους. Οπλισμός: 2 διπλά πολυβόλα των 14,5 χιλ., 2 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών. Τριάντα δύο συνολικά από τα κινεζικής κατασκευής αυτά σκάφη παραδόθηκαν ανάμεσα στο 1968 και το 1974. Τουλάχιστον τρία έχουν παροπλιστεί αλλά και η κατάσταση των υπολοίπων δεν είναι καλή λόγω ελλείψεως ανταλλακτικών. Ελάχιστα παραμένουν επιχειρησιακά.

4 (+) ελαφρά περιπολικά κλάσης «Arcor 25» των 2 τόνων.

Διαστάσεις: 7,7x3x0,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 35 κόμβοι. Οπλισμός: 1 ή 2 πολυβόλα των 7,62 χιλ. Παραδόθηκαν μετά το 1990 και χρησιμοποιούνται από την τελωνειακή υπηρεσία για περιπολίες στα μεγάλα λιμάνια της χώρας. Πιθανότατα υπό παράδοση βρίσκονται και 4 ακόμη σκάφη νεότερης παραγγελίας. Αριθμός άλλων μικρών περιπολικών χρησιμοποιείται τόσο για παράκτιες περιπολίες όσο και στις λίμνες που η Αλβανία μοιράζεται με την Ελλάδα και τα Σκόπια. Μερικά από αυτά είναι νέες κατασκευές κυρίως ιταλικά.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΥ

1 μεγάλο ναρκαλιευτικό κλάσης «T43» των 580 τόνων.

Διαστάσεις: 58x8,4x2,1 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 15 κόμβοι, εμβέλεια 2.000 μίλια με 14 κόμβους. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλα των 37χιλ. (63 cal), 8 πολυβόλα των 12,7 χιλ., βόμβες βυθού. Δύο σκάφη παραδόθηκαν από την ΕΣΣΔ την περίοδο 1960-'61. Ένα παροπλίστηκε πριν μερικά χρόνια και το δεύτερο πιθανότατα δεν είναι επιχειρησιακά ικανό.

4 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «T301» των 160 τόνων. Διαστάσεις: 38x5,1x1,6 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12 κόμβοι, εμβέλεια 2.200 μίλια με 9 κόμβους. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλα των 37χιλ. (63 cal), 2 διπλά πολυβόλα των 12,7 χιλ., δυνατότητα πόντισης ναρκών. Έξι συνολικά σκάφη παραδόθηκαν από την ΕΣΣΔ την περίοδο 1960-'61. Δύο παροπλίστηκαν πριν μερικά χρόνια και δύο από τα παραπάνω έχουν πιθανότατα «κανιβαλιστεί» για να διατηρήσουν τα υπόλοιπα οριακά επιχειρησιακά.

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ

2 πετρελαιοφόρα κλάσης «Knobi» των 1500 τόνων.

Διαστάσεις: 63x10,1x3 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 13 κόμβοι, εμβέλεια 2.500 μίλια με 12 κόμβους. Παραχωρήθηκαν από τη Σοβιετική Ένωση το 1958-'59.

1 πετρελαιοφόρο λιμένος κλάσης «Toplivo I» των 425 τόνων.

Διαστάσεις: 34,5x6,5x3 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 10 κόμβοι, εμβέλεια 400 μίλια με 7 κόμβους. Παραχωρήθηκε από τη Σοβιετική Ένωση το 1960.

3+2 ρυμουλκά λιμένος
12 (+) μεταφορικά
1 πλοίο περισυλλογής τορπιλών
6 διάφορα βοηθητικά

ανάγκης για να διατηρεί ελάχιστον αριθμό σκαφών ικανά προς πλέυση. Πολλά σκάφη είναι εγκαταλειμμένα σε διάφορους λιμένες, ενώ άλλα δεν έχουν κινηθεί εδώ και χρόνια. Αναλογικά μπορεί να υποθέσει κανείς ότι και τα αποθέματα πυρομαχικών είναι ελάχιστα και πιθανότατα όχι εύχρηστα.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Ο Ρουμανικός Στρατός βρίσκεται σε μια περίοδο αναδιοργάνωσης που τελικά θα οδηγήσει σε ένα σχήμα πιο ευέλικτο με βάση 8 περιφερειακές στρατιωτικές διοικήσεις με 10 περίπου ταξιαρχίες πλήρους δύναμης και 10 μειωμένης επάνδρωσης. Από αυτές, τέσσερις αναμένεται να είναι τεθωρακισμένες, 12-13 μηχανοκίνητες και τέσσερις ορεινές. Θα διατηρηθούν επίσης οι τρεις μεγάλες αερομεταφερόμενες μονάδες. Στον τομέα του υλικού, το παλαιότερο από αυτό αποσύρεται στα πλαίσια της CFE αλλά οι μειώσεις αναμένεται να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο, δεδομένου ότι η οροφή του νέου στρατού θα είναι μικρότερη. Στο νέο ρουμανικό στρατό θα κυριαρχεί το τοπικής κατασκευής υλικό από τα άρματα μάχης, τα τεθωρακισμένα και τα στοιχεία πυροβολικού και αντιαεροπορικής άμυνας.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Η Αεροπορία της βαλκανικής αυτής χώρας πληρώνει με φόρο αίματος όχι μόνο τις περικοπές του αμυντικού προϋπολογισμού των τελευταίων χρόνων αλλά και την πολιτική του καθεστώτος Τσαουσέσκου όπου υπήρχε ελάχιστη πρόβλεψη για την αγορά ανταλλακτικών και τη συντήρηση των αεροσκαφών. Η κατάσταση επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο, αφού τώρα δεν υπάρχει ακόμη και η σχετική πρόσβαση που υπήρχε στα σοβιετικά αποθέματα. Αποτέλεσμα αυτού είναι η ρουμανική αεροπορία να αποτελεί όχι μόνο σκιά του παλαιού της εαυτού αλλά και να πλήττεται κάθε χρόνο από σωρεία ατυχημάτων και δυστυχημάτων που κοστίζουν ζωές και υλικό. Οι περισσότερες μονάδες διαθέτουν ελάχιστα εύχρηστα αεροπλάνα τα οποία διατηρούνται σε κατάσταση πτήσης με τον «κανιβαλισμό» των υπολοίπων. Αποτέλεσμα είναι ότι οι χειριστές πετούν ελάχιστες ώρες. Σύμφωνα με παραδοχή του υπουργού Άμυνας της χώρας, οι ώρες πτήσεις ήταν περίπου 30 το χρόνο το 1993 και σημείωσαν μια μικρή αύξηση στις 45-50 τον επόμενο χρόνο για να ξαναπέσουν όμως κάτω από το επίπεδο αυτό τους πρώτους μήνες του 1995.

Η παρούσα οικονομική κατάσταση βάζει σε σοβαρή αμφισβήτηση υλοποίησης το φιλόδοξο πρόγραμμα που είχε εξαγγελθεί πέρυσι και προέβλεπε τον εκ-

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 160.000

ΟΡΓΑΝΩΣΗ (υπό αναδιοργάνωση)

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ (Οροφή CFE: 1375)

T-72	30	
TR-85	600	
TR-580	400-	
T-54/55	750(;)	Υπό απόσυρση
T-35/85		Έχουν μάλλον αποσυρθεί

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ (Οροφή CFE: 2.100)

BDRM-2	150-	Αντιαρματικά
TAV-80	;	Νέα οχήματα αναγνώρισης
BTR-40/50/60	100-	Μάλλον έχουν αποσυρθεί
MLI-84	180+	TOMA
TAB-70/71/72/77	2000+	
TABC-79	450+	
MLVM	60	

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ (Οροφή συνολικά CFE: 1.475)

2S1 122 χιλ.	6	Ίσως υπάρχουν περισσότερα
M1989 122 χιλ.	42	

Ίσως υπάρχουν ακόμη κάποια από τα παλαιότερα SU-76 (300+), SU-100 (60) και ISU-152 (20)

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

Skoda 100 χιλ.	130-
Schneider 105 χιλ.	100-
M1938 122 χιλ.	(περίπου 450)
M1982 130 χιλ.	110
M1981, D-20, 152 χιλ.	(περίπου 300)

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ

410 APR-21/-40 122 χιλ. και 36 R-1 130 χιλ.

ΠΥΡΑΥΛΟΙ ΕΔΑΦΟΥΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ

15+ FROG, 20- SCUD (υπό απόσυρση)

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

100 των 30, 37, 57, 85 και 100 χιλ.

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΙ ΠΥΡΑΥΛΟΙ

SA-6/7/9

ΑΝΤΙΑΡΜΑΤΙΚΑ

Φορητά αντιαρματικά, πυροβόλα των 57 και 85 χιλ., αντιαρματικοί πύραυλοι AT-1/3/5

ΟΛΜΟΙ

81, 120, 160, 240 χιλ. (αρκετοί αυτοκινούμενοι)

ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΙ ΦΡΟΥΡΟΙ

Ο έλεγχος της δύναμης αυτής που αριθμεί 15.000 άνδρες (11.000 κληρωτοί) μεταβιβάστηκε το 1990-'91 στο υπουργείο Εσωτερικών από το υπουργείο Άμυνας. Θεωρητικά είναι οργανωμένοι σε έξι ταξιαρχίες και 10 μοίρες παράκτιας άμυνας. Διαθέτουν ανάμεσα στ' άλλα και 20 περιπολικά κλάσης «Shangai il».

ΣΤΡΑΤΟΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ

Αριθμεί 10.000 άνδρες υπό τη διοίκηση του υπουργείου Εσωτερικών και είναι οργανωμένη σε οκτώ ταξιαρχίες (με 12 τεθωρακισμένα η καθεμία).

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ-ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Σώμα που αριθμεί 20.000+ άνδρες υπό τη διοίκηση του υπουργείου Άμυνας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- TAB(C) Οχήματα 4x4,6x6,8x8 με πολλές παραλλαγές, άλλα αντίγραφα κα άλλα βελτιωμένες εκδόσεις των σοβιετικών προτύπων κατασκευασμένα στη Ρουμανία.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

(Οροφή CFE: 430 Μαχητικά, 120 Επιθετικά ελικόπτερα)

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 28.000-

ΥΛΙΚΟ

ΜΑΧΗΤΙΚΑ

MiG-29A/UB	17/1(;)-	Αναχαίτιση
MiG-23MF/UM	40-	Αναχαίτιση
MiG-21bis	120+	Αναχαίτιση/100 υπό εκσυγχρονισμό
MIG-2MF/PMF	**50**	**ΔΒ**
IAR-93A	35	ΔΒ/Επιχειρησιακή εκπαίδευση
IAR-93B	50-	ΔΒ/Επιχειρησιακή εκπαίδευση
MiG-21U	30-	Επιχειρησιακή εκπαίδευση

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΑ

MiG-21	10·	Στο ρόλο αυτό χρησιμοποιούνται και μερικά IAR-93 και L-39

ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΑ

An-24/-26	9/14	Μεταφορές
B707	2	VIP/Μεταφορές
Tu-154	1(;)	VIP/Μεταφορές
ROBAC 1-11	1	VIP/Μεταφορές
An-30	3	Φωτοαναγνώριση
An-2	15+	Ελαφρές μεταφορές

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

L-29	20-	Εκπαίδευση/Αποσύρονται
L-39	40+	Εκπαίδευση
IAR-99	20	Εκπαίδευση
IAR-823	40+	Βασική Εκπαίδευση

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

Mil Mi-2/4	10(;)	Μεταφορές/Αποσύρονται
Mil Mi-8/-17	40+	Μεταφορές/κάποια VIP
IAR-330H Puma	90-	Μεταφορές/κάποια VIP
IAR-316B Alouette III	100+	Μεταφορές/κάποια VIP
SA. 365N	4	VIP

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ:

20 συστοιχίες SA-2 με 120+ εκτοξευτές. Ο αριθμός τους μειώνεται γοργά

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΑΕΡΟΣ: AA-2, AA-7, AA-8, AA-11

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κάποια από τα ελικόπτερα χρησιμοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά από τον Στρατό

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 16.500 (8.000 κληρωτοί) Συμπεριλαμβάνεται και δύναμη πεζοναυτών αν και η τελευταία βρίσκεται υπό τη διοίκηση του στρατού.

Ναυτικές βάσεις: Μανγκάλια, Κωστάντζα, Γκιρουγκίου (δυνάμεις στο Δούναβη).

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟΛΟΥ

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ

1 κλάσης «Kilo», 2.325 (3.076) τόνων.

Διαστάσεις: 74,3x10x6,6 μέτρα. Επιδόσεις: 10 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (20 σε κατάδυση). Οπλισμός: 6 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 18 τορπίλες ή 36 νάρκες. Παραδόθηκε στο τέλος του 1986. Υπό διαπραγμάτευση επί σειρά ετών βρίσκεται και η απόκτηση ενός δεύτερου σκάφους, αλλά δεν φαίνεται να υπάρχουν τα απαραίτητα κονδύλια.

ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΙΚΑ

1 κλάσης «Muntenia» των 6.000 τόνων.

Διαστάσεις: 148x14,8x7 μέτρα. Επιδόσεις: 32 κόμβοι. Οπλισμός: 8 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας SS-N-2C «Styx», (;) εκτοξευτές αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-5 (SA-7), 2 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ. (60 cal), 4 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal), 6 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των

συγχρονισμό 100 αεροσκαφών MiG-21 στο επίπεδο «-2000» με ισραηλινή βοήθεια. Εκτός του νέου ραντάρ Elta EL/M 2032 πολλαπλών λειτουργιών μονοπαλμικού ντόπλερ με δυνατότητες «look down/shoot down» προβλέπεται η τοποθέτηση HUD, οθονών απεικόνισης στοιχείων στο πιλοτήριο και σκοπευτικού κράνους για το χειριστή σε συνδυασμό με νέο υπολογιστή στοιχείων βολής. Στο αεροσκάφος θα πιστοποιηθεί ακόμη νέου τύπου οπλισμός τόσο αέρος-αέρος όσο και αέρος-εδάφους. Παρόλο που το πρωτότυπο MiG-21-2000 έχει παρουσιαστεί στην ολοκληρωμένη μορφή του, οι πληροφορίες σχετικά με πρόοδο στο ρουμανικό πρόγραμμα υπήρξαν ελάχιστες το χρόνο που μας πέρασε. Δεν αποκλείεται όμως το πρόγραμμα τελικά να υλοποιηθεί έστω και για μικρότερο αριθμό αεροσκαφών. Η συνεργασία με το Ισραήλ είχε επεκταθεί και στην παρουσίαση ενός βελτιωμένου μοντέλου του ελικοπτέρου IAR-330 που κατασκευάζεται κατόπιν αδείας στη Ρουμανία. Εκείνο όμως που δεν έχει ακόμη ξεκαθαρίσει είναι εάν το πρόγραμμα αφορούσε την τοπική αεροπορική βιομηχανία (πιθανότατα στη μορφή αντισταθμιστικών οφειλών) ή αφορούσε τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας. Το πρώτο εμφανίζεται να συγκεντρώνει τις περισσότερες πιθανότητες. Τέτοιας μορφής είναι η ισραηλινή εμπλοκή με την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού αεριωθουμένου IAR-99 που έχει ήδη παραδοθεί στην Αεροπορία αντικαθιστώντας παλαιότερους τύπους.

Στασιμότητα επίσης επικρατεί και σε ό,τι αφορά το αεροσκάφος IAR-93 που αναπτύχθηκε όπως είναι γνωστό από κοινού με την πρώην Γιουγκοσλαβία. Οι συνολικές απαιτήσεις για 200 αεροσκάφη προέβλεπαν και 165 IAR-93B, τη βελτιωμένη δηλαδή έκδοση με αυξημένες ικανότητες δίωξης/βομβαρδισμού. Η συνολική παραγωγή δεν φαίνεται να έχει ξεπεράσει τα 75 ή 80 αεροπλάνα και η παραγωγή σύμφωνα με τις πληροφορίες έχει σταματήσει. Παρόλα αυτά γίνονται προσπάθειες (εμφανείς στις δύο τελευταίες διεθνείς αεροπορικές εκθέσεις) να συνεχιστεί το πρόγραμμα χωρίς τη γιουγκοσλαβική συνεργασία και αναζητάται πάντα ισχυρότερος κινητήρας για να τοποθετηθεί στο αεροπλάνο.

Η οργάνωση της ρουμανικής αεροπορίας βασίζεται σε 2 αεροπορικές διοικήσεις και 7 πτέρυγες μάχης. Τρεις από αυτές αφορούν την αεράμυνα και χρησιμοποιούν MiG-29/23/21 και οι υπόλοιπες εκτελούν αποστολές δίωξης-βομβαρδισμού με MiG-21 και IAR-93A/B. Οι παλαιότεροι τύποι έχουν αποσυρθεί ή βρίσκονται υπό απόσυρση. Η ηγεσία της ρουμανικής αεροπορίας έχει αναφερθεί σε αρκετές περιπτώσεις αόριστα σε σχέδιο αναδιοργάνωσης του κλάδου στα πλαίσια του οποίου εντάσσονται και τα προγράμματα εκσυγχρονισμού των αεροσκαφών. Περισσότερες λεπτομέρειες όμως δεν έχουν γίνει γνωστές. Αναμένεται όμως ότι η «νέα» αεροπορία που θα προέλθει θα είναι σημαντικά μικρότερη σε σχέση με την παλαιά και θα βασίζεται σε δύο ή τρεις τύπους μαχητικών. Δεν αναμένεται επίσης νέα προσθήκη κύριου υλικού στο ορατό μέλλον.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Λιγοστές είναι οι πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια για το μελλοντικό ρουμανικό ναυτικό και κάποιες που αφορούσαν ναυπηγήσεις σκαφών αναφέρονται σε προϋπολογισμούς παρελθόντων ετών που δεν φαίνεται να υλοποιήθηκαν. Το μεγαλύτερο σκάφος του ναυτικού, το αντιτορπιλικό «Muntenia» πλήγηκε

21 ιντσών, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU6000, τρία ελικόπτερα IAR-316 «Alouette». Το σκάφος ναυπηγήθηκε την περίοδο 1979-'82 και μπήκε σε υπηρεσία το 1985 αν και η κατασκευή του αποδείχθηκε προβληματική και αναγκάστηκε να επιστρέψει στο ναυπηγείο. Ακολούθησε άλλη μια σύντομη περίοδος ενεργού υπηρεσίας, αλλά τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε διοικητικό παροπλισμό. Υπέστη επισκευή την περίοδο 1990-'92 και προσφέρθηκε για πώληση χωρίς αποτέλεσμα. Μάλλον θα διαλυθεί.

ΦΡΕΓΑΤΕΣ

5 κλάσης «Tetal» των 1800 τόνων
Διαστάσεις: 95x11,5x9,8 μέτρα. Επιδόσεις: 25 κόμβοι. Οπλισμός: 1-2 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ. (60 cal), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal), 2 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU2500, μία έχει τη δυνατότητα μεταφοράς ελικοπτέρου IAR-316 «Alouette». Ναυπηγήθηκαν στη Ρουμανία τη δεκαετία του 1980.

ΚΟΡΒΕΤΕΣ

3 κλάσης «Tarantul I» των 450 τόνων.
Διαστάσεις: 56,1x11,5x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 36 κόμβοι, εμβέλεια 400 με 36 κόμβους, 2.000 μίλια με 20 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2C (Styx), 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (60 cal), 2 εξάκαννα πυροβόλα CIWS των 30 χιλ. (65 cal) AK630. Το πρώτο σκάφος παραδόθηκε το 1990 και τα υπόλοιπα δύο το 1992. Νεότερης κατασκευής.

3 κλάσης «Poti» των 400 τόνων.
Διαστάσεις: 60x8x2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 38 κόμβοι, εμβέλεια 500 με 37 κόμβους, 4.500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: Ένα διπλό πυροβόλο των 57 χιλ. (80 cal), 2 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 16 ιντσών για ανθυποβρυχιακές τορπίλες, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών RBU 2500. Παραδόθηκαν στη Ρουμανία από την ΕΣΣΔ το 1970 και αναμένεται να αποσυρθούν λόγω ηλικίας.

1 κλάσης «Brutar I» και 5 κλάσης «Brutar II» των 400 τόνων.
Διαστάσεις: 43x8x1,5 μέτρα. Οπλισμός (Brutar I): 1 πύργος άρματος με πυροβόλο των 100 χιλ., 2 διπλά πολυβόλα των 14,5 χιλ. και ένας πολλαπλός εκτοξευτής ρουκετών BM-21, δυνατότητα ναρκοθέτησης. Χρησιμοποιούνται από το στόλο του Δούναβη.

ΕΛΑΦΡΑ ΣΚΑΦΗ

6 πυραυλάκατοι κλάσης «Osa I» των 210 τόνων.
Διαστάσεις: 38,6x7,6x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 35 κόμβοι, εμβέλεια 400 μίλια με 34 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2 (Styx), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal). Παραδόθηκαν το 1964 και πιθανότατα δεν παραμένουν όλες σε υπηρεσία, ενώ και οι υπόλοιπες αναμένεται να αποσυρθούν σύντομα.

23 ταχέα περιπολικά κλάσης «Shanghai» των 131 τόνων.
Διαστάσεις: 38,8x5,4x1,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 30 κόμβοι, εμβέλεια 700 μίλια με 17 κόμβους. Οπλισμός: Ποικίλλει. Όλα διαθέτουν δύο διπλά πυροβόλα των 37 χιλ. (63 cal) και ένα όμοιο μονό των 37 χιλ. ή τέσσερα πολυβόλα των 14,5 χιλ., μερικά έχουν 2 πολλαπλούς εκτοξευτές ρουκετών RBU1200 και δυνατότητα πόντισης ναρκών. Τα περισσότερα από τα σκάφη κατασκευάστηκαν στη Ρουμανία μετά το 1973 με βάση κινεζικά σχέδια αν και μερικά εισήχθησαν απευθείας από την Κίνα. Κάποια δεν είναι επιχειρησιακά διαθέσιμα και άλλα χρησιμοποιούνται από τη λιμενική αστυνομία. Ο ακριβής αριθμός τους δεν μπορεί να προσδιορστεί με ακρίβεια.

29 τορπιλάκατοι (υδροπτέρυγοι) κλάσης «Huchuan» των 45 τόνων.
Διαστάσεις: 21,8x6,3x1 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 50 κόμβοι, εμβέλεια 500 μίλια με 30 κόμβους. Οπλισμός: 2 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών 2 διπλά πυλυβόλα των 14,5 χιλ. Τα περισσότερα από τα σκάφη κατασκευάστηκαν στη Ρουμανία με βάση κινεζικά σχέδια αν και 3 εισήχθησαν απευθείας από την Κίνα. Κάποια δεν είναι επιχειρησιακά διαθέσιμα και άλλα χρησιμοποιούνται από τη λιμενική αστυνομία.

12 τορπιλάκατοι κλάσης «Epitrop» των 215 τόνων.
Διαστάσεις: 36,8x7,6x1,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 36 κόμβοι, εμβέλεια 500 μίλια με 35 κόμβους. Οπλισμός: 4 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal). Τορπιλάκατοι βασισμένοι στο σκάφος των πυραυλακάτων κλάσης «Osa».

18 ποταμόπλοια περιπολικά των 85 τόνων.
Διαστάσεις: 32x4,8x0,9 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 17 κόμβοι. Οπλισμός: 1 πύργος άρματος με πυροβόλο των 85 χιλ. 2 διπλά πολυβόλα των 14,5 χιλ. και 2 όλμοι των 81 χιλ. ρουμανικής κατασκευής. Ανήκουν στο στόλο του Δούναβη.

4 ποταμόπλοια περιπολικά των 40 τόνων.
Διαστάσεις: 16x4,4x1,2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 18 κόμβοι.
Οπλισμός: 1 πυροβόλο των 20 χιλ. και 1 πολυβόλο των 7,62 χιλ. ρουμανικής κατασκευής. Ανήκουν στο στόλο του Δούναβη αλλά επρόκειτο να αποσυρθούν από υπηρεσία. Τα τελευταία δύο χρόνια έχουν παραδοθεί διάφορα μικρά σκάφη από τις ΗΠΑ και ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να εφαρμοστεί το εμπάργκο του ΟΗΕ εναντίον της νέας Γιουγκοσλαβίας μέσω Δούναβη.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΥ

2 ναρκοθετικά κλάσης «Cosar» των 1500 τόνων.
Διαστάσεις: 79x10,6x3,6 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 18 κόμβοι. Οπλισμός: ένα πυροβόλο των 57 χιλ., 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal), 2 διπλά πολυβόλα των 14,5 χιλ., 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU 1200, 200 νάρκες. Κατασκευές 1980 και 1982. Το ένα από τα δύο σκάφη διαθέτει ελικοδρόμιο.

4 ναρκαλιευτικά κλάσης «Musca» των 660 τόνων.
Διαστάσεις: 52,2x9,5x2,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 14 κόμβοι. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ., (65 cal), 4 τετραπλά πολυβόλα των 14,5 χιλ., 2 αντιαεροπορικά συστήματα SA-N-5 (SAM-7), 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU 1200, 50 νάρκες. Ρουμανικής κατασκευής. Ναυπηγήθηκαν ανάμεσα στο 1986 και το 1990.

4 κλάσης «M40» των 775 τόνων.
Διαστάσεις: 56x8,5x2,3 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 17 κόμβοι, εμβέλεια 1200 με 15 κόμβους. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλο των 37 χιλ., 2 πολυβόλα των 12,7, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών RBU 1200, νάρκες. Διαθέτουν μικρό ελικοδρόμιο. Έχουν διπλό ρόλο σαν ναρκαλιευτικά και περιπολικά/ανθυποβρυχιακά. Αναμένεται να αποσυρθούν.

25 ποταμόπλοια ναρκαλιευτικά.
Διαστάσεις: 26x4x0,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 14 κόμβοι. Οπλισμός: 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ., (65 cal), 4 τετραπλά πολυβόλα των 14,5 χιλ., 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU 1200, 50 νάρκες.
Δεν παραμένουν όλα σε υπηρεσία.

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ

2 σκάφη υποστηρίξεως κλάσης «Croitor» των 3500 τόνων.
Διαστάσεις: 108x13,5x3,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 14 κόμβοι. Οπλισμός: 2 τετραπλοί εκτοξευτές SA-N-5 (SA-7), ένα διπλό πυροβόλο των 357 χιλ., (70 cal), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal), 2 διπλά πολυβόλα των 14,5 χιλ., 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU 1200, ένα ελικόπτερο IAR-316 «Alouette III».

2 ωκεανογραφικά σκάφη
3 πετρελαιοφόρα
2 + 12 ρυμουλκά
1 ιστιοφόρο εκπαιδευτικό
6 διάφορα βοηθητικά

ΝΑΥΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

6 IAR-316 «Alouette III» σε ανθυποβρυχιακό ρόλο (επιχειρούν από πλοία).
6 Mil Mi-14P «Haze» σε ανθυποβρυχιακό ρόλο (επιχειρούν από βάσεις ξηράς). Υπάρχουν ακόμη στη διάθεση του Ναυτικού IAR-330 σε ρόλους υποστήριξης

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΠΕΖΟΝΑΥΤΩΝ

Περίπου 5.000 άνδρες που συγκροτούν μια μεραρχία. Η δύναμη αυτή έχει μάλλον συρρικνωθεί τα τελευταία χρόνια.

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ: 200- TR-580
ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ: 200+ TAB-71/79/77/80
Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ: 18 SU-76,
Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ: 54 Type 77 100 χιλ., 36 M-1938 122 χιλ., 37 Type 81 152 χιλ.
ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ: 18 APR-21 και 18 APR-40 των 122 χιλ.
ΟΛΜΟΙ: 60 των 120 χιλ.

ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΜΥΝΑ

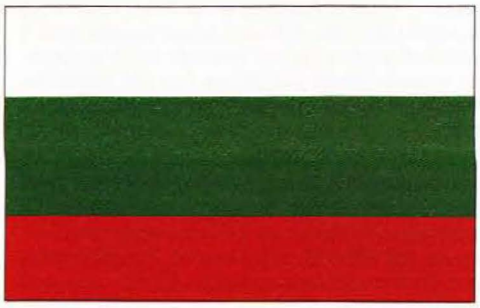
1.000 άνδρες σε 4 Μοίρες παράκτιου πυροβολικού με 32 πυροβόλα των 130 χιλ. και 10 Μοίρες Α/Α πυροβολικού με πυροβόλα των 30, 37 και 57 χιλ.

από την πρώτη στιγμή της καθέλκυσής του από κακοτεχνίες και ελλατωματική σχεδίαση και στην πραγματικότητα δεν υπήρξε ποτέ επιχειρησιακό. Αναμένεται δε να διαλυθεί αν σύντομα δεν υπάρξει (πράγμα εξαιρετικά αμφίβολο) κάποιος αγοραστής. Στόχος του ναυτικού ήταν η απόκτηση ενός ακόμη υποβρυχίου κλάσης «Kilo» αλλά και αυτό το πρόγραμμα δεν υλοποιήθηκε. Οι πέντε φρεγάτες κλάσης «Tetal», οι τρεις κορβέτες κλάσης «Tarantul I», κάποια από τα νεότερα περιπολικά, τα δύο μεγάλα ναρκοθετικά, τα τέσσερα νεότερα ναρκαλιευτικά κλάσης «Musca» και κάποια βοηθητικά πλοία αναμένεται να αποτελέσουν το μελλοντικό ρουμανικό ναυτικό. Τα υπόλοιπα σκάφη αναμένεται σύντομα να παροπλιστούν γιατί είναι πλέον παλαιά και αντιοικονομικά αλλά κυρίως διότι πλεονάζουν για τις σημερινές ανάγκες της χώρας.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Η αναδιοργάνωση του στρατού της γειτονικής χώρας συνεχίζεται στον άξονα της δημιουργίας μιας σύγχρονης δύναμης με μικρότερη οροφή και με πιο ευέλικτη διάρθρωση που θα βασίζεται σε τέσσερις περιφερειακές διοικήσεις και μονάδες μεγέθους ταξιαρχιών. Σύμφωνα με εκτιμήσεις το υπάρχον σύγχρονο κύριο υλικό επαρκεί για τον εξοπλισμό των μονάδων αυτών και όποιες ελλείψεις θα μπορούν να συμπληρωθούν από την αναπτυγμένη βουλγαρική πολεμική βιομηχανία. Η τελευταία παρόλο που έχει πλέον διακόψει τους δεσμούς της με την αντίστοιχη ρωσική, διατηρεί σημαντικές δυνατότητες.

Στον τομέα των αρμάτων τα T-72 θα αποτελέσουν τον κορμό των νέων τεθωρακισμένων και μηχανοκίνητων μονάδων και θα συμπληρωθούν από αριθμό T-55 που θα εκσυγχρονιστούν.
Αντίστοιχα τα BMP-23/30 και τα MT-LB θα αποτελέσουν τα ΤΟΜΑ και ΤΟΜΠ του νέου Βουργαρικού Στρατού που θα πλαισιωθεί επίσης με τα αξιολογότατα αυτοκινούμενα πυροβόλα 2S1 και 2S3 και κάποια από τα πιο σύγχρονα ρυμουλκούμενα πυροβόλα και πολλαπλούς εκτοξευτές ρουκετών, αντιαεροπορικά συστήματα και αντιαρματικά. Το υπόλοιπο υλικό αναμένεται να αποσυρθεί και μάλιστα να πουληθεί σε άλλες χώρες όπως έχει γίνει με κάποιες σημαντικές ποσότητες οπλισμού στη Συρία. Σημειώστε ότι και η αεροπορία αναδιοργανώνεται σε ανάλογα πλαίσια, ιδιαίτερα στα στοιχεία που αφορούν τα αεροσκάφη εγγύς υποστήριξης (Su-25) και τα επιθετικά ελικόπτερα (Mi-24). Άγνωστο είναι τι πρόκειται να γίνει με τους βαλλιστικούς πυραύλους που διαθέτει η γειτονική χώρα. Σύμφωνα με κάποιες πληροφορίες οι SS-23 έχουν επιστραφεί στη Ρωσία, και οι Frog/SCUD δεν πρόκειται να διατηρηθούν.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 52.000 (30.000 κληρωτοί)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ (Υπό αναδιοργάνωση)

Σήμερα:
3 σώματα στρατού
Ενα με 2 μηχανοκίνητες μεραρχίες, 2 Τ/Θ ταξιαρχίες
Ενα με 1 μηχανοκίνητη μεραρχία και μία Τ/Θ ταξιαρχία
Ενα με 1 Τ/Θ ταξιαρχία

ΜΟΝΑΔΕΣ (εκτός των ανωτέρω)
3 συντάγματα πυροβολικού (συμβατικού)
4 συντάγματα πυροβολικού (πυραύλων επιφανείας-επιφανείας)
4 συντάγματα Α/Α πυροβολικού
1 αερομεταφερόμενο σύνταγμα (υπό τη διοίκηση της Αεροπορίας)
1 τάγμα ορεινών δυνάμεων
2 τάγματα αναγνώρισης
2 Μοίρες ειδικών δυνάμεων

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ (Οροφή CFE: 1475)

T-72	350+	
T-55	1000-	Ο αριθμός τους μειώνεται

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ (Οροφή CFE: 2.000)

BMP-1/2	100-	
BMP-23D/30	300+	οι αριθμοί τους ενισχύονται
BTR-50/60, και OT-62/65/65	500-	οι αριθμοί τους μειώνονται
BDRM-1/2	100+	
MT-LB	1200	

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ (Οροφή συνολικά CFE: 1.750)

SU-100	100-	υπό απόσυρση
2S1 122 χιλ.	650	
2S3 152 χιλ.	;	

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ
D-44, SD-44 85 χιλ.
M-1944 100 χιλ.
M-1931, D-30, και
M-1974 122 χιλ (περισσότερα από 400)
M-46 130 χιλ. (περίπου 70)
M-1937, M-1973, D-20 152 χιλ. (περίπου 300;)

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ
250 BM-21 122 χιλ. M-51 (;) και RM-120 130 χιλ.

ΠΥΡΑΥΛΟΙ ΕΔΑΦΟΥΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ
8 (;) SS-23, 28 FROG, 36; SCUD

Α/Α ΠΥΡΑΥΛΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
SA-4/6/7/13

ΑΝΤΙΑΡΜΑΤΙΚΑ
Φορητά αντιαρματικά, πυροβόλα M-1942 57 χιλ. και T-12 100 χιλ., αντιαρματικοί πύραυλοι (κάποιοι αυτοκινούμενοι) AT-1/2/3/4/5/6 (οι τελευταίοι χρησιμοποιούνται στα Mi-24)

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ
SU-23 23 χιλ. και αυτοκινούμενα ZSU-23-4, 57 χιλ., 85 χιλ., 100 χιλ.

ΟΛΜΟΙ
82, 120 και 160 χιλ. και αυτοκινούμενοι (MT-LB, 2S12)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
- BMP-23D/30 τεθωρακισμένο όχημα βουλγαρικής κατασκευής που βασίζεται στο MT-LB και το αυτοκινούμενο πυροβόλο 2S1 των 122 χιλ. Το BMP-23 διαθέτει πυροβόλο των 23 χιλ., ένα πολυβόλο των 7,62 και αντιαρματικούς πυραύλους AT-3. Η έκδοση BMP-30 διαθέτει πυροβόλο των 30 χιλ. (του BMP-2, ένα πολυβόλο των 7,62 και αντιαρματικούς πυραύλους AT-4/5)
- Το MT-LB και το 2S1 παράγονται στη Βουλγαρία.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

(Οροφή CFE: 235 Μαχητικά, 67 Επιθετικά ελικόπτερα)
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 22.000 (15.000 κληρωτοί)

ΥΛΙΚΟ

ΜΑΧΗΤΙΚΑ

MiG-29A/UB18/4	Αναχαίτιση	
MiG-23MF/UM	30-/10-	Αναχαίτιση/Επιχ. εκπαίδευση
MiG-23BN	40-	ΔΒ
Su-22M-4/U	18/3	ΔΒ/Επιχ. εκπαίδευση
Su-25K/UBK	35/5+	Εγγύς υποστήριξη/Επιχ. εκπαίδευση
MiG-21MF/PFM/bis	80-	Αναχαίτιση
MiG-21UM	20-	Επιχειρησιακή εκπαίδευση

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΑ

MiG-21RF	10-	Αναγνώριση

ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΑ

An-24	5	Μεταφορές
An-26	3	Μεταφορές
An-30	1	Έρευνες
Tu-134B	2	Μεταφορές-VIP
Yak-40	1	Μεταφορές-VIP
L-410UPN-E	5	Μεταφορές

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

Yak-11/18	50 (;)	Εκπαίδευση
L-39	35+	Εκπαίδευση

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

Mil Mi-8/17/17P	15/17/4	Ηλεκτρονικός πόλεμος
Mil Mi-24D	50	Εγγύς υποστήριξη
Ka-26	10	Επικοινωνίες

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ: 100+ εκτοξευτές SA-2, 100+ εκτοξευτές SA-3 αν και η συρρίκνωση του παλαιού αντιαεροπορικού δικτύου βρίσκεται σε εξέλιξη. Ίσως υπάρχουν κάποια συστήματα SA-10B/S-300 και SA-5 που παρέμειναν μετά την αποχώρηση των Σοβιετικών.

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΑΕΡΟΣ: AA-2, AA-7, AA-8.
ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ: AS-7, κατευθυνόμενες βόμβες.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 5.500 (2000 περίπου κληρωτοί), συμπεριλαμβάνονται και 300 άτομα της αεροπορίας του ναυτικού.
Κύριες ναυτικές βάσεις στη Βάρνα, Μπουργκάς, Σοζόπολη κ.ά.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟΛΟΥ

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ
3 κλάσης «Romeo», 1319 (1712) τόνων.
Διαστάσεις: 76,6x6,7x4,9 μέτρα. Επιδόσεις: 16 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (13 σε κατάδυση), εμβέλεια 9.000 μίλια με 9 κόμβους. Οπλισμός: 8 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 14 τορπίλες ή 28 νάρκες.
Τέσσερα συνολικά σοβιετικά υποβρύχια παραδόθηκαν την περίοδο 1958-'61. Το ένα παροπλίστηκε το 1990. Ενα παραμένει επιχειρησιακό και τα υπόλοιπα δύο παραμένουν σε εφεδρεία. Κάποιο πρόγραμμα γενικής συντήρησης που είχε αναφερθεί παλαιότερα δεν φαίνεται να έχει

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Προβλήματα οικονομικών αδυναμιών, ελλείψεως ανταλλακτικών ακόμη και καυσίμων, αλλά και εκπαίδευσης, έρχονται να συμπληρωθούν με τη φυγή ειδικευμένου προσωπικού προς θέσεις εργασίας εκτός στρατεύματος, που όπως είναι φανερό δεν δημιουργούν τις καλύτερες προϋποθέσεις για την εξέλιξη της αεροπορίας της γειτονικής μας χώρας. Οι εξελίξεις αυτές οριοθετούνται από το πλαίσιο της αναδιοργάνωσης σε Πτέρυγες και Μοίρες που θα αντικαταστήσουν πλήρως το παρόν σύστημα, κατάλοιπο της συμμετοχής της χώρας στο Σύμφωνο της Βαρσοβίας και της στενής της συνεργασίας με την «πάλαι ποτέ» ΕΣΣΔ. Αυτό που ίσως κάνει το σκηνικό στη Βουλγαρία να διαφέρει είναι ότι η ηγεσία των Ε.Δ. έχουν πάρει οδυνηρές αλλά απαραίτητες αποφάσεις και υπάρχουν ενδείξεις ότι τις εφαρμόζουν. Η πολυτυπία αεροσκαφών είναι ο πρώτος στόχος και ήδη έχουν αρχίσει να αποσύρονται όχι μόνο οι παλαιότεροι τύποι αλλά και κάποιοι από τους νεότερους. Η διαδικασία αυτή δεν γίνεται όμως με παράλληλη απόκτηση νέων αεροσκαφών δεδομένου ότι ο αριθμός των MiG-29 παραμένει σταθερός.

Οι μονάδες αναχαίτισης σήμερα βασίζονται σε MiG-21/23/29, ενώ αυτές με ρόλο δίωξης-βομβαρδισμού είναι εξοπλισμένες με MiG-21, και Su-22/25. Σύμφωνα με πληροφορίες υπάρχει πρόθεση εκσυγχρονισμού των MiG-21 και μάλιστα το πρόγραμμα που έχει εκπονηθεί από την τοπική βιομηχανία, προωθείται στη διεθνή αγορά. Τα MiG-23 δεν υπήρξαν ποτέ ιδιαίτερα αγαπητά και ίσως αυτή είναι αρκετή αιτία για να προδιαγραφεί η μοίρα τους, αν και σήμερα αποτελούν ουσιαστικά τον κορμό της Αεροπορίας. Αντίθετα ιδιαίτερα αγαπητός στους χειριστές τους είναι ο μικρός αριθμός των Su-22. Ο στόλος των Su-25 σε ρόλο εγγύς ενισχύθηκε πρόσφατα με μικρούς αριθμούς επιχειρησιακών εκπαιδευτικών και θα αποτελέσουν σίγουρα σημαντικό στοιχείο της «νέας» βουλγαρικής αεροπορίας. Ανάλογη συρρίκνωση υφίσταται και το δίκτυο αεράμυνας που περιλάμβανε στο παρελθόν πολλούς τύπους αντιαεροπορικών πυραύλων. Οι παλαιότεροι από αυτούς έχουν ήδη αποσυρθεί.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Με δεδομένη την έλλειψη κονδυλίων το βουλγαρικό ναυτικό δεν μπορεί παρά να περιορίζεται σε μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σχέδια. Ετσι το «Σχέδιο για το Ναυτικό του 2000» που έχει εκπονηθεί έχει στόχο να δημιουργήσει ένα μικρότερο αλλά πιο αποτελεσματικό κλάδο που θα περιλαμβάνει:
-2-3 υποβρύχια, είτε τα εκσυγχρονισμένα «Romeo» είτε -εάν υπάρχουν διαθέσιμα χρήματα- κάποια νέα σκάφη των 800-1000 τόνων.
-10 μεγάλα περιπολικά με δυνατότητα τοποθέτησης πυραυλικών συστημάτων σε πολεμική περίοδο
-8 πυραυλάκατους ή κορβέτες
-20 ναρκοθυρικά
-10 ναρκοθετικά
10-12 σύγχρονα ελικόπτερα και
6-10 συστοιχίες πυραύλων επάκτιας άμυνας
Νέο δίκτυο ραντάρ και σύστημα C3I.
Η εικόνα αυτή είναι απόλυτα προσαρμοσμένη σε ένα γενικότερο σχέδιο αναδιοργάνωσης των Βουλγαρικών Ε.Δ. Αν και ρεαλιστική, απομένει να δούμε εάν τα χρήματα για την εφαρμογή της θα γίνουν διαθέσιμα.

υλοποιηθεί. Αντίθετα υπάρχουν πληροφορίες ότι το μόνο ενεργό σκάφος θα αποσυρθεί αφήνοντας την Υπηρεσία χωρίς υποβρύχια για ένα χρονικό διάστημα πριν το παραπάνω πρόγραμμα χρηματοδοτηθεί στα δύο εναπομείναντα σκάφη.

ΦΡΕΓΑΤΕΣ

1 κλάσης «Koni» των 1670 τόνων.
Διαστάσεις: 96,4x12,5x13,48 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 27 κόμβοι, εμβέλεια 1.800 μίλια με 14 κόμβους. Οπλισμός: ένας διπλός εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-4 (Gecko) με 20 βλήματα, 2 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ. (60 cal), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal), 3 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών RBU 6000, νάρκες και βόμβες βυθού. Πιθανότατα κατασκευάστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1970 και παραδόθηκε στη Βουλγαρία το 1990.

1 κλάσης «Riga» των 1510 τόνων.
Διαστάσεις: 91,5x10,1x3,2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 30 κόμβοι, εμβέλεια 2.000 μίλια με 13 κόμβους. Οπλισμός: Τρία πυροβόλα των 100 χιλ. (56 cal), 2 διπλά πυροβόλα των 37 χιλ. (63 cal), 2 διπλά πυροβόλα των 25 χιλ. (60 cal), 3 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 4 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU 1200, νάρκες και βόμβες βυθού. Το τελευταία σκάφος μιας σειράς τριών φρεγατών σοβιετικής κατασκευής που είχαν παραδοθεί το 1983-'85. Τελευταία χρησιμοποιείτο σαν εκπαιδευτικό αλλά αναμένεται να αποσυρθεί σύντομα.

ΚΟΡΒΕΤΕΣ

2 κλάσης «Tarantul II» των 455 τόνων
Διαστάσεις: 56,1x11,5x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 36 κόμβοι, εμβέλεια 400 με 36 κόμβους, 2.000 μίλια με 20 κόμβους. Οπλισμός: ένας διπλός εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-4 (Gecko) με 20 βλήματα, 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2C (Styx), 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (60 cal), 2 πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal). Νεότερης κατασκευής. Δύο σκάφη παραδόθηκαν στο Βουλγαρικό Ναυτικό σε αντικατάσταση των OSA I και II.

2 κλάσης «Pauk I» των 440 τόνων
Διαστάσεις: 59,5x10,2x3,4 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 32 κόμβοι, εμβέλεια 2.300 μίλια με 18 κόμβους. Οπλισμός: ένας τετραπλός εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-5 με 8 βλήματα, 1 πυροβόλο των 76 χιλ. (60 cal), 1 πυροβόλο των 30 χιλ. (65 cal), 4 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 16 ιντσών για ανθυποβρυχιακές τορπίλες, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU 1200, βόμβες βυθού. Μεταβιβάστηκαν στο Βουλγαρικό Ναυτικό από την ΕΣΣΔ την περίοδο 1989-'90. Βασίζονται στα σχέδια της κλάσης Tarantul.

6 κλάσης «Poti» των 400 τόνων.
Διαστάσεις: 60x8x2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 38 κόμβοι, εμβέλεια 500 με 37 κόμβους, 4.500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: Ενα διπλό πυροβόλο των 57 χιλ. (80 cal), 4 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 16 ιντσών για ανθυποβρυχιακές τορπίλες, 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ανθυποβρυχιακών ρουκετών RBU 6000, βόμβες βυθού. Κατασκευές για το Σοβιετικό Ναυτικό ανάμεσα στο 1961-'68. Τρεις παραδόθηκαν στη Βουλγαρία το 1975, μία το 1986 και δύο το 1990.

ΕΛΑΦΡΑ ΣΚΑΦΗ

2 πυραυλάκατοι κλάσης «Osa I» και 4 κλάσης «Osa II» των 225 τόνων.
Διαστάσεις: 38,6x7,6x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 37 κόμβοι, εμβέλεια 500 μίλια με 35 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2C (Styx), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (60 cal). Οι «Osa I» βρίσκονται υπό απόσυρση.

10 παράκτια περιπολικά κλάσης «Zhuk» των 50 τόνων.
Διαστάσεις: 23x5,2x1,9 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 30 κόμβοι, εμβέλεια 1100 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: 2 διπλά πολυβόλα των 14,5 χίλ. Παραδόθηκαν την περίοδο 1980-'81 και τυπικά ανήκουν στις συνοριακές δυνάμεις κάτω από τη διοίκηση του υπουργείου Εσωτερικών.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΥ

4 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «Sonya» των 450 τόνων.
Διαστάσεις: 48x8,8x2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 15 κόμβοι, εμβέλεια 1.500 μίλια με 14 κόμβους. Οπλισμός: 1 διπλό πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal) και 1 διπλό πυροβόλο των 25 χιλ. (60 cal), δυνατότητα ναρκοθέτησης. Παραδόθηκαν την περίοδο 1981-'84

4 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «Vanya» των 260 τόνων.
Διαστάσεις: 40x7,3x1,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 16 κόμβοι, εμβέλεια 2.400 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: 1 διπλό πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal), δυνατότητα ναρκοθέτησης. Έξι συνολικά παραδόθηκαν το 1970 (2), 1971 (2) και 1985 (2). Δύο από τα παλαιότερα σκάφη παροπλίστηκαν το 1992.

4 μικρά ναρκαλιευτικά κλάσης «Yevgenya» των 90 τόνων.
Διαστάσεις: 24,5x5,5x1,4 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 11 κόμβοι, εμβέλεια 300 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: 2 πολυβόλα των 14,5 χιλ. Παραδόθηκαν το 1977.

5 μικρά ναρκαλιευτικά κλάσης «Olya» των 90 τόνων.
Διαστάσεις: 22,8x4,5x1,4 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12 κόμβοι, εμβέλεια 500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: 2 πολυβόλα των 12,7 χιλ. βουλγαρικής ναυπήγησης την περίοδο 1988-'92 βασισμένα σε σοβιετικό σχέδιο.

4 μικρά ναρκαλιευτικά κλάσης «PO2» των 56 τόνων.
Διαστάσεις: 21,5x3,5x1 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12 κόμβοι. Οπλισμός: 1 πολυβόλο των 12,7 χιλ. βουλγαρικής ναυπήγησης την περίοδο 1955-'69 βασισμένα σε σοβιετικό σχέδιο. Κατασκευάστηκαν συνολικά 24. Δώδεκα χρησιμοποιούνται από τις συνοριακές δυνάμεις κάτω από τη διοίκηση του υπουργείου Εσωτερικών.

10 μικρά ναρκοθετικά κλάσης «Vydra» (μετασκευή) των 550 τόνων.
Προέρχονται από την κλάση αποβατικών και τροποποιήθηκαν για ναρκοθέτηση το 1992.

ΑΠΟΒΑΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

2 αποβατικά κλάσης «Polnochny A» των 800 τόνων.
Διαστάσεις: 73x8,5x1,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 19 κόμβοι, εμβέλεια 1.000 μίλια με 18 κόμβους. Οπλισμός: ένα διπλό πυροβόλο των 30 χιλ., δύο πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών. Μεταφορική ικανότητα: 350 τόνοι συμπεριλαμβανομένων 6 αρμάτων και 180 στρατιωτών. Παραδόθηκαν την περίοδο 1986-'87. Μετά τη συρρίκνωση των αποβατικών δυνάμεων πρόκειται μάλλον να μετατραπούν σε ναρκοθετικά.

23 αποβατικά κλάσης «Vydra» των 550 τόνων.
Διαστάσεις: 54,8x7,7x2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12 κόμβοι, εμβέλεια 2.500 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: πολυβόλα. Μεταφορική ικανότητα: 200 τόνοι συμπεριλαμβανομένων 3 αρμάτων.

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ

2 πετρελαιοφόρα κλάσης των 3.500 τόνων
Διαστάσεις: 97,5x13,2x5 μέτρα Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 20

1 ρυμουλκό ανοικτής θαλάσσης
3 ρυμουλκά λιμένος
1 μεγάλο ερευνητικό σκάφος
2 μικρά ερευνητικά σκάφη
5 (+) μεταφορικά/βοηθητικά
1 εκπαιδευτικό πλοίο
3 σκάφη υποστήριξης

ΝΑΥΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

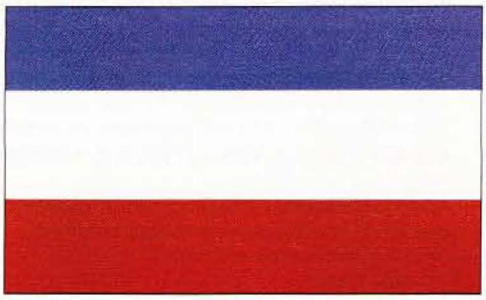
6 ελικόπτερα Mil Mi-14P «Haze», 2 Ka-26 και 2 Mi-8 με καθήκοντα ανθυποβρυχιακά - υποστήριξης στόλου - έρευνας/διάσωσης.

ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΜΥΝΑ

Πυροβόλα των 100 και 130 χιλ. μονάδες πυραύλων επιφανείας-επιφανείας SS-C-1.

ΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Βρίσκονται υπό τη διοίκηση του υπουργείου Εσωτερικών και διαθέτουν 60 μικρά σκάφη συμπεριλαμβανομένων και 12 περιπολικών κλάσης «PO2». Τα τελευταία δύο χρόνια έχουν παραδοθεί διάφορα μικρά σκάφη από τις ΗΠΑ και ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να εφαρμοστεί το εμπάργκο του ΟΗΕ εναντίον της νέας Γιουγκοσλαβίας μέσω Δούναβη.

ΝΕΑ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Ο «νέος» γιουγκοσλαβικός στρατός οργανώνεται γύρω από 7 περιφερειακές διοικήσεις που θα περιλαμβάνουν 30-35 ταξιαρχίες, ενώ κατά την πάγια σερβική τακτική θα υπάρχει τουλάχιστον διπλάσιος αριθμός ανεξάρτητων ταγμάτων. Η παρούσα κατάσταση είναι μεταβατική και σύμφωνα με πληροφορίες πυρήνας του νέου στρατού είναι μια ειδική δύναμη 70.000 περίπου ανδρών που αποτελείται από 1 τεθωρακισμένη ταξιαρχία, 1 αερομεταφερόμενη ταξιαρχία, 1 ταξιαρχία αλεξιπτωτιστών, 2 ορεινές ταξιαρχίες, 1 ειδική ταξιαρχία ανταρτοπόλεμου, 1 Σύνταγμα ειδικών δυνάμεων, 1 Σύνταγμα πεζοναυτών. Κάτω από τη διοίκηση αυτού του σχηματισμού βρίσκονται Μοίρες της Αεροπορίας, ενώ η δύναμη έχει απορροφήσει το πλέον σύγχρονο υλικό που διαθέτει σήμερα η χώρα. Δεν μπορεί να ειπωθεί με βεβαιότητα αυτή τη στιγμή εάν ο «νέος» γιουγκοσλαβικός στρατός θα έχει ομοιογενοποιημένη μορφή όπου οι επιμέρους κλάδοι θα καταργηθούν. Η παραπάνω όμως δύναμη έχει αυτή τη μορφή, ενώ γύρω από αυτή τη δύναμη υπάρχουν σήμερα μονάδες με τουλάχιστον διπλάσιο αριθμό ανδρών. Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι παρόλα τα πάρα πολλά προβλήματα η πολεμική βιομηχανία της χώρας συνεχίζει σε πολλούς τομείς να παράγει κύριο πολεμικό υλικό και να συντηρεί και να εκσυγχρονίζει το ήδη υπάρχον σε υπηρεσία.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Κάτω από τις παρούσες συνθήκες είναι δύσκολο να γίνουν εκτιμήσεις για τη δύναμη και την κατάσταση της «νέας» Γιουγκοσλαβικής Αεροπορίας. Το ικανότερο αεροσκάφος παραμένει το MiG-29 που εξοπλίζουν δύο Μοίρες ενώ τον όγκο της αεροπορίας συνθέτουν οι 7-10 Μοίρες των MiG-21. Πολυάριθμες μονάδες διαθέτουν τα τοπικής κατασκευής Jastreb, Galeb, Super Galeb και Orao. Να σημειωθεί όμως ότι από τα αποθέματα των τύπων αυτών αντλούνται τα αεροσκάφη που έχουν παραδοθεί στους Σέρβους της Κράινας και της Βοσνίας. Σύμφωνα με πληροφορίες, σε αντίθεση με άλλους κλάδους η Αεροπορία - ίσως λόγω της ιδιαίτερης μέριμνας που απολαμβάνει από τη στρατιωτική και πολιτική ηγεσία- έχει εξασφαλίσει ανταλλακτικά που της έχουν επιτρέψει να διατηρήσει μεγάλο αριθμό επιχειρησιακών αεροσκαφών. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι οι δραστηριότητές της έχουν μειωθεί σημαντικά προφανώς για την εξοικονόμιση πόρων. Άλλες πληροφορίες αναφέρουν ότι με πολύ μεγάλες προσπάθειες συνεχίζεται η παραγωγή του Galeb ενώ έχει αρχίσει η παραγωγή (συναρμολόγηση;) ελικοπτέρων Mil Mi-24 και ίσως Mil Mi-17. Οι ίδιοι κύκλοι αναφέρουν ότι ο αριθμός των MiG-29 έχει αυξηθεί και φτάνει σήμερα τα 30-40 αεροπλάνα, ενώ το οπλοστάσιο έχει ενισχυθεί

ΝΕΑ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: (κατ' εκτίμηση) 200.000+

ΥΛΙΚΟ (κατ' εκτίμηση)

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

M-84A (T-72G)	250+	
T-34/54/55	900-	
PT-76	50;	
M-26/47 /M-4 Sherman	;	Σε εφεδρεία

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

M80	600-	
M60	150	
BTR-40/50/152	250;	
BDRM-2	100;	
M-3A1, M-8	;	Σε εφεδρεία
BOV-M	300+	

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

2S1 122 χιλ.	80+	
SU-76 76 χιλ.		
SU-100 152 χιλ.		
M7 105 χιλ.	100;	Σε εφεδρεία

Ρ/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

M48, M1942 76 χιλ.
D44 85 χιλ.
M56, M101, M18 105 χιλ.
D30, M1931/37, M1938 122 χιλ.
M46 130 χιλ.
M1937, M84, D-20 152 χιλ.
M56, M59, M114 155 χιλ.

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ

M-63, M-77, M-85 128 χιλ., M87 262 χιλ.

ΠΥΡΑΥΛΟΙ ΕΔΑΦΟΥΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ

12 FROG
;SCUD

Α/Κ ΠΥΡΟΒΟΛΑ

Διάφορα ρυμουλκούμενα και αυτοκινούμενα πυροβόλα των 20 (M-55/-75), 30 (M-53/-59), 37 (ZSU-23-2), 40 (M-1), 57 (ZSU-53-2), 85, 88 και 90 χιλ.

Α/Α ΠΥΡΑΥΛΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

SA-6/7/8/9/13/16

ΑΝΤΙΑΡΜΑΤΙΚΑ

Φορητά αντιαρματικά πολλών τύπων
Καταστροφείς αρμάτων M10, M18, M36
Αντιαρματικά πυροβόλα των 57, 75, 88, και 100 χιλ.
Αντιαρματικοί πύραυλοι AT-1/3/4/5
Φορητά αντιαρματικά

ΟΛΜΟΙ

Των 50, 60, 81 και 120 χιλ.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 30.000 (3.000 έφεδροι) Αριθμοί κατ' εκτίμηση

ΜΑΧΗΤΙΚΑ

MiG-29A/UB	14/2	Αναχαίτιση
MiG-21F/PF/M/N/bis	100+	Αναχαίτιση
MiG-21U	18	Επιχειρησιακή εκπαίδευση
Orao I/II	50/65+	ΔΒ
Super Galeb G-4, Galeb G-2 και Jestreb J-21	100+	ΔΒ
Kraguj J-20	50+	ΔΒ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΑ

MiG-21	14
Orao I	20
Galeb	12
Jestreb RJ-21	35+

ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΑ

An-12	11	Μεταφορές
An-26	15	Μεταφορές
Il-14	10;	Μεταφορές
An-2	20+	Μεταφορές
Yak-40	5	Μεταφορές VIP
B727-200	2	Μεταφορές VIP
Falcon 50	2	Μεταφορές VIP
Learjet 25	1	Μεταφορές VIP

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

Orao 1/2	30	
Galeb G-2	20+	
Jestreb TJ-21	60+	
T-33A/RT-33A	20-	Εκπαίδευση/Αναγνώριση
UATV-75	75+	Βασική εκπαίδευση

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ

CL-215	4;	Πυρόσβεση
UTVA-60/70/75	130+	Επικοινωνίες

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

Mil Mi-8	65-	Μεταφορές
SA-315	25	Επικοινωνίες
SOKO SA-341 Partizan	200+	Επικοινωνίες/αντιαρματικά

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ:

15 Μοίρες αντιαεροπορικών πυραύλων SA-2/3.

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΑΕΡΟΣ: AA-2 «Atoll»/«Super Atoll«, AA-8 «Aphid», AA-10 «Alamo», AA-11 «Archer», παλαιότεροι τύποι του AIM-9 (;).

ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΕΡΟΣ-ΕΔΑΦΟΥΣ:
AGM-65A/B Maverick, AS-7

ΝΑΥΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: περίπου 6.000+ αν και ο ακριβής αριθμός δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟΛΟΥ

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ

2 κλάσης «Sava» των 830 (960) τόνων
Διαστάσεις: 55,7x7,2x5,1 μέτρα. Επιδόσεις: 10 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (16 σε κατάδυση). Οπλισμός: 6 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 10 τορπίλες ή 20 νάρκες. Βελτίωση της κλάσης «Heroj». Ναυπηγήθηκαν τοπικά την περίοδο '75-'80. Μόνο το ένα είναι επιχειρησιακό υποστηριζόμενο με «κανιβαλισμό» από το άλλο σκάφος της κλάσης.

3 κλάσης «Heroj» των 1170 (1350) τόνων.
1475 (1830) τόνων.
Διαστάσεις: 64x7,2x5,1 μέτρα. Επιδόσεις: 16 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (13 σε κατάδυση), εμβέλεια 4.000 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: 6 τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 10 τορπίλες ή 20 νάρκες. Τουλάχιστον ένα δεν είναι επιχειρησιακό από έλλειψη ανταλλακτικών.

5(;) μικρά υποβρύχια κλάσης «Una» M100-D των 76 (88) τόνων.

με πυραύλους αέρος-αέρος, αέρος-εδάφους και εναντίον σκαφών επιφανείας. Στον τομέα της αντιαεροπορικής άμυνας έχει αναφερθεί η ύπαρξη πυραυλικών συστημάτων SA-10.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Μετά το πλήγμα της διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας που ανάγκασε το Ομοσπονδιακό Ναυτικό να αποχωρήσει από τις βάσεις του στην Αδριατική, στόχος άμεσης προτεραιότητας ήταν η δημιουργία μιας νέας μεγάλης ναυτικής βάσης στο Τίβατ στον κόλπο του Μπαρ. Εκεί έχουν δημιουργηθεί νέες εγκαταστάσεις ελλιμενισμού και επισκευών. Παρόλο το εμπάργκο, αρκετές από τις «πληγές» της διάσπασης έχουν αρχίσει να επουλώνονται, αλλά το κύριο πρόβλημα παραμένει η έλλειψη ανταλλακτικών που έχει οδηγήσει σε εκτεταμένο «κανιβαλισμό». Ιδιαίτερα έχουν πληγεί ο στόλος των υποβρυχίων και οι φρεγάτες που σπάνια αποπλέουν. Στις περισσότερες άλλες κλάσεις μόνο τα μισά σκάφη είναι επιχειρησιακά και άλλα υποστηρίζουν τα πρώτα σαν πηγές ανταλλακτικών. Κάποια από τα παλαιότερα σκάφη έχουν αποσυρθεί ενώ δεν μπορούν να γίνουν προβλέψεις για νέες ναυπηγήσεις.

FYROM

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Δύο είναι οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν την οργάνωση του στρατού της χώρας, η ειρηνική αποχώρηση του πρώην Γιουγκοσλαβικού Ομοσπονδιακού Στρατού και τα εσωτερικά προβλήματα ασφαλείας που αντιμετωπίζουν τα Σκόπια. Θεωρητικά ο τακτικός στρατός που αριθμεί περίπου 10.000 άνδρες είναι οργανωμένος σε τρεις επιμέρους διοικήσεις που περιλαμβάνουν προς το παρόν 3 ταξιαρχίες χωρίς όμως τον απαραίτητο εξοπλισμό, οπλισμό ή προσωπικό. Παρόλα αυτά όμως η στρατολόγηση και η εκπαίδευση συνεχίζεται κατά τα παλαιά γενικά πρότυπα.

Όπως έχουμε γράψει και στο παρελθόν έχει αναφερθεί, αλλά δεν έχει επιβεβαιωθεί η ύπαρξη αρμάτων μάχης που έχουν απομείνει από τα αποθέματα του Ομοσπονδιακού Στρατού. Αντίθετα έχουν επισημανθεί πυροβόλα διαφόρων διαμετρημάτων. Οι μονάδες διαθέτουν επίσης όλμους 60, 81, και 120 χιλ., φορητά αντιαρματικά και αντιαεροπορικά όπλα, ενώ η αντιαεροπορική άμυνα συνπληρώνεται με πυροβόλα των 20 χιλ.

Οι δυνάμεις ασφαλείας αριθμούν 6.000-7.000 άνδρες και διαθέτουν ανάμεσα στα άλλα και ελαφρά τεθωρακισμένα οχήματα.

Έχουν υπάρξει πολλές αναφορές για λαθρεμπόριο όπλων με τελικό αποδέκτη τα Σκόπια. Η αλήθεια αυτών των αναφορών είναι δύσκολο να εξεταστεί, αλλά σε κάθε περίπτωση το διακινούμενο υλικό είναι κυρίως ελαφρός οπλισμός και ίσως αντιαρματικά όπλα και πυρομαχικά.

Διαστάσεις:1 8,8x2,7x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: 6 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα (8 σε κατάδυση), εμβέλεια 200 μίλια με 4 κόμβους. Οπλισμός: μεταφέρει 6 βατραχανθρώπους.

4+ υποβρύχια τσέπης κλάσης «R2 Mala» των 1,4 τόνων.
Διαστάσεις: 4,9x1,4x1,3 μέτρα. Επιδόσεις: 4,4 κόμβοι μέγιστη ταχύτητα, εμβέλεια 18 μίλια με 4,4 κόμβους. Οπλισμός: μεταφέρει 2 βατραχανθρώπους και 259 κιλά εκρηκτικών.

Το ναυτικό διαθέτει και αριθμό μικρότερων υποβρυχίων οχημάτων μεταφοράς βατραχανθρώπων κλάσης «R-1».

ΦΡΕΓΑΤΕΣ

2 κλάσης «Koni» και 2 κλάσης «Kotor» των 1900 τόνων.
Διαστάσεις: 96,7x12,8x4,2 μέτρα. Επιδόσεις: 27 κόμβοι, εμβέλεια 1800 μίλια με 14 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας SS-N-2C «Styx», 1 εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-4 (Gecko), 1-2 διπλά πυροβόλα των 76 χιλ. (60 cal), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal), 6 ανθυποβρυχιακοί τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 324 χιλιοστών (σε δύο μόνον από τα σκάφη), 2 πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών RBU6000.
Βασίζονται στη σοβιετική σχεδίαση κλάση «Koni» με σημαντικές όμως αλλαγές. Το δύο πρώτα σκάφη παραδόθηκαν από την ΕΣΣΔ το 1980-'81. Το δύο υπόλοιπα κατασκευάστηκαν κατόπιν αδείας στη Γιουγκοσλαβία.

ΚΟΡΒΕΤΕΣ

Οι 2 κλάσης «Mornar» έχουν αποσυρθεί

ΕΛΑΦΡΑ ΣΚΑΦΗ

5 πυραυλάκατοι κλάσης «Osa I» των 210 τόνων.
Διαστάσεις: 38,6x7,6x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 35 κόμβοι, εμβέλεια 400 μίλια με 34 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2A (Styx), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal). Παραδόθηκαν από την ΕΣΣΔ στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Υπάρχουν και τρία άλλα σκάφη που έχουν «κανιβαλιστεί» για να υποστηρίξουν τα υπόλοιπα.

5 πυραυλάκατοι κλάσης «Koncar» των 242 τόνων.
Διαστάσεις: 45x8,4x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 39 κόμβοι, εμβέλεια 500 μίλια με 35 κόμβους. Οπλισμός: 2 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2B (Styx), 1-3 πυροβόλα Bofors των 57 χιλ. (70 cal), σε μερικά σκάφη το δεύτερο πυροβόλο των 57 χιλ. έχει αντικατασταθεί από ένα δίδυμο πυροβόλο των 30 χιλ. (65 cal).

4-6τορπιλάκατοι κλάσης «Shershen» των 170 τόνων.
Διαστάσεις: 34,7x6,7x1,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 45 κόμβοι, εμβέλεια 850 μίλια με 30 κόμβους. Οπλισμός: τέσσερις τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal). Δυνατότητα ναρκοθέτησης. Κατασκευασμένες παλαιότερα στη Γιουγκοσλαβία κατόπιν αδείας. Από τα 12 σκάφη της κλάσης παραμένουν σε χρήση μόνο τα μισά ή 4 σύμφωνα με άλλες πηγές.

6 περιπολικά κλάσης «Mirna» των 120 τόνων.
Διαστάσεις: 32x6,7x2,3 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 30 κόμβοι, εμβέλεια 400 μίλια με 20 κόμβους. Οπλισμός: ένας τετραπλός εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-5 (SA-7), ένα πυροβόλο Bofors των 40 χιλ. (70 cal), ένα πυροβόλο Oerlikon των 20 χιλ.
Κατασκευασμένα σε γιουγκοσλαβικά ναυπηγείο την περίοδο 1981-'85. Αλλα 2-3 σκάφη χρησιμοποιούνται σαν πηγή ανταλλακτικών.

Τα 7 μεγάλα περιπολικά κλάσης «131». έχουν αποσυρθεί.

6 ποταμόπλοια περιπολικά κλάσης «20» των 55 τόνων. Διαστάσεις: 21,8x5,3x1,2 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 16 κόμβοι, εμβέλεια 200 μίλια με 15 κόμβους. Οπλισμός: 2 πυροβόλα Oerlikon των 20 χιλ.

4 ποταμόπλοια περιπολικά κλάσης «Botica» των 23 τόνων.
Διαστάσεις: 17x3,6x0,8 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 15 κόμβοι. Οπλισμός: 1 πυροβόλο Oerlikon των 20 χιλ. και ελαφρά πολυβόλα. Σχεδιασμένα να μεταφέρουν 30 στρατιώτες.

11 ποταμόπλοια περιπολικά κλάσης «15» των 19,5 τόνων.
Διαστάσεις: 16,9x3,9x0,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 16 κόμβοι, εμβέλεια 160 μίλια με 12 κόμβους. Οπλισμός: 1 πυροβόλο Oerlikon των 20 χιλ., δύο πολυβόλα των 7,62 χιλ.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΥ

2 παράκτια ναρκοθηρικά κλάσης «Vukov» των 425 τόνων.
Διαστάσεις 46,4x88,6x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12, εμβέλεια 3000 μίλια με 10 κόμβους Οπλισμός: 2 πυροβόλα Oerlikon των 20 χιλ. Κατασκευάστηκαν στη Γιουγκοσλαβία με βάση αμερικανικά σχέδια. Πιθανότατα δεν είναι όλα επιχειρησιακά.

5 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «M117» των 131 τόνων.
Διαστάσεις: 30x5,5x1,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12.
Οπλισμός: 1 πυροβόλο Bofors 40 χιλ. (60 cal), δύο πολυβόλα των 7,62 χιλ.

3 παράκτια ναρκαλιευτικά κλάσης «Ham» των 159 τόνων.
Διαστάσεις: 32,5x6,5x1,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 14 κόμβοι, εμβέλεια 2.000 μίλια με 9 κόμβους. Οπλισμός: ένα διπλό Oerlikon των 20 χιλ. Βρετανικής κατασκευής. Τέσσερα είχαν παραδοθεί στη Γιουγκοσλαβία στα πλαίσια αμερικανικής βοήθειας το 1964-'65.

7 ποταμόπλοια ναρκαλιευτικά κλάσης «Nestin» των 65 τόνων.
Διαστάσεις: 27x6,3x1,6 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 15, εμβέλεια 860 μίλια με 11 κόμβους. Οπλισμός: δύο τριπλά πυροβόλα Hispano-Suiza των 20 χιλ., δυνατότητα πόντισης ναρκών (24).

5 ποταμόπλοια ναρκαλιευτικά κλάσης «M 301» των 38 τόνων.
Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12. Οπλισμός: δύο Oerlikon των 20 χιλ. Επιχειρούσαν στο Δούναβη.

ΑΜΦΙΒΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

1 αποβατικό LCT κλάσης «Silva» των 880 τόνων.
Διαστάσεις: 49,7x10,2x2,6 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12 κόμβοι, εμβέλεια 1.200 μίλια με 12 κόμβους. Μεταφορική ικανότητα: 460 τόνοι, ή 6 άρματα μάχης, ή 7 TOMP/TOMA, ή 300 στρατιώτες. Οπλισμός: ένας τετραπλός εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-5 (SA-7), δύο διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal) AK 230, ένα τετραπλό πυροβόλο των 20 χιλ. Σκάφος με πολλαπλές δυνατότητες ανάμεσά τους και ναρκοθέτηση (100 νάρκες).

10 αποβατικά LCT κλάσης «MFPD-3» και 2 «DSM 501» των 410 τόνων.
Διαστάσεις: 47,3x6,4x2,3 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 9 κόμβοι.
Μεταφορική ικανότητα: 200 στρατιώτες ή 3 άρματα μάχης. Οπλισμός: ελαφρά πολυβόλα. Σκάφοι με πολλαπλές δυνατότητες ανάμεσά τους και ναρκοθέτηση (100 νάρκες).

9 αποβατικά LCU κλάσης «22» των 48 τόνων
6 αποβατικά LCU κλάσης «21» των 32 τόνων
4 αποβατικοί άκατοι LCVP κλάσης «11» των 10 τόνων

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ

1 εκπαιδευτικό των 5.182 τόνων
7 ερευνητικά σκάφη
3 σκάφη μεταφοράς πυρομαχικών των 860 τόνων
2 πετρελαιοφόρα λιμένος των 430 τόνων
6 μικρά μεταφορικά
6 ρυμουλκά
διάφορα μικρότερα μεταφορικά και πλοία υποστήριξης

ΝΑΥΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

10-12 Kamov Ka-25 «Hormone A» σε ανθυποβρυχιακό ρόλο
3 Kamov Ka-27 «Helix A» σε ανθυποβρυχιακό ρόλο
12 Mil Mi-14 «Haze» σε ανθυποβρυχιακό και ρόλο υποστήριξης
10 Mil Mi-8 «Hip» σε ρόλο υποστήριξης
Αριθμός SA 341/42 «Gazelle»
Οι παραπάνω αριθμοί είναι ενδεικτικοί. Η Γιουγκοσλαβική Αεροπορία διατηρούσε επίσης τρεις Μοίρες με αεροπλάνα Galed/Jastreb/Orao για ρόλους ναυτικής κρούσης.

ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΜΥΝΑ

πυροβολαρχίες των 85, 88, 122, 130 και 152 χιλ.
συστοιχίες πυραύλων SS-C-1 και SS-C-3

ΠΕΖΟΝΑΥΤΕΣ

2 συντάγματα των δύο ταγμάτων αριθμούσαν 900 άνδρες. Η σημερινή επιχειρησιακή τους κατάσταση είναι άγνωστη.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Σε μια κίνηση που μάλλον προορίζεται για εσωτερική κατανάλωση, η κυβέρνηση της γειτονικής χώρας έχει προχωρήσει στην ίδρυση Ενόπλων Δυνάμεων με τρεις κλάδους, ακόμη και ναυτικό, αν η χώρα δεν διαθέτει διέξοδο προς τη θάλασσα. Για την Αεροπορία η σύνθεσή της προβλέπει τρεις επιμέρους διοικήσεις, μία υπεύθυνη για την αεράμυνας, μία για όλες τις πτητικές επιχειρήσεις και μία για τη διοικητική μέριμνα. Σε πρόσφατες μάλιστα παρελάσεις εμφανίστηκαν και στρατιώτες με στολές και διακριτικά του νέου κλάδου. Σχετικά με το υλικό η περυσινή μας αναφορά για ελικόπτερα 212 δεν επιβεβαιώνεται. Αντίθετα υπήρξαν νέες αναφορές για την απόκτηση ρωσικών Mil Mi-17, ο αριθμός όμως των οποίων και η προέλευση δεν προσδιορίστηκε. Σε αεροδρόμια της χώρας αλλά και σε πτήση σε διάφορες περιπτώσεις, έχουν επισημανθεί διάφορα μικρά αεροπλάνα, κατάλοιπα του Ομοσπονδιακού Στρατού, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι κάποια ελικόπτερα δυτικής προέλευσης χρησιμοποιούνται από τις αστυνομικές δυνάμεις ή για τη μεταφορά επισήμων. Δεν χρειάζεται βέβαια να υπενθυμίσουμε ότι σε πρόσφατη επίσκεψή του στην Ουάσινγκτον, ο υπουργός Αμυνας της χώρας ζήτησε από την αμερικανική πλευρά πολεμικό υλικό συμπεριλαμβανομένων και μαχητικών αεροσκαφών. Οπως όμως και στην περίπτωση της Αλβανίας, απέσπασε μόνο την υπόσχεση για μερικά ελικόπτερα που όμως δεν γνωρίζουμε εάν έγινε αποδεκτή ή όχι.

ΝΑΥΤΙΚΟ

Πέντε περίπου μικρά περιπολικά βρίσκονται στη λίμνη Οχρίδα και έχουν επιδειχθεί πολλές φορές σε τηλεοπτικά συνεργεία ή ξένους επισήμους. Ο οπλισμός τους περιλαμβάνει μόνο ελαφρά πολυβόλα.

ΣΛΟΒΕΝΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Οι Ε.Δ. της χώρας αποτελούνται ουσιαστικά από το στρατό ξηράς ενώ υπάρχει ακόμη αεροπορικό στοιχείο. Διαδικασία που βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσης είναι η μετατροπή της εθνοφυλακής σε τακτικό στρατό αποτελούμενο από 10-12 χιλιάδες άνδρες που θα καλύπτουν τις 7 περιοχές στις οποίες έχει χωριστεί στρατιωτικά η χώρα. Σήμερα σε κάθε μια από αυτές εδρεύει από μία «ταξιαρχία» χωρίς να σημαίνει ότι διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό ή προσωπικό ενώ υπάρχουν ακόμη και τρία ανεξάρτητα μηχανοκίνητα συντάγματα. Στο ανωτέρω πλαίσιο θα πρέπει να ενταχθούν και διάφορες μονάδες «ειδικών αποστολών», «ασφαλείας μεθωρίου» κ.ά. που δεν είναι ξεκάθαρο εάν έχουν αστυνομικά ή στρατιωτικά καθήκοντα.

ΣΛΟΒΕΝΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: περίπου 12.000

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

M84A (T-72G)	30-
T-54/55	70-

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

M-980	20-
M-60	25+
BRDM-2	10;

ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟ

Το υλικό προέρχεται από τα αποθέματα του πρώην Ομοσπονδιακού Γιουγκοσλαβ"ικού Στρατού και αποτελείται από ετερόκλητα πυροβόλα σε μικρούς αριθμούς. Δεν υπάρχουν όμως αξιόπιστες πληροφορίες

Α/Α ΟΠΛΑ

Πυροβόλα BOV-3 και M75 των 20 χιλ., πυροβόλα των 30 χιλ.
Αντιαεροπορικοί πύραυλοι SA-7

Α/Τ ΟΠΛΑ

Φορητά αντιαρματικά όπλα Armbrust, RPG-7, PBP-M80
Αντιαρματικοί πύραυλοι AT-3/4/5.

ΟΛΜΟΙ

60 χιλ., 81 χιλ., 120 χιλ.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Δεν υπάρχουν αναφορές για την ύπαρξη μαχητικών αεροσκαφών αν και η υπηρεσία έχει συγκεντρώσει το σύνολο των διαθέσιμων αεροσκαφών, κυρίως ελικοπτέρων. Εξυπηρετεί έτσι μια ποικιλία καθηκόντων όπως αστυνομικές περιπολίες, παράκτια επιτήρηση, έρευνα και διάσωση, κ.ά.

ΥΛΙΚΟ

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ

UTVA-66	1+	Επικοινωνίες
UTVA-75	3	Εκπαίδευση
Let L-410VP-E	1	Μεταφορές
Learjet 24D/35A	1/1	Μεταφορές VIP

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

Bell 412SP/HP	3	Μεταφορές
Agusta A109A Mk II	1	Επικοινωνίες

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΟΠΛΑ

50+ SA-7

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Η δημιουργία ακτοφυλακής που θα επιχειρεί από το λιμένα του Κόπερ βρίσκεται υπό εξέλιξη.

ΚΡΟΑΤΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ Υπό αναδιοργάνωση

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

M84A (T-72G)	30+
T-54/55	200
T-34/85	100+
M-47	50+

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ (500)

M-80	50+	
M-60	80-	
BTR-40/50	80-	
TAB-71/72	20	
BRDM-2	30+	
BOV-M/Διάφορα	200+	Τροχοφόρα

ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟ (900)

M48, ZIS-3 76 χιλ.	150+	
M44 85 χιλ.	40-	Παράκτια άμυνα
M-56 105 χιλ.	100+	
D-30, 2S1 122 χιλ.	100+	
M46 (M) 130 χιλ.	50+	Κάποια σε παράκτια άμυνα
D-20/M84 152 χιλ.	20+	
M-115 203 χιλ.	12	

ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ

M-63 128 χιλ.	100-
M-77 128 χιλ.	40-
M-87 262 χιλ.	;

Α/Α ΟΠΛΑ

Πυροβόλα 20 χιλ. BOV-3, M30/38, M55, M75
Πυροβόλα 30 χιλ. BOV, M53
Αυτοκινούμενα BOV-3 30 χιλ. και SZU-57-2 57 χιλ.
Αντιαεροπορικοί πύραυλοι SA-7, SA-9 (;), SA-13 (;), SA-14 (;), SA-16 (;), S-300 (SA-10), FIM-92RMP «Stinger» και Blowpipe.

Α/Τ ΟΠΛΑ

Καταστροφείς αρμάτων M18, M36
Α/Τ πυροβόλα ZIS-2 57 χιλ., PAC 40 75 χιλ.
Αντιαρματικοί πύραυλοι AT-1/3/4/5, Milan (;)
Φορητά αντιαρματικά όπλα Armbrust, RPG-7/22

ΟΛΜΟΙ

M8 50 χιλ.
M57 60 χιλ.
M31/M68 81 χιλ.
M74/75, UBM-120 120 χιλ.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 2.000+ Υπό αναδιοργάνωση

ΥΛΙΚΟ

ΜΑΧΗΤΙΚΑ

MiG-21	20+	Αναχαίτιση/ΔΒ
MiG-21U/UB	3+	Επιχ. εκπαίδευση
Orao	1	Εγγύς υποστήριξη
Super Galeb/Galeb	8	Εγγύς υποστήριξη
Jastreb	;	Εγγύς υποστήριξη
UTVA-75/66	10+/10	Εξοπλισμένα ελικοφόρα

ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΑ

An-2P	10+	Μεταφορές
M-18	4	Εξοπλισμένα ψεκαστικά

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Η Δημοκρατία αυτή που προήλθε από τη διάλυση της πρώην Γιουγκοσλαβίας είναι η μόνη που θεωρητικά απομακρύνεται από το φάσμα του πολέμου, αν μπορεί να υποστηριχθεί κάτι τέτοιο μετά τις πρόσφατες εξελίξεις στην περιοχή. Υπήρξε επίσης και η μόνη που υπέγραψε τη συμφωνία «Συνεργασίας για την Ειρήνη» με το ΝΑΤΟ.

Οι Ε.Δ. εξακολουθούν ακόμη να είναι οργανωμένες στη μορφή εθνοφυλακής με αεροπορικό στοιχείο που αποτελείται από δύο μονάδες. Η μία από αυτές επιχειρεί μόνο με ελικόπτερα, ενώ η δεύτερη ασχολείται με εκπαιδευτικά καθήκοντα. Η Σλοβενία έχει εκφράσει στο παρελθόν, παρόλο που το εμπάργκο του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για τη απαγόρευση πώλησης όπλων σε όλες τις δημοκρατίες που προήλθαν από τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, την επιθυμία της να αποκτήσει σύγχρονα μαχητικά αεροσκάφη. Παρόλες τις διαψεύσεις αμφοτέρων των μερών, υπήρξαν συνομιλίες τουλάχιστον με το Ισραήλ για την απόκτηση 20-30 μεταχειρισμένων Kfir. Σύμφωνα με άλλες πληροφορίες και οι ΗΠΑ έχουν δεχθεί ανάλογο αίτημα για F-16 που υποσχέθηκαν να εξετάσουν μόλις η κατάσταση το επιτρέψει.

Για το τυπικό της υπόθεσης, όλα τα αεροπλάνα και ελικόπτερα που χρησιμοποιούνται σήμερα φέρουν πολιτικό νηολόγιο. Εκτός από τα αεροσκάφη που αναφέρονται παρακάτω, υπάρχουν ακόμη 2 B.206, 1 AB.412, 1 A.109A και 1 AB.212. Επίσης αναφορικά με το SA.341 που αναφερόταν στο περσινό αφιέρωμά μας, το ελικόπτερο συνετρίβη πριν από μερικούς μήνες. Από το αεροδρόμιο της Λιουμπλιάνα επίσης επιχειρούν δύο Learjet (ένα 35A και ένα 24D) εκτελούν καθήκοντα μεταφοράς επισήμων.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Μια μικρή δύναμη που εκτελεί καθήκοντα ακτοφυλακής και λιμενικής αστυνομίας στο λιμένα του Κόπερ είναι το μόνο ναυτικό στοιχείο που διαθέτει η χώρα, φέρει δε το όνομα «Μονάδα Άμυνας Ακτών». Χρησιμοποιεί 4-5 μικρά περιπολικά, τα μισά από τα οποία είναι πολιτικά σκάφη που έχουν τροποποιηθεί για να καλύψουν τις ανάγκες με την προσθήκη κάποιων πολυβόλων και όλμων. Έχει όμως εκφραστεί η πρόθεση κατασκευής στολίσκου πυραυλάκατων για την προστασία των σλοβενικών ακτών. Προς το παρόν η μόνη νέα κατασκευή είναι το εκπαιδευτικό σκάφος Sinji Galb που καθελκύστηκε τον Ιανουάριο 1993.

ΚΡΟΑΤΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Στη διάρκεια του προηγούμενου χρόνου υπήρξε σημαντική ενίσχυση του κροατικού στρατού, γεγονός που του επέτρεψε τις επιτυχίες εναντίον των Σέρβων

Do.28	4+	Μεταφορές
Challenger	1	VIP
Gulfstream GIV	1	VIP

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ

Cessna 172	2	
Cessna A.188B	2	
Piper PA-18	1	
Piper PA-25	1	
Socata TB-20	1	

ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

Mil Mi-8/Mi-17	30+	
Mil Mi-24	4	
AB. 212	4	
SA.341H	4+	
AB.47G		1

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: 1500+ Κύριες ναυτικές βάσεις στο Σπλιτ, Σίμπενικ, Πούλα, Πλόσε, Ζαντάρ, Ντουμπρόβνικ κ.ά.
Στη δύναμη του ναυτικού περιλαμβάνεται και δύναμη περίπου 500 πεζοναυτών

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟΛΟΥ

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ

1 Κλάσης «UNA» (Type M-100D) των 100 τόννων
Διαστάσεις: ;x3x2,5 μέτρα Επιδόσεις: 11 κόμβοι σε κατάδυση, αυτονομία 7 ημέρες. Οπλισμός: μεταφέρει δύο μικρότερα υποθαλάσσια οχήματα για χρήση από μονάδες υποβρυχίων καταστροφών. Το υποβρύχιο αυτό αιχμαλωτίστηκε κατά την αποχώρηση του Ομοσπονδιακού Ναυτικού και στη συνέχεια μετασκευάστηκε με την προσθήκη ενός ακόμη τμήματος με κινητήρα ντίζελ. Υπάρχει ακόμη σε υπηρεσία ένα τουλάχιστον υποβρύχιο «τσέπης» της κλάσης «R-2» και ίσως και ένα δεύτερο που είχε υποστεί ζημιές κατά την αποχώρηση του Ομοσπονδιακού Ναυτικού και στη συνέχεια εγκαταλείφθηκε αλλά έχει τώρα επισκευαστεί.

ΚΟΡΒΕΤΕΣ

1+1 (+;) κλάσης «Kralj» των 385 τόννων.
Διαστάσεις: 53,6x8,5x2 μέτρα.
Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 32 κόμβοι, εμβέλεια 1700 μίλια με 20 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων Saab RBS- 15, ένα πυροβόλο Bofors των 57 χιλ. (70 cal), ένα εξάκαννο CIWS των 30 χιλ. (65 cal). AK630 ρωσικής κατασκευής, 2 Oerlikon των 20 χιλ. Δυνατότητα ναρκοθέτησης. Πρόκειται για μια εξέλιξη της γιουγκοσλαβικής σχεδίασης της κλάσης «Koncar», έχοντας όμως μεγαλύτερο εκτόπισμα. Το πρώτο σκάφος καθελκύστηκε το 1992 και μπήκε σε υπηρεσία στο τέλος του ίδιου χρόνου, ενώ το δεύτερο μπήκε σε υπηρεσία το 1994. Τουλάχιστον δύο άλλα σκάφη βρίσκονται σε κατασκευή αλλά δεν είναι σίγουρο ότι υπάρχουν τα ηλεκτρονικά και ο οπλισμός διαθέσιμος για εγκατάσταση.

ΕΛΑΦΡΑ ΣΚΑΦΗ

1 πυραυλάκατος κλάσης «Koncar» των 242 τόνων.
Διαστάσεις: 45x8,4x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 39 κόμβοι, εμβέλεια 500 μίλια με 35 κόμβους. Οπλισμός: 2 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2B (Styx), ένα πυροβόλο Bofors των 57 χιλ. (70 cal), ένα εξάκαννο CIWS των 30 χιλ. (65 cal). AK630 ρωσικής κατασκευής Ανήκε στην ομώνυμη κλάση του Γιουγκοσλαβικού Ναυτικού. Για λόγους ομοιογένειας υλικού πιθανότατα οι SS-N-2 θα αντικατασταθούν από Saab RBS 15.

2 πυραυλάκατοι κλάσης «Osa I» των 210 τόνων.
Διαστάσεις: 38,6x7,6x2,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 35 κόμβοι, εμβέλεια 400 μίλια με 34 κόμβους. Οπλισμός: 4 πύραυλοι επιφανείας-επιφανείας εναντίον πλοίων SS-N-2A (Styx), 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal).

1 τορπιλάκατος κλάσης «Shershen» των 170 τόνων.
Διαστάσεις: 34,7x6,7x1,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 45 κόμβοι, εμβέλεια 850 μίλια με 30 κόμβους. Οπλισμός: τέσσερις τορπιλοβλητικοί σωλήνες των 21 ιντσών, 2 διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal). Δυνατότητα ναρκοθέτησης. Κατασκευασμένες παλαιότερα στη Γιουγκοσλαβία κατόπιν αδείας.

3 περιπολικά κλάσης «Mirna» των 120 τόνων.
Διαστάσεις: 32x6,7x2,3 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 30 κόμβοι, εμβέλεια 400 μίλια με 20 κόμβους. Οπλισμός: ένας τετραπλός εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-5 (SA-7), ένα πυροβόλο Bofors των 40 χιλ. (70 cal), ένα πυροβόλο Oerlikon των 20 χιλ. Κατασκευασμένα σε γιουγκοσλαβικά ναυπηγεία την περίοδο 1981-'85.

2 ποταμόπλοια περιπολικά κλάσης «Galeb» των 20 τόνων.
Διαστάσεις: 16,9x3,9x0,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 16 κόμβοι, εμβέλεια 160 μίλια με 12 κόμβους. Οπλισμός: ένα Oerlikon των 20 χιλ. και δύο ελαφρά πολυβόλα.

Στα παράλια και τους ποταμούς της Κροατίας επιχειρεί ένας μεγάλος αριθμός ελαφρών σκαφών που έχουν επιστρατευθεί και εξοπλιστεί πρόχειρα. Αρκετά από αυτά φέρουν πυροβόλα των 30-40 χιλ. εκτοξευτές ρουκετών, αντιαρματικά όπλα και φορητούς αντιαεροπορικούς πυραύλους.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΥ

1 ναρκοθηρικό κλάσης «Sirius» των 425 τόνων.
Διαστάσεις: 46,4x8,6x2,5 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 15 κόμβοι, εμβέλεια 3.000 μίλια με 10 κόμβους. Οπλισμός: δύο Oerlikon των 20 χιλ. Σκάφος που είχε παραδοθεί σαν ναρκαλιευτικό στα πλαίσια της αμερικανικής στρατιωτικής βοήθειας και μετατράπηκε σε ναρκοθηρικό το 1981.

1 παράκτιο ναρκαλιευτικό κλάσης «Ham» των 159 τόνων.
Διαστάσεις: 32,5x6,5x1,7 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 14 κόμβοι, εμβέλεια 2.000 μίλια με 9 κόμβους. Οπλισμός: ένα διπλό Oerlikon των 20 χιλ. Βρετανικής κατασκευής. Τέσσερα είχαν παραδοθεί στη Γιουγκοσλαβία στα πλαίσια αμερικανικής βοήθειας το 1964-'65.

ΑΜΦΙΒΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

1 αποβατικό LCT κλάσης «Silba» των 880 τόνων.
Διαστάσεις: 49,7x10,2x2,6 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 12 κόμβοι, εμβέλεια 1.200 μίλια με 12 κόμβους. Μεταφορική ικανότητα: 460 τόνοι, ή 6 άρματα μάχης, ή 7 TOMP/TOMA, ή 300 στρατιώτες. Οπλισμός: ένας τετραπλός εκτοξευτής αντιαεροπορικών πυραύλων SA-N-5 (SA-7), δύο διπλά πυροβόλα των 30 χιλ. (65 cal) AK 230, ένα τετραπλό πυροβόλο των 20 χιλ. Σκάφος με πολλαπλές δυνατότητες ανάμεσά τους και ναρκοθέτηση (100 νάρκες).

4 αποβατικά LCT κλάσης «DTM-211»» των 410 τόνων.
Διαστάσεις: 47,3x6,4x2,3 μέτρα. Επιδόσεις: μέγιστη ταχύτητα 9 κόμβοι.
Μεταφορική ικανότητα: 200 στρατιώτες ή 3 άρματα μάχης. Οπλισμός: ελαφρά πολυβόλα. Σκάφη με πολλαπλές δυνατότητες ανάμεσά τους και ναρκοθέτηση (100 νάρκες).

3 αποβατικά LCU κλάσης «22» των 48 τόνων
4 αποβατικά LCU κλάσης «21» των 32 τόνων

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ

1 ερευνητικό σκάφος
1 σκάφος υποστήριξης υποβρυχίων
1 σκάφος μεταφοράς πυρομαχικών
1 υδροφόρο σκάφος
1 πετρελαιοφόρο λιμένος
3 ρυμουλκά

ΣΕΡΒΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΡΑΪΝΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Αριθμεί 40-50.000 (+).

ΜΟΝΑΔΕΣ

25 «ταξιαρχίες»
1 «ταξιαρχία» ειδικών δυνάμεων

ΥΛΙΚΟ

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ: 200+T-34/85, T-54/55, T-84
ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ: 150+ (M-60P, M-80)
ΠΥΡΟΒΟΛΑ: 400+ (76 χιλ., M-56 105 χιλ., D-30 M-1931/37 122 χιλ., M-46 130 χιλ., M-65 155 χιλ,
ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ: 30 M-63
ΟΛΜΟΙ: ΡΟΥΚΕΤΟΒΟΛΑ
A/T ΟΠΛΑ: πυροβόλα T-12 των 100 χιλ., πύραυλοι AT-3 (κάποιο αυτοκινούμενοι), ΠΑΟ, φορητά αντιαρματικά.
ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΟΠΛΑ:
20 χιλ. (M-55/-75), 30 χιλ. (M-53/-59), 57 χιλ. (ZSU-57-2).
ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ: 12+ Galeb
ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ: 5+ SA-341, 4+ Mil Mi-8

της Κράινα τους πριν από μερικές εβδομάδες. Υπάρχει ακόμη δυσκολία διάκρισης ανάμεσα στον τακτικό στρατό, την εθνοφυλακή και τις παραστρατιωτικές οργανώσεις. Η οργάνωση πάντως του πρώτου γίνεται γύρω από 7 περιφερειακές διοικήσεις κάθε μία από τις οποίες διαθέτει 1 «ταξιαρχία» και 1-2 συντάγματα εθνοφουρών. Υπό τις διαταγές του προέδρου Τούτζμαν βρίσκεται ένα ειδικό σώμα ταχείας επέμβασης που αριθμεί 20.000-23.000 άνδρες που διαθέτει και τον οπλισμό πρώτης κατηγορίας. Σχετικά τώρα με τον διατιθέμενο οπλισμό, είναι εξαιρετικά δύσκολο να γίνουν ακριβείς εκτιμίσεις, αφού μεγάλες ποσότητες υλικού εισρέουν στη χώρα, παρόλο το εμπάργκο, από πολλές πηγές. Υλικό όμως κατασκευάζεται και σε τοπικά εργοστάσια που έχουν επισκευαστεί και συμπληρωθεί σε ό,τι αφορά την υποδομή τους.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Η Κροατία υπήρξε η μόνη από τις χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας που είδε τις ένοπλες δυνάμεις της να αυξάνουν σημαντικά την ισχύ τους μέσα στο χρόνο που πέρασε και η κροατική αεροπορία σίγουρα είναι το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα. Το γεγονός βέβαια αυτό είναι αξιοπερίεργο δεδομένου ότι συνεχίζει να ισχύει το εμπάργκο όπλων σε όλες της χώρες που προήλθαν από τη διάλυση της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Ετσι σήμερα η Αεροπορία δεν έχει καμία σχέση με αυτή ένα χρόνο πριν και ασφαλώς απέχει πολύ από τα πρώτα βήματά της, τον Σεπτέμβριο του 1991 όταν ιδρύθηκε από υλικό που άφησαν πίσω τους οι Ομοσπονδιακές Δυνάμεις.

Ο ρυθμός με τον οποίο πολλαπλασιάστηκαν τα τρία MiG-21 που υπήρχαν αρχικά διαθέσιμα εξέπληξε ακόμη και τον πιο αντικειμενικό παρατηρητή. Υποθέσεις όμως μπορούν να γίνουν μόνο για την προέλευση αυτών των αεροσκαφών. Κάποιοι αναφέρουν σαν πηγή γειτονική χώρα, ενώ άλλοι δείνουν ακόμη βορειότερα. Γεγονός αποτελεί ότι περισσότερα από 20 αεροσκάφη αυτού του τύπου βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο κροατικό οπλοστάσιο και κάποια από αυτά έχουν καταρριφθεί από σερβικούς αντιαεροπορικούς πυραύλους. Η πολιτική και στρατιωτική ηγεσία της χώρας έχει δηλώσει ότι θεωρεί στόχο προτεραιότητας την απόκτηση μαχητικών υψηλών επιδόσεων και μάλιστα έδειξαν ιδιαίτερη προτίμηση στα F-16 αναγκάζοντας μάλιστα στο παρελθόν την αμερικανική κυβέρνηση να διαψεύσει ότι υπήρξε οποιαδήποτε επαφή. Αναφορές υπήρξαν επίσης για διαπραγματεύσεις με τη Ρωσία για την αγορά MiG-29 και με το Ιράκ για την προμήθεια MiG-29 και Su-22. Ενα μοναδικό Orao, και κάποια Super Galeb/Galeb/Jastreb είτε παρέμειναν κατεστραμμένα σε κροατικά αεροδρόμια κατά την αποχώρηση της Ομοσπονδιακής Αεροπορίας και επισκευάστηκαν, είτε βρίσκονταν σε επισκευαστικά κέντρα την ίδια περίοδο.

Σε κροατικά χέρια όμως εμφανίστηκαν και πολλά ελικόπτερα που επίσης δεν έχει προσδιοριστεί από πού προέρχονται, και επανειλημμένως η Ουκρανία έχει αναφερθεί σαν μια από τις πιθανές πηγές. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται Mil Mi-8/17 αλλά και Mi-24 που θεάθηκαν να φέρουν νοσοκομειακούς σταυρούς. Σε μία όμως τουλάχιστον περίπτωση, ένα από τα πρώτα εξερράγη στον αέρα σε μια τρομακτική έκρηξη αποκαλύπτοντας ότι τουλάχιστον στη συγκεκριμένη περίπτωση μετέφερε πυρομαχικά σε θύλακες που πολιορκούσαν οι Σέρβοι. Σε υπηρεσία βρίσκεται ακόμη σημαντικός αριθμός αεροσκαφών που προέρχονται είτε από τον Ομοσπονδιακό Στρατό είτε έχουν αγοραστεί από τη μαύρη αγορά. Στα τελευταία περιλαμβάνονται από ελαφρά μονοκινητήρια και δικινητήρια επιβατικά μέχρι και γερμανικής κατασκευής Dornier Do.28. Αεροπλάνα αυτού του τύπου πρόσφατα διατέθηκαν σε πλειστηριασμό στη διεθνή αγορά από τη γερμανική υπηρεσία διάθεσης πλεονάζοντος πολεμικού υλικού.

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Το κροατικό ναυτικό δημιουργήθηκε στο τέλος του 1991 και περιέλαβε στις τάξεις του σκάφη που είχαν εγκαταληφθεί ή αιχμαλωτιστεί κατά την αποχώρηση του Ομοσπονδιακού Ναυτικού. Κάποια από αυτά βρίσκονταν σε ναυπηγεία για επισκευές, αλλά κάποια άλλα αιχμαλωτίστηκαν σχεδόν κατεστραμμένα και στη συνέχεια επισκευάστηκαν.

Η ηγεσία του Ναυτικού έχει εκφράσει την πρόθεσή της για την ανάπτυξη μιας δύναμης που θα περιλαμβάνει υποβρύχια, φρεγάτες και κορβέτες/πυραυλάκατους, μιας δύναμης ικανής να προστατεύσει τις κροατικές ακτές. Πιο συγκεκριμένα αναφορικά με υποβρύχια είχε εκφραστεί το ενδιαφέρον αγοράς τεσσάρων σκαφών με ιδιαίτερη προτίμηση για τις γερμανικές σχεδιάσεις του τύπου. Ένας αριθμός τεσσάρων φρεγατών είχε προσδιοριστεί επίσης σαν ο απαραίτητος για τον εξοπλισμό του στόλου. Αν και περισσότερες λεπτομέρειες δεν έχουν γίνει γνωστές, υπήρξαν αναφορές για σκάφη των 1800-2000 τόνων που σκιαγραφούν περισσότερο μεγάλες κορβέτες παρά φρεγάτες. Το ίδιο συμβαίνει και για την περίπτωση των κορβετών όπου οι 350 τόνων Kralj σε άλλα ναυτικά χαρακτηρίζονται σαν πυραυλάκατοι. Μία από τις τελευταίες ήταν σχεδόν έτοιμη στα ναυπηγεία Τίτο στην Κραλιεβίκα και ολοκληρώθηκε ενώ η ναυπήγηση μιας δεύτερης είχε επίσης αρχίσει και αποτέλεσε το δεύτερο σκάφος της κλάσης. Σύμφωνα με τις πληροφορίες στα ίδια ναυπηγεία υπήρχε εξοπλισμός και οπλισμός και για άλλα δύο ή τέσσερα σκάφη που ήδη κατασκευάζονται. Σύμφωνα με άλλες αναφορές τα σουηδικής κατασκευής βλήματα RBS-15 που εξοπλίζουν τα σκάφη έπεσαν σε κροατικά χέρια και προσαρμόστηκαν για την περίσταση, ενώ κάποια υπηρετούν σε μονάδες παράκτιας άμυνας.

ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

Η κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή είναι τόσο ρευστή, ώστε οποιαδήποτε ανάλυση είναι αδύνατη. Μια προσπάθεια μόνο εκτίμησης της στρατιωτικής ισχύος των αντιπάλων δυνάμεων στην περιοχή μπορεί να γίνει και πάλι με πολλές επιφυλάξεις.

Στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης εντοπίζονται τρεις κύριες αντίπαλες παρατάξεις: Στρατός της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης ή «Μουσουλμάνοι», ο Στρατός των Βοσνίων-Σέρβων και οι ένοπλες δυνάμεις του Κροατικού Συμβουλίου Άμυνας.

ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΙ

Θεωρητικά αριθμούν περίπου 100.000 άνδρες αν ακριβέστερος προσδιορισμός είναι αδύνατος λόγω του πολέμου.

Ο στρατός είναι οργανωμένος σε έξι διοικήσεις που αντιστοιχούν σε περιοχές της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης που βρίσκονται κάτω από μουσουλμανικό έλεγχο. Επιπλέον υπάρχουν και δύο τουλάχιστον «ανεξάρτητες» μονάδες, μία με αποκλειστική σύνθεση από μουσουλμάνους εθελοντές και η άλλη από πρόσφυγες στις ελεγχόμενες περιοχές. Εκτός αυτού παραμένουν μονάδες υπό τη διοίκηση τοπικών αρχηγών ή πολεμάρχων. Μονάδες που έχουν επισημανει περιλαμβάνουν 78 «συντάγματα» πεζικού, 13 «συντάγματα» ορεινού πεζικού, Μοίρες πυροβολικού, αντιαρματικού πυροβολικού, αντιαεροπορικού πυροβολικού κ.ά.

ΥΛΙΚΟ

Τα παρακάτω αποτελούν στοιχεία που έχουν επιβεβαιωθεί. Μεγάλες όμως ποσότητες υλικού έχουν εισαχθεί τους τελευταίους μήνες που περιλαμβάνουν κυρίως ελαφρά όπλα, σύγχρονα αντιαρματικά και αντιαεροπορικά βλήματα κ.ά.

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ: Περίπου 30 M-4 Sherman, M-47, T-34/85, T-54/55

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ
30-50 και 1000 περίπου μετατροπές από φορτηγά και άλλα πολιτικά οχήματα.

ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟ: Απροσδιόριστος αριθμός πυροβόλων 76, 105 και ίσως 122 χιλ. Εχει αναφερθεί η ύπαρξη πολλαπλών εκτοξευτών ρουκετών των 128 χιλ. M63. Υπάρχει επίσης, ποικιλία όλμων διαφόρων διαμετρημάτων.

Α/Α ΟΠΛΑ
Περίπου 30 Α/Α πυροβόλα και 200 φορητοί αντιαεροπορικοί πύραυλοι

Α/Τ ΟΠΛΑ: 200 περίπου φορητά αντιαρματικά και μερικοί κατευθυνόμενοι αντιαρματικοί πύραυλοι (AT-3 και κινεζικοί TF-8).

ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ: Εχει αναφερθεί μόνον η ύπαρξη ελικοπτέρων (Mi-8) και υπερελαφρών αεροσκαφών σε ρόλους παρατήρησης.

ΝΑΥΤΙΚΟ
Δεν έχει αναφερθεί η ύπαρξη ναυτικών δυνάμεων.

ΣΕΡΒΟΙ ΤΗΣ ΒΟΣΝΙΑΣ

Η δύναμή τους είναι δύσκολο να υπολογιστεί, αλλά εκτιμάται σε 100.000-120.000 άνδρες οργανωμένοι σε 100 μονάδες. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παράλληλα στην περιοχή δρουν και αυτόνομες μονάδες Σέρβων εθνικιστών που δεν ελέγχονται από τη σερβο-βοσνιακή ηγεσία. Υπάρχουν πέντε διοικητικές περιοχές με αρχηγεία στο: Μπιλέκα στην Ερζεγοβίνη, Πιέζακ στην Ανατολική Βοσνία, Μπάνια Λούκα, Ντβαρ και Μπιέλινα. Οι μονάδες που μπορούν να επισημανθούν στις περιοχές αυτές είναι 8 τεθωρακισμένα «συντάγματα», 2 μηχανοκίνητα «σύνταγμα», 60 «συντάγματα» πεζικού, 6 «συντάγματα» ορεινού πεζικού, Μοίρες πυροβολικού, αντιαρματικού πυροβολικού, αντιαεροπορικού πυροβολικού κ.ά.

ΥΛΙΚΟ:

Ακριβείς εκτιμήσεις δεν μπορούν να γίνουν αλλά πιστεύεται ότι περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω:

ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ:
Περίπου 300+M4/M47, T-34/85, T-54/55, M-84

ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ: 400+ διάφορα.

ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟ:
Αριθμός 1000 τουλάχιστον πυροβόλων διαφόρων διατρημάτων, πολλαπλοί εκτοξευτές ρουκετών, ποικιλία όλμων διαφόρων διαμετρημάτων. Ίσως υπάρχουν και πύραυλοι Frog.

Α/Α ΟΠΛΑ:
Περίπου 200+ Α/Α πυροβόλα και «πολλοί» φορητοί αντιαεροπορικοί πύραυλοι

Α/Τ ΟΠΛΑ:
Φορητά αντιαρματικά και κατευθυνόμενοι αντιαρματικοί πύραυλοι. Καταστροφείς αρμάτων M18/M36.

ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ: Εχει αναφερθεί η ύπαρξη J-20 Kraguj, J-21 Jastreb, J-22 Orao, G-2 Galeb και G-4 Super Galeb καθώς και ελαφρών UTVA-75 και μεταγωγικών An-2, ελικοπτέρων SA.341/341 και Mil Mi-8. Ακριβή στοιχεία για αριθμούς είναι δύσκολο να υπάρξουν αλλά υπολογίζεται ότι υπάχουν τουλάχιστον 60 αεροπλάνα και 30 ελικόπτερα.

Ε.Δ ΚΡΟΑΤΩΝ ΤΗΣ ΒΟΣΝΙΑΣ

Οργανωμένες σε 6-8 «ταξιαρχίες» (36 «συντάγματα») καλύπτουν τις τέσσερις «διοικήσεις» και αριθμούν 40.000-50.000 άνδρες.

ΥΛΙΚΟ:

Διαθέτουν περίπου 100 άρματα μάχης 200 στοιχεία πυροβολικού και βαρείς όλμους, αντιαεροπορικά πυροβόλα και πυραύλους SA-7/14/16, ποικιλία αντιαρματικών κ.ά. Εχει αναφερθεί ακόμη η ύπαρξη ελικοπτέρων Mil Mi-8, δυτικών τύπων (MDD500) και υπερελαφρών αεροσκαφών σε ρόλους παρατήρησης.